

Godišnje
izvješće
2008.

Glavna financijska obilježja

T-HT Grupa

U milijunima kuna	sij. - pros. 2008.	sij. - pros. 2007.	% promjene 08/07
Ukupni prihod	8.816	8.580	2,7%
EBITDA prije jednokratnih stavki	4.009	4.050	-1,0%
EBITDA	3.964	3.955	0,2%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	2.602	2.519	3,3%
Neto dobit	2.310	2.473	-6,6%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	45,5%	47,2%	-1,7 %
Marža EBIT-a	29,5%	29,4%	0,1 %
Marža neto dobiti	26,2%	28,8%	-2,6 %
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	1.624	1.248	30,1%
Omjer ulaganja u dugotr. imovinu / prihodi	18,4%	14,6%	3,8 %
	31. prosinac 2008.	31. prosinac 2007.	% promjene 08/07
Dobit na uloženi kapital (ROE)	18,5%	19,6%	-1,1 %
Koeficijent financijske poluge	0,22	0,22	0,0%
Koeficijent ubrzane likvidnosti	3,00	3,19	-6,0%
Broj zaposlenika	6.487	6.724	-3,5%

Bilanca

U milijunima kuna	31. prosinac 2008.	31. prosinac 2007.	% promjene 08/07
Ukupna dugotrajna imovina	7.978	7.741	3,1%
Ukupna kratkotrajna imovina	7.201	7.551	-4,6%
Ukupna imovina	15.179	15.292	-0,7%
Ukupni kapital i rezerve	12.440	12.543	-0,8%
Ukupne dugoročne obveze	441	454	-2,8%
Ukupne kratkoročne obveze	2.298	2.295	0,1%
Ukupni kapital i obveze	15.179	15.292	-0,7%

Glavna obilježja poslovanja

Poslovno područje T-Com

Ključni podaci o redovnom poslovanju	prosina 2008.	prosina 2007.	% promjene 08/07
Nepokretna telefonija			
Ukupne POTS i FGSM telefonske linije	1.444.356	1.500.757	-3,8%
Ukupne ISDN telefonske linije	105.767	114.056	-7,3%
Ukupno (POTS+FGSM+ISDN)	1.550.123	1.614.813	-4,0%
Javne telefonske govornice	8.948	10.066	-11,1%
Ukupne telefonske linije (POTS+FGSM+ ISDN+tel.govornice)	1.559.071	1.624.879	-4,1%
Ukupni promet (tisuće minuta) sij. - pros.	3.797.966	4.241.870	-10,5%
prema nacionalnim nepokretnim mrežama	3.177.675	3.519.864	-9,7%
prema nacionalnim pokretnim mrežama	365.003	433.595	-15,8%
prema uslugama s dodanom vrijednosti (VAS)	66.119	75.863	-12,8%
prema međunarodnim mrežama	133.210	147.560	-9,7%
preostali promet ⁽¹⁾	55.959	64.988	-13,9%
ARPA govornih usluga po pristupu (mjesečni prosjek za period u HRK)	150	159	-5,7%
Internetske usluge			
Korisnici pristupa Internetu			
Broj internetskih pretplatnika	551.868	482.867	14,3%
Modemski korisnici	761.324	746.652	2,0%
Modemski korisnici - aktivni	79.215	137.942	-42,6%
ADSL linije	472.653	344.925	37,0%
IPTV korisnici	135.573	43.734	210,0%
Korisnici stalne Internet linije	1.026	881	16,5%
VPN pristupne točke	2.395	1.383	73,2%
Podatkovne usluge			
Ukupne podatkovne usluge i pristupne točke	6.389	7.149	-10,6%
Veleprodajne usluge			
Korisnici			
CPS (predodabir operatora)	235.869	236.065	-0,1%
NP (prenosivost broja)	272.687	145.404	87,5%
ULL (izdvojena lokalna petlja)	87.072	29.773	192,5%

(1) Uključuje promet javnih telefonskih govornica, usluge operatora, dodatne usluge (kao što su CLIP, CLIR, CFR, konferencijski poziv, informacije i SMS u nepokretnoj mreži) i sve pozive prema satelitima.

Poslovno područje T-Mobile

Ključni podaci o redovnom poslovanju	prosinac 2008.	prosinac 2007.	% promjene 08/07
Pretplatnici			
Broj pre-paid pretplatnika	1.879.377	1.700.042	10,5%
Broj post-paid pretplatnika	810.615	684.817	18,4%
Ukupan broj T-Mobile pretplatnika	2.689.992	2.384.859	12,8%
% post-paid pretplatnika	30,1%	28,7%	1,4 %
Minute korištenja (MOU)			
MOU po prosječnom pretplatniku	122,3	127,4	-4,0%
Prosječan prihod po pretplatniku (ARPU) (u kunama)			
Prosječni ARPU (mjesečni prosjek za period u HRK) ⁽¹⁾	118,5	128,8	-7,9%
ARPU izuzimajući govorne usluge (mjesečni prosjek za period u HRK)	24,5	25,1	-2,6%
SAC po bruto broju novih korisnika	269,9	273,0	-1,1%
Stopa odljeva pretplatnika (%)			
Stopa odljeva pretplatnika ukupno	1,4	1,3	0,1 %
Stopa odljeva post-paid pretplatnika	0,7	0,7	0,0 %
Stopa odljeva pre-paid pretplatnika	1,7	1,5	0,2 %
Penetracija ⁽³⁾	132,1	113,4	18,7 %
Tržišni udio pretplatnika (%) ⁽³⁾	45,9	47,4	-1,5 %
Tržišni udio po prihodima (%) ^{(1) (2)}	50,4	52,2	-1,8 %

(1) Prihodi od usluga sa dodanom vrijednošću iskazani su po neto načelu za 2007. i 2008. godinu.

(2) Tržišni udio po ukupnim prihodima bez nacionalnog roaminga.

(3) Izvor: objavljeni VIPnet i Tele2 izvještaji za 4. kv. 2007. godine. Broj pretplatnika VIPnet i Tele2 za 4. kv. 2008. interno procijenjen.

Izvor: Kvartalno izvješće Telekom Austrije za Q1, Q2 & Q3 2008. Izvješće Tele2 za prva tri kvartala 2008. Interna procjena ukupnih prihoda VIPneta za razdoblje siječanj - prosinac 2008. Interna procjena prihoda VIPneta od nacionalnog roaminga za razdoblje siječanj - svibanj 2008. Interna procjena ukupnih prihoda Tele2.

Prezentacija podataka u Godišnjem izvješću

Osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije, pojam "T-HT Grupa" ili "Grupa" ili "T-HT" označava društvo HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. zajedno s društvima ovisnim o njemu.

Pojam "HT" ili "Društvo" odnosi se na društvo HT - Hrvatske telekomunikacije d.d.

Pojam "T-Mobile" odnosi se na T-Mobile Hrvatska d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva koje djeluje kao poslovna jedinica Grupe za mobilne usluge.

Pojam "T-Com" odnosi se na drugu poslovnu jedinicu Grupe koja je odgovorna za nepokretnu mrežu, veleprodaju, širokopolasne usluge, podatkovne i internetske usluge.

Pojam "Iskon" odnosi se na Iskon Internet d.d., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva koje čini dio poslovne jedinice T-Com.

Naziv "Agencija" odnosi se na Hrvatsku agenciju za poštu i elektroničke komunikacije, nacionalno regulatorno tijelo.

Rezultati poslovanja Grupe prikazani su na način da odražavaju poslovanje dvaju različitih poslovnih područja.

- T-Mobile pruža usluge pokretne telefonije uključujući veleprodajne, internetske i podatkovne usluge u pokretnoj mreži.
- T-Com pruža usluge nepokretne telefonije, veleprodajne, internetske i podatkovne usluge. T-Com obuhvaća HT-Hrvatske telekomunikacije d.d., Iskon Internet d.d. i KDS d.o.o.

Zbroj financijskih rezultata ta dva poslovna područja nije jednak ukupnim financijskim rezultatima Grupe zbog međusobnih transakcija između poslovnih područja.

Sadržaj

II	Glavna financijska obilježja
III	Glavna obilježja poslovanja
4	Uvod
4	Pismo dioničarima
7	Korporativni profil
8	Informacije za investitore
12	Uprava
16	Nadzorni odbor
17	Izvešće Nadzornog odbora
22	Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja
28	Pregled poslovanja u 2008. godini
28	Pregled hrvatskoga telekomunikacijskog tržišta
31	Regulatorno okružje
33	Strategija Grupe
35	Organizacija Grupe
38	T-Com
44	T-Mobile
46	Mreža i informacijske tehnologije
48	Ljudski resursi
52	Korporativna društvena odgovornost
52	Donacije i sponzorstva
54	Ekologija
58	Financijski pregled za 2008. godinu
58	Konsolidirani prihod
58	Konsolidirani troškovi redovnog poslovanja
58	Profitabilnost T-HT Grupe
59	Financijska pozicija
59	CAPEX
60	Financijski rezultati T-Com segmenta
61	Financijski rezultati T-Mobile segmenta
63	Konsolidirana financijska izvješća
64	Opće informacije
65	Izvešće ovlaštenog revizora
68	Konsolidirani račun dobiti i gubitka
69	Konsolidirana bilanca
71	Konsolidirano izvješće o tijeku novca
73	Konsolidirano izvješće o priznatim prihodima i rashodima
74	Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća
120	Pojmovnik

Uvod

Pismo dioničarima

Korporativni profil

Informacije za investitore

Uprava

Nadzorni odbor

Izvešće Nadzornog odbora

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Pismo dioničarima

4

Uvod

Poštovani dioničari,

pred vama je izvješće o poslovanju i rezultatima T-HT-a ostvarenima u 2008. godini. Raduje me što mogu potvrditi kako su u potpunosti ispunjeni svi ciljevi Grupe javno predstavljeni početkom prošle godine. Naša kompanija je i nadalje tržišni lider u svim segmentima telekomunikacijskog poslovanja: ostvarili smo respektabilne financijske rezultate fokusirajući se na stvaranje dodatne vrijednosti vama, našim dioničarima, našim korisnicima i zaposlenicima.

U skladu s rezultatima Grupe i financijskim izvješćima, Uprava i Nadzorni odbor predlažu Glavnoj skupštini HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. dividendu od 29,99 kuna po dionici.

Strategija T-HT Grupe je ostvarivanje ciljeva za sve naše interesne skupine: najvišu razinu zadovoljstva za naše korisnike, priliku za razvoj našim zaposlenicima i vrijednost za naše dioničare. I stoga je naš cilj nuditi nove i inovativne usluge prilagođene potrebama pojedinih segmenata korisnika. Stoga smo u prošloj godini povećali naša ulaganja u razvoj i modernizaciju mreže za što vjerujemo da će pridonijeti ne samo unapređenju našeg poslovanja nego i povećanju konkurentnosti ukupnog hrvatskog gospodarstva.

Prošla će godina za T-HT ostati zabilježena i kao prva puna godina kotiranja na Zagrebačkoj i Londonskoj burzi. No, 2008. pamtit će se i kao godina iznimno nepovoljnih gospodarskih prilika na globalnoj razini što se značajno odrazilo na svjetsko tržište kapitala. Indeks Zagrebačke burze, CROBEX, u 2008. izgubio je 67,13% svoje vrijednosti. Ukupna kretanja na tržištu kapitala reflektirala su se i na dionice T-HT-a.

Ipak, s obzirom na atraktivnost telekomunikacijskog sektora općenito kao i na T-HT-ovu zdravu bilancu, jak novčani tok i visok prinos po dividendi, dionice T-HT-a nadmašile su CROBEX za 20 postotnih poena.

Snažan porast širokopojsnih usluga, pojačano korištenje mobilnih podatkovnih usluga te znatan rast korištenja interaktivne televizije, najvažniji su trendovi na hrvatskome telekomunikacijskom tržištu u 2008. godini.

T-Mobile, naše društvo kćer za pokretne komunikacije, zadržalo je vodeći položaj na tržištu sa 50,4% prihoda te ima gotovo 2,7 milijuna korisnika. Jedini u Hrvatskoj nudi iPhone 3G, najpoželjniji uređaj u 2008. godini u svijetu.

Posebno nas veseli porast udjela post paid korisnika te povezanih mjesečnih prihoda, a potpisani ugovor o nacionalnom roamingu s Tele 2, trećim po snazi nacionalnim mobilnim operatorom, pripomogao je T-Mobileu u ostvarenju odličnih rezultata.

Naša poslovna jedinica za nepokretnu mrežu, T-Com, i dalje prednjači na tržištu nudeći inovativne usluge temeljene na širokopojsnom pristupu internetu. T-Comov MAXdsl i nadalje je najpopularniji izbor među korisnicima interneta, a u prošloj je godini dosegao više od 472 tisuće korisnika, što predstavlja porast od 37% u odnosu na kraj 2007. godine. MAXtv, naša usluga interaktivne digitalne televizije, postigla je zavidan uspjeh povećavši broj pretplatnika za 210 % pa ih je na kraju godine bilo više od 135 tisuća. Taj uspjeh pripisujemo bogatim domaćim i međunarodnim programskim paketima, videoteci, novim HD kanalima i inovativnim mrežnim uslugama, poput mogućnosti snimanja.

Zahvaljujući kontinuirano atraktivnim ponudama i obogaćivanju multimedijalnog sadržaja, naš news portal - tportal, i dalje je vodeći na hrvatskom tržištu. Upravo MAXtv i tportal pokazuju kako duboko vjerujemo da je sadržaj jedan od presudnih faktora za daljnji rast širokopojsnog pristupa internetu.

T-Comove veleprodajne usluge imaju dobru stopu rasta, kao rezultat liberalizacije tržišta i uvođenja novih usluga. Za segment poslovnih korisnika T-Com je uveo Net phone koji omogućuje povoljnije usluge temeljene na IP telefoniji.

Prihodi Grupe porasli su za 2,7%, na 8.816 milijuna kuna. Najveći rast, od 33,2%, ostvaren je u području internetskih usluga, što je gotovo u potpunosti nadoknadilo očekivani pad prihoda u nepokretnoj telefoniji od 10,1%.

EBITDA je prije jednokratnih stavki smanjena za blagih 1% te iznosi 4.009 milijuna kuna. Grupa je povećala neke troškove, prvenstveno one koji se tiču troškova prodaje ADSL i IPTV usluga novim korisnicima te troškove zadržavanja postojećih korisnika. Nastavljamo investirati u nove procese koji nam omogućuju da smanjimo troškove i zaštitimo marže na sve konkurentnijem tržištu.

Na primjer, sinergijski projekt objedinjavanja prodaje proizvoda i usluga T-Mobilea i T-Coma postigao je odlične rezultate i optimizirao prodajne procese.

Naša čvrsta bilanca omogućila nam je da u obliku dividende isplatimo cjelokupnu dobit ostvarenu u 2008. godini, čak i nakon značajnog povećanja investicija u mrežu i infrastrukturu. Naše investicije u mrežnu infrastrukturu omogućuju nam ponudu novih usluga uz istodobno povećanje kvalitete i

manje operativne troškove. Brza implementacija širokopoljnih internetskih usluga putem fiksne linije i mobilnih mreža jamči da možemo ponuditi kvalitetne usluge našim korisnicima te da smo i dalje ispred naše konkurencije.

Kao jedna od vodećih hrvatskih kompanija, smatramo korporativnu društvenu odgovornost svojom obavezom te svojim poslovnim aktivnostima pridonosimo unapređenju društvene zajednice.

Dobro poslovanje u 2008. godini omogućilo nam je razvoj novih inicijativa za socijalno ugrožene; na primjer, lansirali smo posebne tarifne pakete za korisnike s niskim primanjima te smo nastavili s politikom odobravanja popusta korisnicima s posebnim socijalnim potrebama.

Nastavili smo suradnju s obrazovnim, kulturnim i znanstvenim ustanovama i pomažemo osobama u nepovoljnom položaju. Prvi smo partner UNICEF-a u Hrvatskoj, glavni partner Muzeja suvremene umjetnosti, podržavamo velika kulturna događanja kroz projekt KulTurst, sponzoriramo hrvatsku

nogometnu reprezentaciju, podupiremo dvije prestižne regate, prijatelji smo glazbe...

A što mogu očekivati naši korisnici i dioničari u 2009. godini?

Pred nama su značajne kapitalne investicije koje ćemo pažljivo odmjeravati kroz uspjeh sveukupnih poslovnih aktivnosti. Namjeravamo sudjelovati i u eventualnom nastavku privatizacije HT Mostara te procjenjivati druge prilike za širenje u svrhu stvaranja vrijednosti za naše dioničare.

Odlučni smo zadržati našu lidersku poziciju na sve zahtjevnijem telekom tržištu te ćemo ustrajati na našim glavnim strateškim smjernicama: usmjerenosti na korisnika, rastu te poboljšanju kvalitete i učinkovitosti. Ove temeljne smjernice ostat će nepromijenjene bez obzira na sve izazove koje donosi globalna kriza.

Hvala svim zaposlenicima Grupe, rukovodećem timu te kolegama iz Uprave i Nadzornog odbora na sjajnom radu i izuzetnoj podršci u 2008. godini.

U Zagrebu, veljača 2009.

Ivica Mudrinić
predsjednik Uprave

Pregled

T-HT Grupa vodeći je davatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj, koji pruža usluge nepokretne i pokretne telefonije, veleprodajne, internetske i podatkovne usluge. Grupa posluje putem poslovne jedinice T-Com (koji nije samostalna pravna osoba), T-Mobilea i ostalih ovisnih društava.

Osnovne djelatnosti društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d., o njemu ovisnog društva T-Mobile Hrvatska d.o.o. i drugih ovisnih društava jesu pružanje telekomunikacijskih usluga te projektiranje i izgradnja telekomunikacijskih mreža na području Republike Hrvatske.

Uz usluge nepokretne telefonije (pristup i promet nepokretnim telefonskim linijama te dodatne usluge nepokretne mreže), Grupa također pruža internetske usluge, usluge prijenosa podataka (najam vodova, ATM, X25 i Frame Relay) te usluge pokretnih telefonskih mreža GSM i UMTS.

Nastanak i povijest

HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. (HT d.d. ili Društvo) dioničko su društvo u većinskom vlasništvu društva Deutsche Telekom AG (DTAG). Osnovane su 28. prosinca 1998. godine u Republici Hrvatskoj, sukladno odredbama Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija na Hrvatsku poštu i Hrvatske telekomunikacije, kojim je poslovanje prijašnjeg poduzeća Hrvatske pošte i telekomunikacija (HPT s.p.o.) razdvojeno i preneseno na dva nova dionička društva: HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. (HT d.d.) i HP - Hrvatska pošta d.d. (HP d.d.). Društvo je započelo s poslovanjem 1. siječnja 1999. godine.

Sukladno odredbama Zakona o privatizaciji Hrvatskih telekomunikacija d.d. (NN br. 65/99 i br. 68/01), 5. listopada 1999. godine Republika Hrvatska prodala je 35% dionica društva HT d.d. društvu DTAG, a 25. listopada 2001. godine DTAG je kupio dodatnih 16% dionica društva HT d.d. i tako postao većinski

dioničar, s 51% dioničkog udjela. Vlada Republike Hrvatske prenijela je 17. veljače 2005. godine 7% dionica HT d.d. na Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, u skladu sa Zakonom o privatizaciji HT d.d. (NN br. 65/99 i br. 8/2001).

Tijekom 2002. godine HT mobilne komunikacije d.o.o. (HTmobile) osnovane su kao zasebna pravna osoba i ovisno društvo u potpunom vlasništvu HT d.d. za pružanje pokretnih telekomunikacijskih usluga. S poslovnom aktivnošću započeo je 1. siječnja 2003. godine a u listopadu 2004. službeno mijenja naziv u T-Mobile Hrvatska d.o.o. (T-Mobile).

Dana 1. listopada 2004. Društvo je promijenilo zaštitni znak u T-HT i time postalo dio globalne "T" obitelji Deutsche Telekom. Promjenu identiteta na korporativnoj razini pratilo je formiranje robnih marki dvaju zasebnih segmenata Grupe: poslovne jedinice za poslovanje nepokretne mreže T-Com, koja pruža veleprodajne, internetske i podatkovne usluge, te poslovne jedinice za poslovanje pokretnih komunikacija T-Mobile.

Grupa je na dan 30. svibnja 2006. godine stekla 100% dionica društva Iskon Internet d.d., jednog od vodećih alternativnih operatora u Hrvatskoj.

Sukladno odredbama Zakona o privatizaciji Hrvatskih telekomunikacija d.d. (NN 65/99 i 68/01) Republika Hrvatska je 5. listopada 2007. prodala 32,5% od ukupnog broja redovnih dionica T-HT-a preko Inicijalne javne ponude (IPO), od čega 25% dionica hrvatskim građanima, a 7,5% dionica hrvatskim i inozemnim institucionalnim investitorima.

Nakon prodaje dionica sadašnjim i prijašnjim zaposlenicima T-Hrvatskog Telekomu i Hrvatske pošte u lipnju 2008., kao i prijenosa bonus-dionica hrvatskim građanima koji su na to stekli pravo, u listopadu 2008. Vlada Republike Hrvatske smanjila je svoj udjel sa 9,5% na 3,6%, a privatni i institucionalni ulagači drže 38,4% udjela.

Gospodarsko okruženje i kretanje cijene dionice

Godina 2008. bila je turbulentna za svjetsko gospodarstvo, sa širokim i značajnim korekcijama na svjetskim tržištima kapitala. Tržišta kapitala u razvoju posebno su bila pogođena jer su znatna međunarodna sredstva vraćena na domaća tržišta.

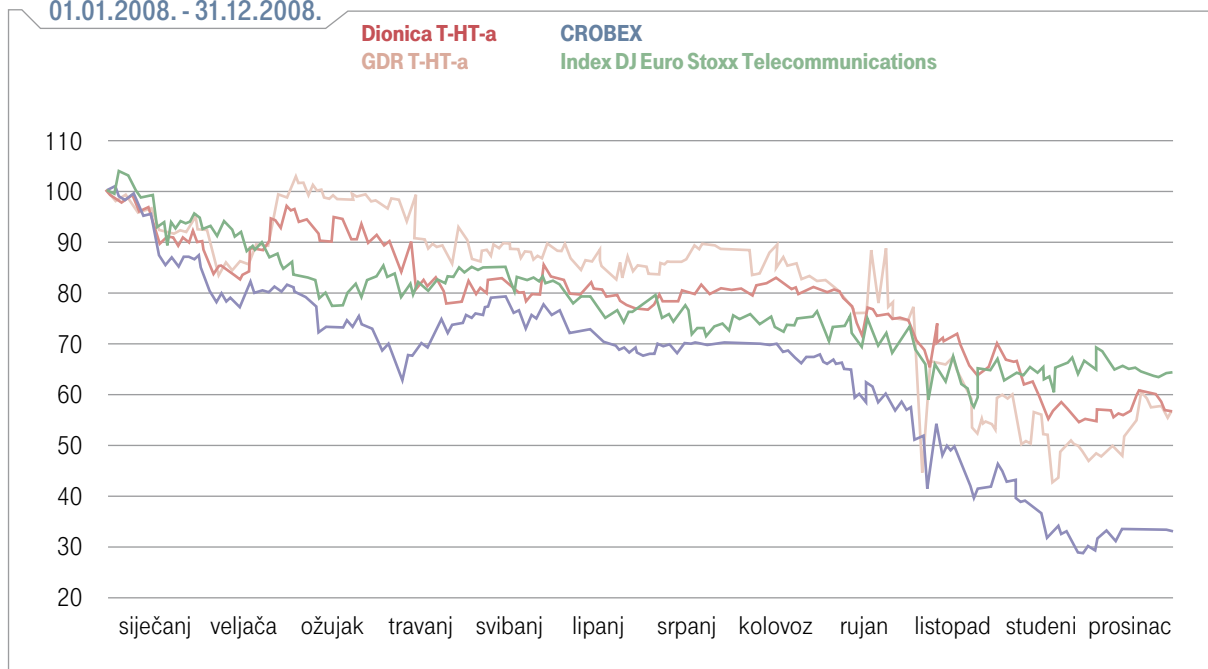
Nakon bankarske krize koja je dovela do kolapsa nekih financijskih institucija i sanacija drugih od strane vlada, investitori ostaju oprezni, a pozornost je usmjerena na to kako će kriza utjecati na radna mjesta i potrošnju u skoroj budućnosti.

Ovi čimbenici su, zajedno sa značajnim smanjenjem likvidnosti na Zagrebačkoj burzi, doveli do pada vrijednosti CROBEX-a, hrvatskog burzovnog indeksa, od 67,1% u 2008. godini. S pravom se može reći da

je velik broj hrvatskih novih privatnih investitora bio zatečen jačinom turbulencije na tržištu i odlučio se za prodaju svojih ulaganja, što je potaknulo još veću rasprodaju na hrvatskom tržištu.

T-HT nije bio imun na ovu krizu, njegova dionica je pala 43,5% u 2008. godini. Međutim, zahvaljujući obrambenim kvalitetama telekomunikacijskog sektora općenito i atraktivnosti T-HT-ove zdrave bilance, snažnog slobodnog novčanog tijeka i visokog dividendnog prinosa, T-HT-ove dionice su nadmašile CROBEX za više od 20 postotnih bodova. Donji grafikon prikazuje kretanje T-HT-ovih dionica i GDR-ova u usporedbi sa CROBEX-om i indeksom Dow Jones Euro Stoxx Telecommunications koji predstavlja vodeći indeks u sektoru telekomunikacija, a mjeri rezultate nekih od najvećih telekomunikacijskih kompanija u Europi.

Dionica i GDR T-HT-a u odnosu na CROBEX i Dow Jones Europe Stoxx Telecommunications Index
01.01.2008. - 31.12.2008.

Dionice T-HT-a završile su 2008. godinu na razini od 199,22 HRK, što predstavlja smanjenje od 43,5% u odnosu na zadnju cijenu na posljednji dan trgovanja u 2007. godini, koja je iznosila 352,75 HRK. Tijekom 2008. dionice su dosegle najvišu zadnju cijenu od 351,75 HRK i najnižu zadnju cijenu od 190,35 HRK (izvor: Zagrebačka burza).

T-HT-ova dionica bila je dionica kojom se najviše trgovalo na Zagrebačkoj burzi u 2008. godini, sa 2,4 milijarde kuna prometa, što predstavlja 13,5 % ukupne vrijednosti protrgovanih dionica na Zagrebačkoj burzi u 2008.

Na dan 31.12.2008. T-HT je bio najveća kompanija na Zagrebačkoj burzi, s tržišnom kapitalizacijom od 16,3 milijarde kuna (2,2 milijarde eura), što predstavlja 11,5% vrijednosti ukupnog tržišta (izvor: Zagrebačka burza).

Prilikom zadnje revizije komponenti CROBEX-a udio dionice T-HT-a postavljen je na maksimalnih 15% indeksa.

Osim dionica T-HT-a koje su uvrštene na Službeno tržište Zagrebačke burze, na Londonskoj burzi se trguje globalnim potvrđama depozitara (GDRs) - svaki GDR predstavlja jednu dionicu T-HT-a.

Politika dividendi

U kolovozu 2007. Društvo i njegovi najveći dioničari zaključili su Memorandum o razumijevanju koji je, između ostalog, utvrdio politiku dividendi na sljedeći način:

Buduća politika dividendi trebala bi izgledati tako da će bilo koje dividende izglasane i isplaćene u odnosu na bilo koju godinu koja slijedi nakon godine u kojoj je objavljena Ponuda (IPO) iznositi od 50% do 100% raspodjeljive dobiti Društva stečene u prethodnoj godini. Bilo koja godišnja dividenda ovisit će o ukupnom financijskom položaju Društva i njegovim potrebama za radnim kapitalom u relevantnom razdoblju (uključujući, ali ne i ograničeno na poslovne izgled Društva, potrebe za novčanim sredstvima, financijske rezultate i druge

čimbenike uzimajući u obzir pitanja oporezivanja i regulatorna pitanja, prakse plaćanja drugih europskih telekomunikacijskih operatera, kao i opću gospodarsku klimu).

Dividenda za financijsku godinu 2007.

Glavna skupština Društva izglasala je u travnju 2008. godine isplatu dividende dioničarima u iznosu od 2,4 milijarde kuna (29,56 kuna po dionici), što predstavlja omjer isplate dividende od 100%. Dividenda je isplaćena u svibnju 2008. godine. Na kraju 2008. godine ovo je predstavljalo dividendni prinos od 14,8% na T-HT-ovu cijenu dionice od 199,22 HRK na zadnji dan trgovanja u godini.

Prijedlog dividende za financijsku godinu 2008.

Uprava i Nadzorni odbor HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. predlažu Glavnoj skupštini Društva, koja će se održati 21. travnja, raspodjelu dividende od 29,99 kuna po dionici za financijsku 2008. godinu, što daje ukupan iznos za isplatu dividende od 2.455.837.164,65 kuna.

Nadzorni odbor daje suglasnost Upravi za isplatu predujma na ime dividende u iznosu od 12,84 kune po dionici odnosno 1.051.448.789,40 kn ukupno. Tražbina za isplatu predujma dividende dopijeva 9. ožujka 2009.

Prema prijedlogu, tražbina za isplatu ostatka dividende od 17,15 kuna po dionici dospijeva na dan 19. svibnja 2009.

Struktura dioničara na dan 31.12.2008.

Deutsche Telekom	51,0%
Fond hrvatskih branitelja	7,0%
Republika Hrvatska	3,6%
Privatni i institucionalni investitori	38,4%

Ukupan broj izdanih dionica: 81.888.535

Republika Hrvatska je u 2008. godini smanjila svoj vlasnički udjel sa 9,5% na 3,6% nakon prodaje 4,2% dionica po povlaštenim uvjetima u ponudi za zaposlenike u lipnju 2008. i podjele 1,7% dionica kao bonus dionica u listopadu 2008.

Na dan 31.12.2008. dionice T-HT-a je posjedovalo više od 285.000 hrvatskih građana, što predstavlja 27,4% ukupnog dioničkog kapitala Društva.

Financijski kalendar

	Datum
Objava rezultata za cijelu 2008. godinu	27. veljače 2009.
Glavna skupština Društva	21. travnja 2009.
Objava rezultata za prvi kvartal 2009.	30. travnja 2009.
Objava rezultata za prvih šest mjeseci 2009.	30. srpnja 2009.
Objava rezultata za prvih devet mjeseci 2009.	30. listopada 2009.

Navedeni datumi su podložni promjeni.

Opće informacije o dionicama i GDR-ovima

Dionice:	ISIN: HRHT00RA0005
GDR-ovi prema Propisu S:	ISIN: US4432962078
GDR-ovi prema Pravilu 144A:	ISIN: US4432961088

Simbol dionice na Zagrebačkoj burzi:	HT-R-A
Simbol GDR-a na Londonskoj burzi:	THTC
PORTAL simbol uvrštenja za GDR prema Pravilu 144A:	P443296108

Reuters:	THTC.L, HT.ZA
Bloomberg:	THTC LI, HTRA CZ

Broj dionica:	81.888.535
Rod:	Redovna dionica
Nominalni iznos:	100 kuna

Svaki GDR predstavlja jednu dionicu deponiranu kod Skrbnika.

Depozitar za GDR-ove je: JPMorgan Chase Bank, N.A., 4 New York Plaza 13th Floor New York New York 10004 Sjedinjene Američke Države	Skrbnik je: Privredna Banka Zagreb Račkoga 6 10000 Zagreb Hrvatska
---	---

Odnosi s investitorima

Sektor za odnose s dioničarima HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. Savska cesta 32 10000 Zagreb	Tel.: +385 1 49 12000, +385 1 49 11114, +385 1 49 11884 Fax.: +385 1 49 12012, +385 1 49 11115 E-mail: ir@t.ht.hr
--	--

Ivica Mudrinić **Predsjednik Uprave**

Rođen je 1955. godine. Na Sveučilištu u Torontu 1978. godine diplomirao je elektrotehniku. Prvo zaposlenje dobio je u Odjelu razvoja proizvoda Motorola Communicationsa, a 1985. godine osnovao je vlastitu tvrtku MX Engineering Inc. Godine 1990. vratio se u Hrvatsku i uskoro postao savjetnikom predsjednika Republike za komunikacije. Već potkraj sljedeće godine imenovan je pomoćnikom ministra za pomorstvo, promet i veze, a 1992. resornim ministrom. Od 1994. godine obnaša i dužnost predsjednika Vijeća za telekomunikacije. Na dužnosti predsjednika Uprave Hrvatske radiotelevizije bio je od 1996. godine do 15. listopada 1998., kada je imenovan generalnim direktorom Hrvatske pošte i

telekomunikacija. Nakon razdvajanja HPT-a, od 1. siječnja 1999. obnaša dužnost predsjednika Uprave HT-Hrvatskih telekomunikacija.

Irena Jolić Šimović **Članica Uprave** **Glavna operativna direktorica T-Coma**

Rođena je 1969. godine. Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu te završila MBA studij na IEDC-u u Bledu. Prije dolaska u HT-Hrvatske telekomunikacije radila je na Hrvatskoj radioteleviziji (HRT), u Ministarstvu mora, prometa i veza te u Ministarstvu povratka i useljništva. U HT-Hrvatskim telekomunikacijama radi od 1998. godine, na višim rukovodećim mjestima. Kao izvršna direktorica za korporativnu strategiju i poslovni razvoj do

Branka Skaramuča, Božidar Poldrugač, Rainer Rathgeber, Ivica Mudrinić, Jürgen P. Czapran, Irena Jolić Šimović

kolovoza 2006. godine uspješno je provela procese transformacije i reorganizacije kompanije i pridonijela pozitivnim promjenama u T-HT-u. U kolovozu 2006. imenovana je glavnom direktoricom za ljudske resurse i članicom Uprave T-HT-a. Na toj poziciji u fokusu djelovanja bilo joj je preusmjeravanje uloge službe za ljudske resurse s operativne funkcije na podršku poslovanju. Od listopada 2008. obnaša funkciju glavne operativne direktorice T-Coma.

Rainer Rathgeber

Član Uprave

**Glavni operativni direktor za pokretne komunikacije
Predsjednik Uprave T-Mobilea Hrvatska**

Rođen je 1964. godine, a diplomirao je ekonomiju na Sveučilištu u Passauu. Profesionalni razvoj započeo je radeći za ugledne svjetske konzultantske kuće A.T. Kearney i Roland Berger sa sjedištima u Njemačkoj i Latinskoj Americi. Timu T-Mobilea Internationala pridružio se 2002. godine te je radio na području strategije i regulative, prodaje i strategije usluga i tržišnog menadžmenta kao izvršni potpredsjednik za sve europske zemlje. U rujnu 2006. imenovan je na mjesto člana Uprave T-HT-a i glavnog direktora za pokretne komunikacije te predsjednika Uprave T-Mobilea Hrvatska.

Branka Skaramuča

Članica Uprave i glavna direktorica za ljudske resurse T-HT-a

Članica Uprave i glavna direktorica za ljudske resurse T-Mobilea Hrvatska

Rođena je 1958. godine, a 1982. je diplomirala psihologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Karijeru je započela 1985. godine u Plivi, gdje je do 1989. godine radila u Kadrovskim poslovima. Od rujna 1989. do ožujka 1993. godine bila je rukovoditeljica Marketinga, nakon čega se vratila u područje ljudskih resursa, gdje je prvo obavljala dužnost direktorice Ljudskih resursa za Hrvatsku, a potom direktorice Globalnih ljudskih resursa do veljače 2002. godine. Članicom Uprave i glavnom direktoricom za ljudske resurse HT-a imenovana je 2002. godine. Od 1. ožujka 2004. članica je Uprave i glavna direktorica za ljudske resurse HT mobilnih komunikacija d.o.o., današnjeg društva T-Mobile Hrvatska. U rujnu 2008. Nadzorni odbor T-Hrvatskog Telekomu imenovao ju je članicom Uprave i glavnom direktoricom za ljudske resurse T-HT-a.

Jürgen P. Czapran

Član Uprave i glavni direktor za financije T-HT-a

Član Uprave i glavni direktor za financije T-Mobilea Hrvatska

Rođen je 1952. godine u Singenu u Njemačkoj. Po struci diplomirani ekonomist, karijeru je započeo 1979. godine u kompaniji Philips GmbH, gdje je više od 20 godina djelovao kao direktor, ponajviše na području potrošačke elektronike i komunikacije s korisnicima. Godine 2000. imenovan je izvršnim potpredsjednikom za kontroling u kompaniji T-Mobile International, a u prosincu 2004. godine postao je član Uprave i glavni direktor za financije T-Mobilea Hrvatska. Na sjednici Nadzornog odbora održanoj 12. veljače 2007. imenovan je članom Uprave i glavnim direktorom za financije T-HT-a.

Božidar Poldrugáč

Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije Grupe

Član Uprave i glavni direktor za tehniku T-Mobilea Hrvatska

Rođen je 1967. godine. Na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je 1992. godine, a magistrirao 2000. godine fokusirajući se na pokretne komunikacije i mrežne migracije između druge i treće generacije pokretne telefonije. Karijeru je započeo 1993. godine u Hrvatskoj pošti i telekomunikacijama. Od 1994. sudjelovao je u svim razvojnim aktivnostima implementacije prve GSM mreže u Hrvatskoj. Nakon razdvajanja HPT-a, karijeru je nastavio u Hrvatskom Telekomu, gdje je od listopada 1999. do listopada 2001. godine bio član Uprave i direktor za pokretne komunikacije. Dužnost glavnog tehničkog direktora pokretnih komunikacija HT-a obnašao je od listopada 2001. godine do 1. siječnja 2003., kada je osnovana tvrtka kći - HT mobilne komunikacije d.o.o. (danas T-Mobile Hrvatska). Ustrojem nove kompanije postao je član Uprave i glavni izvršni direktor za tehniku HT mobilnih telekomunikacija d.o.o. Od studenoga 2001. godine redovni je član Technology Boarda T-Mobile Internationala, a u siječnju 2003. postao je i redovni član TMO Information Technology Boarda. Na sjednici Nadzornog odbora T-HT-a održanoj 13. ožujka 2007. imenovan je članom Uprave i glavnim direktorom za tehniku i informacijske tehnologije Grupe.

Ivana Šoljan

Članica Uprave i glavna operativna direktorica T-Coma do 30. rujna 2008.

Naknade članovima Uprave u 2008. godini:

Ivici Mudriniću, predsjedniku Uprave, u 2008. godini isplaćen je fiksni dio plaće ugovoren u godišnjem bruto iznosu od 1.907.784 kune, u prosječnim mjesečnim obrocima u iznosu od 80.276 kuna neto mjesečno. Varijabilni dio plaće, prema ostvarenju ciljeva za 2007. godinu, iznosi 1.238.047 kuna neto. Kao primitak u naravi, obračunat je iznos od 324.248 kuna na ime korištenja službenog vozila i neoporezivog iznosa božićnice.

Jürgenu P. Czapranu, članu Uprave, u 2008. godini plaćen je fiksni i varijabilni dio plaće ugovoren u godišnjem bruto iznosu od 3.876.660. Kao primitak u naravi, obračunat je iznos od 333.441 kune na ime troškova stanovanja, osiguranja, putovanja itd.

Raineru Rathgeberu, članu Uprave, u 2008. godini plaćen je fiksni i varijabilni dio plaće ugovoren u godišnjem bruto iznosu od 3.847.616 kuna. Kao primitak u naravi, obračunat je iznos od 858.483 kune na ime troškova stanovanja, osiguranja, putovanja itd.

Božidaru Poldrugaču, članu Uprave, u 2008. godini isplaćen je fiksni dio plaće ugovoren u godišnjem bruto iznosu od 1.264.996 kuna u prosječnim mjesečnim obrocima u iznosu od 53.729 kuna neto mjesečno. Varijabilni dio plaće, prema ostvarenju ciljeva za 2007. godinu, iznosi 209.157 kuna neto. Kao primitak u naravi, obračunat je iznos od 98.829 kuna na ime korištenja službenog vozila, neoporezivog iznosa dara za djecu i neoporezivog iznosa božićnice.

Ireni Jolić Šimović, članici Uprave, u 2008. godini isplaćen je fiksni dio plaće ugovoren u godišnjem bruto iznosu od 1.165.318 kuna u prosječnim mjesečnim obrocima u iznosu od 47.880 kuna neto mjesečno. Varijabilni dio plaće, prema ostvarenju ciljeva za 2007. godinu, iznosi 191.954 kune neto. Kao primitak u naravi, obračunat je iznos od 159.138 kuna na ime korištenja službenog vozila, korištenja proizvoda Društva i neoporezivog iznosa božićnice.

Branki Skaramuči, članici Uprave, u 2008. godini isplaćen je fiksni dio plaće ugovoren u godišnjem bruto iznosu od 203.376 kuna za razdoblje od studenog do prosinca 2008. godine u prosječnim mjesečnim obrocima u iznosu od 50.862 kune neto mjesečno. Kao primitak u naravi, obračunat je iznos od 40.443 kune na ime korištenja službenog vozila i neoporezivog iznosa božićnice.

Ivani Šoljan, članici Uprave, u 2008. godini isplaćen je fiksni dio plaće ugovoren u godišnjem bruto iznosu od 1.353.026 kuna za razdoblje od siječnja do listopada 2008. godine u prosječnim mjesečnim obrocima u iznosu od 66.545 kuna neto mjesečno. Varijabilni dio plaće, prema ostvarenju ciljeva za 2007. godinu, iznosi 305.720 kuna neto. Kao primitak u naravi, obračunat je iznos od 179.593 kune na ime korištenja službenog vozila i korištenja proizvoda Društva.

Nadzorni odbor

16

Uvod

Michael Günther

predsjednik Nadzornog odbora

dr. Ivica Mišetić

član od 21. travnja 2008.
zamjenik predsjednika od 8. svibnja 2008.

Miroslav Kovačić

zamjenik predsjednika do 25. ožujka 2008.

Fridbert Gerlach

član

dr. Ralph Rentschler

član

Josip Pupić

član

Siegfried Pleiner

član

Kathryn Walt Hall

članica od 21. travnja 2008.

Slavko Leban

član od 21. travnja 2008.

Ana Hrastović

članica do 25. ožujka 2008.

Miljenko Boban

član do 21. travnja 2008.

Horst Hermann

član do 15. kolovoza 2008.

Društvo je utvrdilo naknadu članovima Nadzornog odbora na način da predsjednik Nadzornog Odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok članovi Nadzornog Odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Sukladno politici DTAG-a, predstavnici DTAG-a ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom Odboru. Društvo nije dalo kredite članovima Nadzornog odbora.

Naknade članovima Nadzornog odbora u 2008.

	Razdoblja za koja je plaćena naknada		Bruto u kunama
	Od	Do	
Miljenko Boban	1.siječnja 2008.	25.ožujka 2008.	52.857
Josip Pupić	1.siječnja 2008.	31.prosinca 2008.	140.418
Kathryn Hall	21.travnja 2008.	31.prosinca 2008.	78.339
Ana Hrastović	18.siječnja 2008.	25.ožujka 2008.	25.804
Miroslav Kovačić	18.siječnja 2008.	25.ožujka 2008.	32.255
Slavko Leban	21.travnja 2008.	31.prosinca 2008.	85.854
Ivica Mišetić	21.travnja 2008.	31.prosinca 2008.	106.058

Na temelju članka 263., stavak 3., i članka 300.c, stavak 2., Zakona o trgovačkim društvima te članka 31. Statuta HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d., Nadzorni odbor društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. Zagreb, Savska cesta 32 (u daljnjem tekstu: "Društvo"), na dan izdavanja ovoga izvješća u sastavu g. Michael Günther, predsjednik Nadzornog odbora, dr. Ivica Mišetić, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora, g. Fridbert Gerlach, dr. Ralph Rentschler, g. Siegfried Pleiner, gđa. Kathryn Walt Hall, dr. Slavko Leban i g. Josip Pupić, predstavnik radnika HT-a d.d., članovi Nadzornog odbora, podnosi Glavnoj skupštini sljedeće

IZVJEŠĆE o obavljenom nadzoru u poslovnoj godini 2008. i rezultatima ispitivanja izvješća vezanih za zaključivanje poslovne godine 2008.

Ovo izvješće sadržajno obuhvaća:

- način na koji je i u kojoj mjeri Nadzorni odbor obavljao nadzor vođenja Društva u poslovnoj godini 2008.
- rezultate ispitivanja godišnjih financijskih izvješća na dan 31. prosinca 2008. godine, izvješća revizora i prijedloga o upotrebi dobiti
- rezultate ispitivanja izvješća Uprave o stanju poslovanja u poslovnoj godini 2008.
- rezultate ispitivanja izvješća o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima.

Korporativni profil

Deutsche Telekom AG (u daljnjem tekstu: "DTAG"), je većinski dioničar s vlasničkim udjelom 51%. Nakon prodaje dionica zaposlenicima i ranije zaposlenima u Društvu i Hrvatskoj pošti u lipnju 2008. godine te nakon prijenosa bonus dionica u listopadu 2008. godine građanima Republike Hrvatske koji su imali pravo na bonus dionice kako je planirano u vrijeme IPO u listopadu 2007. godine, Republika Hrvatska smanjila je svoj vlasnički udjel sa 9,5% na 3,6%. Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (u daljnjem tekstu "Fond"), dioničar je s udjelom 7,0%, a domaći i strani institucionalni ulagatelji posjeduju 38,4% dionica.

Dionice Društva uključene su u depozitorij Središnjeg Depozitarne Agencije od 12. srpnja 2002. godine.

Dionice Društva uvrštene su na tržište Zagrebačke burze na dan 5. listopada 2007. godine. Globalne potvrde depozitara (GDR), od kojih svaka predstavlja jednu (1) dionicu HT-a uvrštene su na tržište Londonske burze, na dan 5. listopada 2007. godine.

Na dan izdavanja ovoga izvješća Nadzorni odbor ima četiri člana koji zastupaju Deutsche Telekom, jednog člana koji zastupa Republiku Hrvatsku, dva nezavisna člana i jednog člana kojega je imenovalo Radničko vijeće HT-a d.d.

Nadzorni odbor

Tijekom 2008. godine sastav Nadzornog odbora Društva mijenjao se na sljedeći način:

Mandat članova Nadzornog odbora, gđe. Ane Hrastović i g. Miroslava Kovačića prestao je 25. ožujka 2008. godine. Jedan član Nadzornog odbora, g. Miljenko Boban, podnio je ostavku sa učinkom od zaključenja prve redovne Glavne Skupštine u 2008. godini, odnosno od 21. travnja 2008. godine.

Dr. Ivica Mišetić, gđa. Kathryn Walt Hall i dr. Slavko Leban izabrani su u članstvo Nadzornog odbora 21. travnja 2008. godine. Kasnije, dr. Ivica Mišetić izabran je zamjenikom predsjednika Nadzornog odbora od 8. svibnja 2008. godine.

G. Horst Hermann odstupio je s mjesta člana Nadzornog odbora i predsjednika Odbora za reviziju Nadzornog odbora s učinkom od 15. kolovoza 2008. godine.

Odbor za reviziju

Na dan izdavanja ovoga izvješća članovi ovog Odbora su g. Kay Nolden, predsjednik, dr. Ivica Mišetić, član i g. Siegfried Pleiner, član.

Odbor za imenovanja i naknade

Na dan izdavanja ovoga izvješća članovi ovog Odbora su g. Michael Günther, predsjednik, dr. Ralph Rentschler, član i gđa. Kathryn Walt Hall, članica.

Uprava

Na dan izdavanja ovoga izvješća Uprava Društva ima šest (6) članova.

Promjene u sastavu Uprave bile su kako slijedi:

- Gđa. Ivana Šoljan podnijela je ostavku na položaj članice Uprave i Glavne direktorice za poslovanje nepokretne mreže i broadbanda (COO T-Com) sa učinkom od 1. listopada 2008. godine.
- Gđa. Irena Jolić Šimović, članica Uprave i prethodno Glavna direktorica za ljudske resurse, imenovana je članicom Uprave i Glavnom direktoricom za poslovanje nepokretne mreže i broadbanda (COO T-Com) sa učinkom od 1. listopada 2008. godine.
- Gđa. Branka Skaramuča imenovana je članicom Uprave i Glavnom direktoricom za ljudske resurse sa učinkom od 1. listopada 2008. godine.

Nadzor obavljen u poslovnoj godini 2008.

U 2008. godini održano je pet (5) sjednica Nadzornog odbora. Nadzorni je odbor nadzirao vođenje poslova Društva i obavljao druge poslove u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom Društva i Poslovníkom o radu Nadzornog odbora Društva.

Nadzorni je odbor u tri (3) glasovanja izvan sjednice donio ove odluke:

- prijedlog vezan za izbor kandidata u članstvo Nadzornog odbora od strane Glavne skupštine,
- odluku o davanju prethodne suglasnosti za imenovanje člana Uprave HT-ovog društva kćeri, T-Mobile Hrvatska d.o.o. i za uvođenje novoga sustava plaća u Društvu,
- odluku o davanju prethodne suglasnosti za prodaju udjela Društva u Tehnološkom centru Split d.o.o. Sveučilištu u Splitu.

Osim redovitih izvješća Uprave Društva o rezultatima i stanju poslovanja Društva i zajedničkih konzultacija o razvoju poslovanja, detaljnije se raspravljalo o sljedećim pitanjima, a Nadzorni je odbor dao odgovarajuće prethodne suglasnosti i preporuke:

- strateškom programu - ADSL, IPTV, IP mreža, sprečavanju odljeva korisnika, IP poslovnim rješenjima, procesu i kvaliteti, tržišnim trendovima i konkurentskim strategijama Društva,

- širenju broadbanda, tarifnim opcijama, programima za upravljanje troškovima i programima za strateške projekte, investicijskom planiranju,
- regulatornom okviru,
- postignućima i izazovima Ljudskih resursa, strategijama, planovima i aktivnostima, razvoju broja zaposlenika, sustavu upravljanja učinkom,
- korporativnom upravljanju i gore opisanim promjenama u sastavu Uprave,
- stanju dokumentacije i vlasništva nad infrastrukturom i mrežom HT-a d.d., odnosno korištenju DTK-a sukladno novom Zakonu o elektroničkim komunikacijama, aktivnostima Hrvatske agencije za telekomunikacije, aktivnostima lokalnih samoupravnih jedinica,
- aktivnostima Društva na međunarodnom planu,
- godišnjem poslovnim planu za 2009. godinu i strateškom planu 2009. - 2011.,
- imenovanju članova Odbora za naknade i imenovanja Nadzornog odbora, definiranju djelokruga aktivnosti Odbora i utvrđivanju procedura za rad kao i prijedlozima za postavljanje ciljeva i evaluaciju postignutih ciljeva članova Uprave te prijedlozima naknada novim članovima Uprave,
- opsegu aktivnosti i izvješćima Odbora za reviziju Nadzornog odbora HT-a d.d. i ažuriranjima glede usklađivanja sa Sarbanes-Oxley zakonom i Hrvatskim zakonom o reviziji,
- izloženosti Društva znatnim rizicima (slučaj udruge Zaštita potrošača, Okvirni ugovori),
- trajnim obvezama Društva nakon listanja dionica na Zagrebačkoj burzi i listanja globalnih potvrda depozitara (GDR-a) koje predstavljaju dionice društva na tržištima Londonske burze.

U 2008. godini Odbor za reviziju Nadzornog odbora održao je 5 (pet) redovnih sjednica i jedno (1) glasovanje izvan sjednice te raspravljao o raznim pitanjima, a poglavito o sljedećemu:

- zaključivanju 2008. godine za Grupnu T-HT,
- planu revizija za 2008. godinu, pripremljenom od vanjskog revizora,
- provedbi i učinkovitosti interne kontrole nad financijskim izvješćivanjem prema S-OX-u: projekt SOX 404 (pokrenut radi kontinuiranog praćenja usklađenosti sa Sarbanes Oxley zakonom) i rezultati ispitivanja,

- izvješću vanjskih revizora (kvartalna izvješća, neovisnost revizora, izvješće o angažiranju revizora, novi zahtjevi glede računovodstva i objavljivanja financijskih izvješća u 2008. godini itd.),
- izvješću o prijevornom postupanju i Izvješću o rizicima za T-HT Grupu,
- primjeni, stanju i izvješćima Povjerenika za usklađenost poslovanja (uključujući i procedure),
- stanju provedbe upravljanja sprečavanjem prijevornog postupanja i rezultatima procjene upravljanja sprečavanjem prijevornog postupanja,
- ažuriranju i odobrenju Povelje o radu Odbora za reviziju (AC Charter) i Priručnika za reviziju,
- praćenju mjera i zatvaranju preostalih aktivnosti iz 2007. godine,
- programu revizije 2007./2008. (provedba, planiranje programa),
- nadzoru nad realizacijom revizijskih mjera i izvješćima revizora (upravljanju i izvješćivanju o prijevornom postupanju, revizija usklađenosti, IT rješenjima, nekretninama, registraciji vlasništva, registraciji mreže, mrežnim kapacitetima, aktivnostima vezanima za kontinuitet poslovanja itd.),
- pravima i odgovornostima Odbora za reviziju prema S-OX-u,
- programu interne revizije za 2009. godinu,
- samoprocjeni Komisije za reviziju za 2008 godinu.

U 2008. godini, Odbor za naknade i imenovanja započeo je proceduru postavljanja ciljeva za 2009. godinu i priprema proceduru za procjenu ostvarenja ciljeva u 2008. godini. Gore opisane promjene u članstvu Uprave također su bile na dnevnom redu Odbora za naknade i imenovanja.

Nadzorni odbor podupro je Upravu u naporima da zaštiti interese HT-a d.d. u Bosni i Hercegovini.

Uprava je Nadzornom odboru Društva u zakonskom roku podnijela godišnja financijska izvješća Društva i konsolidirana godišnja financijska izvješća Grupe T-HT za poslovnu godinu 2008. kojima su pridodana izvješća revizora, izvješće o stanju poslovanja Grupe T-HT i HT-a d.d., kao i prijedlog odluke o uporabi dobiti koju je Društvo ostvarilo tijekom prošle poslovne godine.

Rezultati ispitivanja Izvješća Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima

Uprava je Nadzornom odboru dostavila Izvješće Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima (Izvješće ovisnog društva), sastavljeno prema člancima 474. i 497. Zakona o trgovačkim društvima i prema načelima savjesnoga i istinitog polaganja računa.

Prema mišljenju Uprave odnosi povezanih društava u poslovnoj (kalendarskoj) godini 2008., ostvareni ugovornim povezivanjem i drugim poduzetim pravnim radnjama, protekli su u okvirima uobičajenih poslovnih i poduzetničkih odnosa, u standardnim uvjetima i primjenom uobičajenih cijena.

Revizor Društva, Ernst & Young d.o.o. Zagreb, izvjestio je o rezultatima svoje revizije i izdao sljedeću potvrdu o reviziji gore navedenog izvješća:

Mišljenje neovisnih revizora

Navod:

Proveli smo reviziju navoda Uprave, uključenih u priloženi Izvještaj uprave društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d o odnosima s vladajućim i njime povezanim društvima (Izvještaj o transakcijama s povezanim strankama) za poslovnu godinu koja završava 31. prosinca 2008. godine

Uprava je odgovorna za usklađenost društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d (u nastavku "Društvo") sa zahtjevima članka 497 hrvatskog Zakona o trgovačkim društvima. Naša je odgovornost izražavanje mišljenja o navodima Uprave vezane uz usklađenost Društva sa spomenutim zahtjevima na osnovu našeg pregleda.

Postupak pregleda proveden je u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima te je sukladno uključivao ispitivanje, na osnovu uzorka, dokaza o usklađenosti Društva sa navedenim zahtjevima i sukladno provođenje drugih procedura koje smo smatrali potrebnim u toj situaciji. Vjerujemo da naša revizija pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja. Naša revizija ne podrazumijeva

Obzirom da se rasporedom neto dobiti za 2006. dosegao iznos zakonskih rezervi i rezervi iz kapitala u visini 5% temeljnog kapitala kao što je propisano Zakonom o trgovačkim društvima, prestala je obveza raspoređivanja dijela neto dobiti u zakonske rezerve i rezerve kapitala.

Sažetak

Uprava Društva redovito je izvještivala Nadzorni odbor o poslovanju Društva, stanju imovine i obveza, o prihodima te o organizacijskim i drugim promjenama vezanima za vođenje poslova Društva.

Nadzorni je odbor analizirao ostvarivanje planiranih rezultata i provođenje temeljnih ciljeva poslovne politike Društva za 2008. godinu.

Analizirajući izvješća Uprave Društva te prateći kretanje financijskih pokazatelja, ocijenjeno je da su planirani parametri u poslovanju ostvareni i da je poslovanje Društva bilo uspješno.

Osim financijskih rezultata za 2008. godinu, Nadzorni je odbor razmotrio i suglasio se s poslovnom politikom Društva za 2009. godinu.

Slijedom svega navedenoga Nadzorni će odbor dostaviti ovo Izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva u 2008. godini Glavnoj skupštini Društva.

Michael Günther
predsjednik Nadzornog odbora

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. (u daljnjem tekstu: Društvo) su, u skladu sa člankom 250b. stavak 4. Zakona o trgovačkim društvima ("Narodne novine", broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07 i 146/08), izradile Godišnje izvješće Uprave o stanju i poslovanju društva i T-HT Grupe za poslovnu godinu 2008. koje obuhvaća Godišnje izvješće o stanju Društva i Konsolidirano godišnje izvješće o stanju Društva (u daljnjem tekstu: Godišnje izvješće).

Društvo primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja koji su zajedno izradile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija) i Zagrebačka burza d.d. Zagreb, a usvojen je Odlukom Agencije od 26. travnja 2007. godine ("Narodne novine", br. 46/07) i objavljen na Internet stranicama Zagrebačke burze (www.zse.hr).

Društvo se pridržava odredbi Kodeksa uz iznimku onih odredbi čija primjena u danom trenutku nije praktična. Spomenute iznimke su sljedeće:

- Društvo javno ne objavljuje i ne ažurira potpuni popis dioničara s brojem i rodnom dionica koje posjeduju budući da T-HT ima preko 285.000 dioničara. Društvo prati na tjednoj osnovi rezultate trgovanja i broj dioničara. Vlasnička struktura je prikazana na Internet stranicama društva, dok detaljni popis dioničara vodi Središnja Depozitarna Agencija koja na svojim Internet stranicama redovito objavljuje popis deset najvećih dioničara u skladu sa zakonom. Na Internet stranicama Društva nalazi se link na Internet stranicu Središnje depozitarne Agencije (točka 2.5.1. Kodeksa).
- Društvo ne objavljuje javno na svojim Internet stranicama podatke o dionicama Društva koje su u vlasništvu članova Uprave ili Nadzornog odbora, no obavještava Zagrebačku i Londonsku burzu i Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga, te izvješćuje javnost na Internet stranicama Društva o svakom trgovanju dionicama HT-a od strane članova Uprave i Nadzornog odbora, od strane sa njima povezanih osoba te drugih osoba koje imaju pristup povlaštenim informacijama (točka 2.5.3.).
- Društvo ne osigurava opunomoćenike onim dioničarima društva koji to iz bilo kojeg razloga nisu u mogućnosti učiniti sami, a bez posebnih troškova za te dioničare, koji su dužni glasovati na Glavnoj skupštini sukladno uputama dioničara. Dioničari koji nisu u mogućnosti sami glasovati trebali bi po vlastitom nahođenju odrediti prikladne opunomoćenike koji su dužni glasovati sukladno njihovom uputama (točka 3.1.1.7.).
- Datum na koji osoba koja je dioničar stječe pravo na isplatu dividende nije određen sukladno preporuci iz Kodeksa. Datum na koji dioničar stječe pravo na isplatu dividende je datum održavanja Glavne skupštine na kojoj je donesena odluka o isplati dividende u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima (točka 3.1.3.2.).
- Društvo dioničarima postavlja uvjete za sudjelovanje na Glavnoj skupštini u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima i Statutom Društva (točka 3.1.5.).
- Na prethodnim Glavnim skupštinama dioničarima nije bilo omogućeno sudjelovanje upotrebom sredstava moderne komunikacijske tehnologije. Takvo sudjelovanje će biti primijenjeno u budućnosti, u mjeri u kojoj bude praktično (točka 3.1.8.).
- Nadzorni odbor nije sastavljen većinom od nezavisnih članova, no dva od devet članova Nadzornog odbora su nezavisni članovi (točka 3.2.2.).
- U Društvu ne postoji dugoročni plan sukcesije. Društvo je uvelo mnogo projekata u Ljudske resurse uključujući ocjenjivanje učinka vodećeg kadra povezano sa djelovanjem na izobrazbi i razvoju. Uvođenje dugoročnog plana sukcesije moguće je tek nakon potpune implementacije tih projekata. (točka 3.2.3.).
- Naknada članova Nadzornog odbora utvrđena je prema prosječnoj neto plaći zaposlenika, a ne prema doprinosu uspješnosti Društva (točka 3.2.5.).
- Odbor za imenovanja i naknade nije sastavljen većinom od nezavisnih članova Nadzornog odbora. Jedan od tri člana Odbora za naknade i imenovanja je nezavisni član Nadzornog odbora (točka 3.2.11.1. i 3.2.11.2.).
- Odbor za reviziju nije sastavljen većinom od nezavisnih članova Nadzornog odbora. Jedan od tri člana Odbora za reviziju je nezavisni član Nadzornog odbora (točka 3.2.11.3.).
- Nadzorni odbor nije izradio ocjenu svog rada u proteklom razdoblju (točka 3.2.15.).

- Strategija nagrađivanja članova Uprave i Nadzornog odbora utemeljena je na Smjernicama Deutsche Telekomu prilagođenim lokalnim potrebama. Izjava o politici nagrađivanja Uprave i Nadzornog odbora nije sastavljena zasebno, ali su podaci o primanjima Uprave i Nadzornog odbora objavljeni u okviru godišnjeg izvješća (točka 3.3.3.).
- Iznosi naknada plaćenih nezavisnim revizorima za obavljenu reviziju te za druge pružene usluge su objavljeni u okviru godišnjeg izvješća (točka 4.1.).

Unutarnji nadzor i upravljanje rizicima

Odbor za reviziju Nadzornog odbora Društva ustanovljen je 2002. godine. Njegove glavne odgovornosti su priprema i nadzor provedbe odluka Nadzornog odbora Društva vezano uz kontroling, podnošenje izvješća i reviziju unutar Društva. Izmjene i dopune opisa odgovornosti Odbora za reviziju usvojene su u studenome 2006. godine, zadnje izmjene i dopune u 2008. godini, i usuglašene sa zakonom Sarbanes Oxley i Zakonom o reviziji Republike Hrvatske. Odbor za reviziju nadgleda provođenje revizija u Društvu (unutarnjih i vanjskih), raspravlja o određenim pitanjima na koje ga upozore revizori ili Rukovodstvo te savjetuje Nadzorni odbor. Odbor za reviziju odgovoran je za osiguravanje objektivnosti i vjerodostojnosti informacija i izvješća koja se podnose Nadzornom odboru.

U svojem djelovanju Odbor za reviziju ovlašten je:

- tražiti potrebne informacije i ostalu dokumentaciju od strane menadžmenta i viših rukovoditelja u Društvu te vanjskih suradnika,
- sudjelovati na sastancima koji se održavaju u Društvu, a koji se odnose na pitanja koja su u djelokrugu aktivnosti i odgovornosti Odbora za reviziju,
- imenovati savjetnike Odbora za reviziju na stalnoj osnovi ili od slučaja do slučaja, ako bude potrebno,
- pribaviti, na trošak društva, vanjske pravne ili druge neovisne stručne savjete o bilo kojem pitanju iz njegova djelokruga, ukoliko je takav savjet potreban radi ispunjenja djelokruga aktivnosti i odgovornosti Odbora za reviziju.

Korporativna unutarnja revizija Društva provodi nezavisnu nadzornu funkciju u ime Uprave Društva i informira menadžere kroz sveobuhvatna izvješća o provedenoj reviziji (nalazima i prijedlozima poboljšanja). Provođenje godišnjeg programa revizije pridonosi minimiziranju rizika i unapređenju efikasnosti poslovanja. U veljači 2006. godine, sa zadnjim izmjenama i dopunama iz veljače 2008. godine, Uprava Društva usvojila je Priručnik za reviziju Korporativne unutarnje revizije Društva.

Korporativna unutarnja revizija financijskog izvješćivanja osigurava vjerodostojnost financijskih izvješća Društva kroz:

- identificiranje rizika i mogućih poboljšanja,
- provođenje revizije u područjima rizika,
- nadzor implementacije revizijskih mjera, i eventualnu eskalaciju problema,
- pružanje podrške u TOP projektima na način koji nije suprotan načelima objektivnosti i neovisnosti,
- provođenje ad hoc revizija po zahtjevima menadžmenta.

Značajni imatelji dionica u Društvu

Većinski vlasnik Društva je Deutsche Telekom koji u svom vlasništvu ima 51 posto dionica. U vlasništvu Republike Hrvatske je 3,6 posto dionica. Nakon IPO-a i prodaje dionica zaposlenima i ranije zaposlenima u Društvu i Hrvatskoj pošti u lipnju 2008. godine, te prijenosa bonus dionica građanima Republike Hrvatske kako je planirano u vrijeme IPO-a, vlasnički udjel Republike Hrvatske smanjio se sa 9,5 posto na 3,6 posto. Fond hrvatskih branitelja iz domovinskog rata posjeduje 7,0 posto dionica, dok je 38,4 posto dionica u vlasništvu građana Republike Hrvatske te domaćih i stranih institucionalnih ulagatelja. Predsjednik Uprave HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d. g. Ivica Mudrinić posjeduje ukupno 4.569 dionica, g. Jürgen P. Czapan, član Uprave HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d. posjeduje ukupno 185 dionica, gđa. Branka Skaramuča, članica Uprave HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d. posjeduje ukupno 200 dionica, gđa. Irena Jolić Šimović, članica Uprave HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d.

posjeduje ukupno 45 dionica, g. Josip Pupić, član Nadzornog odbora HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d. posjeduje ukupno 1.069 dionica i dr. Ivica Mišetić, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora posjeduje ukupno 63 dionice.

Imenovanje i djelovanje članova Uprave i izmjena Statuta

Članove Uprave i njezinog predsjednika imenuje i opoziva Nadzorni odbor. Njihov mandat traje najviše do pet godina nakon čega mogu biti iznova imenovani. Sukladno Statutu Društva, Uprava se sastoji od pet do sedam članova. Uprava se trenutno sastoji od šest članova: predsjednik Uprave, član Uprave i glavni operativni direktor za nepokretnu mrežu i broadband (COO T-Com), član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije Grupe (CTO/CIO Grupe), član Uprave i glavni direktor za ljudske resurse (CHRO), član Uprave i glavni operativni direktor za pokretne komunikacije (COO T-Mobile) i član Uprave i glavni direktor za financije (CFO).

Za predlaganje Glavnoj skupštini izmjena Statuta, Upravi je potrebna prethodna suglasnost Nadzornog odbora.

Ovlasti članova Uprave

Prema Zakonu o trgovačkim društvima i Statutu Društva Uprava vodi poslove na vlastitu odgovornost, pri tome je dužna i ovlaštena poduzimati sve radnje i donositi odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje poslova društva s time da je za određena pitanja i odluke potrebna suglasnost Nadzornog odbora. Statutom je uređeno da Društvo mogu zastupati bilo koja dva člana Uprave.

Sastav i djelovanje Nadzornog odbora

Sukladno odredbama Statuta Društva, Nadzorni odbor sastoji se od devet članova. Osam članova izabire Glavna skupština, a jednoga zaposlenici Društva. Nadzorni odbor odgovoran je za imenovanje i opoziv članova Uprave te za nadzor nad vođenjem poslova Društva. Za pojedine velike transakcije, dugoročno zaduživanje ili važna imenovanja potrebna je suglasnost Nadzornog odbora. Nadzorni odbor je ustrojio Odbor za naknade i imenovanja i Odbor za reviziju.

Pregled poslovanja u 2008. godini

Pregled hrvatskoga telekomunikacijskog tržišta

Regulatorno okruženje

Strategija Grupe

Organizacija Grupe

T-Com

T-Mobile

Mreža i informacijske tehnologije

Ljudski resursi

Pregled hrvatskoga telekomunikacijskog tržišta

28

Još jedna uspješna godina T-HT Grupe

Usprkos sve jačoj konkurenciji u svim segmentima hrvatskoga telekomunikacijskog tržišta u 2008. godini, T-HT je uspio održati vodeći položaj na posve liberaliziranom tržištu telekomunikacija čija vrijednost prelazi 15 milijardi kuna.

Najvažniji tržišni trendovi iz 2007. godine obilježili su i 2008. godinu: snažan porast širokopoljnih usluga, rastuća potražnja za internetskim sadržajima, sve veći porast korištenja interaktivne televizije, nastavak opadanja nepokretne telefonije, bliženje penetracije mobilnih usluga zasićenju, jačanje trenda mobilnih podatkovnih usluga.

Hrvatsko tržište telekomunikacija i poslovanje T-HT-a u 2008. godini obilježilo je nekoliko važnih događaja:

- U veljači 2008. postala je dostupna veleprodajna ponuda bitstream, što je bio još jedan važan korak u liberalizaciji tržišta telekomunikacija.
- U lipnju 2008. stupio je na snagu sporazum o nacionalnom roamingu između T-Mobilea, vodećeg mobilnog operatora, i Tele2, trećeg mobilnog operatora.
- U srpnju 2008. stupio je na snagu novi Zakon o elektroničkim komunikacijama, koji je Hrvatski sabor donio u lipnju 2008. odražavajući preporuke i direktive prihvaćene od strane Europske komisije.
- U listopadu 2008. registriran je 100.000-ti korisnik IPTV-usluge MAXtv, čime je potvrđeno i jedno od najuspješnijih lansiranja IPTV-usluge na europskom tržištu.
- U studenome 2008. T-Mobile Hrvatska uveo je Appleov revolucionarni iPhone 3G i time najavio novu eru, koja korisnicima mobilnih usluga u Hrvatskoj donosi obilje podataka i sadržaja.

Makroekonomsko okružje - Stabilni financijski sustav u 2008.

Unatoč globalnoj financijskoj krizi, zahvaljujući striktnoj monetarnoj politici koju vodi Hrvatska narodna banka, financijski sustav u Hrvatskoj pokazao se stabilnim u 2008. Hrvatsko gospodarstvo nastavilo je rasti iako je realni rast BDP-a sa 5,7% u 2007. godini usporen na procijenjenih 3,8% - 4,0% u 2008., što je rezultat globalnog ekonomskog

usporavanja i njegova utjecaja na susjedne europske zemlje. Do porasta inflacije sa 2,9% u 2007. godini na procijenjenih 6,2% u 2008. došlo je u prvome redu zbog viših cijena hrane i nafte.

Stopa nezaposlenosti bilježi u Hrvatskoj kontinuiran pad, i to sa 16,1%, koliko je iznosila u 2000. godini, na 9,4% sredinom 2008. Valutni tečajevi ostaju stabilni a turizam i dalje raste: ukupan broj turista drugu je godinu zaredom premašio 11 milijuna.

Tržište nepokretne telefonije - očekivano bilježi pad, ali T-HT zadržava jaku tržišnu poziciju s visokom kvalitetom usluge, bogatim portfeljem usluga i ponudama prilagođenima raznim korisničkim segmentima

T-HT Grupa zadržala je vodeću poziciju na visoko-konkurentnom tržištu, i to s tržišnim udjelom oko 82%. Taj uspjeh temelji se na stalnoj usmjerenosti Grupe na visoku kvalitetu usluge, jačanje prodajnih kanala osmišljavanje ponuda prilagođenih potrebama pojedinih segmenata korisnika.

Usprkos nastavku očekivanog pada ukupnog broja minuta u nepokretnoj telefoniji, tržište usluga nepokretne mreže ostaje snažno i ne pokazuje znatniji pad ukupnog broja priključaka. Opadanje nepokretne telefonije na hrvatskom tržištu sukladno je padu na drugim europskim tržištima.

Nakon spajanja dvaju alternativnih operatora u 2008., u segmentu nepokretne telefonije na hrvatskome tržištu trenutno posluje devet operatora. Na tržište nisu ulazili novi operatori. Jedan od najvećih alternativnih operatora najavio je da će se fokusirati isključivo na poslovne korisnike, dok su drugi operatori nastavili postupno uvođenje svojih optičkih mreža, uglavnom u četiri najveća grada. Najveći konkurent u pokretnoj telefoniji lansirao je uslugu prepaid fiksne linije.

Pokretne telekomunikacije - T-Mobile zadržava vodeću poziciju na zreloom tržištu, Appleovim iPhoneom 3G započinje novu eru mobilnog interneta

T-Mobile ostaje vodeća kompanija na tržištu koje i dalje raste i sazrijeva. Procijenjena penetracija pokretne telefonije iznosi 132,1% na tržištu na kojem od 2005. djeluju tri operatora. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, ukupan broj minuta korištenja na tržištu pokretne telefonije u Hrvatskoj povećao se za 14% u 2008. godini (s 4.985 milijuna u 2007. godini na 5.704 milijuna minuta u 2008. godini).

Jedan od važnih poteza T-Mobilea prošle godine bilo je potpisivanje sporazuma o nacionalnom roamingu s Tele2, trećim mobilnim operatorom, koji je stupio na snagu u lipnju 2008.

Tema 2008. godine bio je mobilni internet. Svi vodeći operatori promovirali su svoje prepaid i postpaid ponude širokopojsasnih pokretnih usluga kako bi potaknuli korisnike da odu korak dalje od slanja poruka i počnu koristiti više mobilnih sadržaja, podatkovnih usluga i aplikacija.

Internet - T-HT učvršćuje jaku poziciju u širenju tržišta širokopojsasnih usluga, MAXtv se pokazao vrlo uspješnim

T-HT Grupa, daleko najveći pružatelj širokopojsasnih usluga u Hrvatskoj, nastavlja s postupnim uvođenjem ponude visokih brzina MAXadsl-a, proširujući je premium uslugama kao što je MAXtv - IPTV usluga Grupe. Krajem godine Grupa je imala 472.653 ADSL pretplatnika u odnosu na 344.925 u 2007., što predstavlja tržišni udjel od 87%.

Unatoč velikom porastu broja pretplatnika, na tržištu širokopojsasnih usluga u Hrvatskoj T-HT i dalje ima znatne mogućnosti rasta jer je tek 30% hrvatskih domaćinstava priključeno na širokopojsasnu mrežu u odnosu na prosječnih 55% u Zapadnoj Europi. T-Com je aktivan na tržištu širokopojsasnih usluga.

U listopadu 2008. godine T-HT je potpisao ugovor sa 100.000-tim korisnikom MAXtv-a, a do kraja godine broj korisnika porastao je na 136 tisuća, čime je T-HT u svega dvije godine postao vodeća kompanija na hrvatskom pay-TV tržištu.

Podatkovne usluge - Uspješna migracija na usluge putem internetskog protokola, kvaliteta usluge osigurava vodeću poziciju T-HT-a

T-HT je zadržao vodeći položaj na tržištu koje se prebacuje s tradicionalnih neupravljanih podatkovnih usluga na jeftinije usluge putem internetskog protokola, koje iziskuju manje složeno upravljanje i manja ulaganja te su stoga isplativije i Grupi i krajnjim korisnicima.

Podatkovno tržište malo je u odnosu na ostale segmente i čini manje od 2% ukupnog tržišnog prihoda u Hrvatskoj, ali predstavlja dio ponude važan za zadržavanje postojećih i stjecanje novih poslovnih korisnika.

Glavni konkurenti Grupe u području podatkovnih usluga i dalje rade na razvoju vlastitih mreža optičkih vodova fokusirajući se na poslovne korisnike i tijela javne uprave.

Veleprodaja - Domaća i međunarodna konkurencija; T-HT je i dalje najveći operator, s najrasprostranjenijom mrežom

Vlada Republike Hrvatske prošle je godine potaknula kompanije s infrastrukturom u vlasništvu države da infrastrukturne kapacitete kojima raspolažu komercijalno ponude svim operatorima. Uz izdvajanje lokalne petlje, koja je dostupna od 2006. godine, u 2008. postala je dostupna i ponuda bitstreama, odnosno pružanje usluge pristupa širokopojsasnom internetu. Ona je omogućila i alternativnim operatorima koji ne upravljaju lokalnom petljom da krajnjem korisniku ponude uslugu širokopojsasnog pristupa internetu.

T-HT Grupa uspostavila je uzajamno povezivanje sa svim operatorima pokretne i nepokretne mreže u Hrvatskoj.

T-HT pruža veleprodajne usluge četirima glavnim segmentima korisnika: međunarodnim operatorima, operatorima pokretne mreže, operatorima nepokretne mreže i raznim drugim davateljima usluga, kao što su VAS, ISP i VoiP.

Promatrajući ukupne prihode na tržištu, sveukupno hrvatsko veleprodajno tržište u 2008. ostalo je stabilno. S nastavkom liberalizacije tržišta broj korisnika izdvojene lokalne petlje (ULL) porastao je sa 29.773 u 2007. na 87.072 u 2008.

Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama stupio je na snagu 1. srpnja 2008., zamjenjujući prijašnji Zakon o telekomunikacijama. Postojeći hrvatski regulatorni režim smješta Novi regulatorni okvir usvojen u EU tijekom 2002. na hrvatsko tržište elektroničkih komunikacija.

Sukladno novom Zakonu o elektroničkim komunikacijama, nacionalno regulatorno tijelo - Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije ("Agencija") - ima ovlasti za donošenje podzakonskih propisa. Stoga njezine ovlasti uključuju aspekte elektroničkih komunikacija kao što su pitanja kabelaške kanalizacije i infrastrukture, naknade za pravo puta, uvjeti pružanja usluge, osnovne usluge te sprječavanje prijevargnog postupanja i zlorabe.

U drugoj polovini 2008. nekoliko pravilnika stavljeno je na javnu raspravu. Sa stajališta Grupe neki od najvažnijih su: Pravilnik o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, Pravilnik o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, Pravilnik o potvrdi i naknadi za pravo puta, Pravilnik o dodjeli adresa i brojeva, Pravilnik o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra i Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije. Pravilnik o uvjetima dodjele i uporabe radiofrekvencijskog spektra i Tablica uporabe radiofrekvencijskog spektra stupili su na snagu početkom prosinca 2008.

Usporedo s time Agencija je pokrenula postupak analize tržišta prema najnovijoj Preporuci EU-a o relevantnim tržištima, od 17. prosinca 2007. Do završetka postupka analize na snazi će ostati dodijeljeni statusi znatnije tržišne snage i regulacijske obveze određene i/ili propisane starim Zakonom o telekomunikacijama. Nakon završetka postupka analize tržišta, Agencija će svojom odlukom ukinuti

postojeće regulacijske obveze, odnosno utvrditi nove, u skladu s novim Zakonom o elektroničkim komunikacijama, ovisno o rezultatima provedene analize tržišta.

Društvo od 2002. godine ima status operatora sa znatnijom tržišnom snagom (ZTS) na tržištu javnih govornih usluga u nepokretnoj mreži, tržištu iznajmljenih elektroničkih komunikacijskih vodova, tržištu međusobnog povezivanja i tržištu usluga prijenosa govora, zvuka, podataka, dokumenata, slika i drugih usluga u nepokretnoj telekomunikacijskoj mreži. U 2007. godini utvrđeno je da ovisno društvo Iskon ima s Društvom znatniju tržišnu snagu na tržištu javnih govornih usluga u nepokretnoj mreži i na tržištu prijenosa govora, zvuka, podataka, dokumenata, slika i drugih usluga u nepokretnoj telekomunikacijskoj mreži.

T-Mobile je 2005. proglašen operatorom sa znatnijom tržišnom snagom na tržištu međusobnog povezivanja i tržištu javnih govornih usluga u pokretnim mrežama. Agencija je u prosincu 2007. objavila popis operatora sa ZTS-om kojim je potvrdila položaj operatora sa ZTS-om na navedenim tržištima za Društvo, T-Mobile i Iskon.

Slijedom toga, Društvo, Iskon i T-Mobile podliježu specifičnoj ex-ante regulaciji na tržištima na kojima imaju položaj operatora sa ZTS-om. Sukladno tome, Društvo je obvezno ponuditi svojim takmacima pristup mreži (uključujući međusobno povezivanje, izdvojen pristup lokalnoj petlji i veleprodajni širokopolasni - bitstream - pristup) te pristup određenim uslugama i opremi pod nediskriminirajućim uvjetima.

Nadalje, cijene svih reguliranih veleprodajnih proizvoda, kao i maloprodajne cijene za javne govorne usluge u nepokretnoj mreži i za uslugu iznajmljenih elektroničkih komunikacijskih vodova koje pružaju operatori sa znatnijom tržišnom snagom, podliježu troškovnoj usmjerenosti i prethodnom odobrenju Agencije, dok ostale maloprodajne

cijene podliježu naknadnoj provjeri. Uz to, cijene univerzalnih usluga moraju biti određene u skladu s načelom "pristupačnosti cijene". Ostale cijene u pravilu nisu regulirane. To se posebno odnosi na maloprodajne cijene T-Mobilea, koje ne podliježu obvezi ishođenja prethodnog odobrenja Agencije.

Također, operatori sa ZTS-om obvezni su voditi odvojeno računovodstvo za usluge na tržištima na kojima imaju znatniju tržišnu snagu. Tom se obvezom želi osigurati transparentnost u pružanju raznih elektroničkih komunikacijskih usluga kako bi se spriječilo njihovo međusobno subvencioniranje. Agencija je zbog toga 2008. pokrenula projekt Računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva, a u prosincu 2008. odredila Društvu obvezu da provede odvajanje računovodstva na temelju CCA/LRIC-a modela (tekuće troškovno računovodstvo/dugoročni inkrementalni troškovi) do 2011. Očekuje se da će primjenom računovodstvenog odvajanja Agencija dobiti transparentan uvid u troškovne strukture Društva.

U siječnju i srpnju 2008. godine Agencija je provela postupak revizije Standardne ponude Društva za uslugu potpunog i zajedničkog pristupa izdvojenim lokalnim petljama. Revizija se uglavnom odnosila na operativna i troškovna pitanja u vezi s izdvajanjem (npr. klimatizacija, premještanje kolokacija, priprema kolokacijskog prostora). Osim toga, Društvo je u suradnji s FER-om izradilo prijedlog Statičkog plana upravljanja frekvencijskim spektrom, u čemu je sudjelovala i Agencija.

U lipnju 2008. godine izmijenjena je veleprodajna ponuda Društva za iznajmljene vodove te su uvedene nove kategorije za količinske popuste i specifikacija popusta. Ponuda Društva za bitstream pristup (veleprodajni širokopojasni pristup) dostupna je davateljima usluga pristupa internetu (ISP) od veljače 2008. i omogućuje im da korisnicima ponude paket koji uključuje širokopojasni pristup i internet.

Društvo je u 2008. godini lansiralo poseban tarifni paket za korisnike s niskom razinom prihoda. Istodobno je nastavljena politika popusta za korisnike s posebnim socijalnim potrebama (invalidne osobe, veterani Domovinskog rata itd.).

U lipnju 2008. godine izmijenjena je T-Mobileova Standardna ponuda međusobnog povezivanja. U prosincu 2008. Agencija je započela s postupkom revizije interkonekcijskih cijena Društva i T-Mobilea. Ujedno, budući da su obje Standardne ponude međusobnog povezivanja (Društva i T-Mobilea) vrijedile do kraja 2008. godine, Agencija je 23. prosinca 2008. produljila njihov rok valjanosti do završetka postupka revizije cijena.

Ugovori o koncesiji Društva i T-Mobilea prestali su važiti stupanjem na snagu novog Zakona o elektroničkim komunikacijama. Međutim, ovlaštenja pružanja usluge osigurana su u okviru novog Zakona režimom općeg ovlaštenja.

Pregled glavnih strateških usmjerenja

Strategija Grupe temelji se na četiri glavna stupa:

1. Usmjerenost na korisnika
2. Zadržavanje i rast poslovanja
3. Kvaliteta i učinkovitost
4. Kultura temeljena na uslužnosti i radnom učinku

1. Usmjerenost na korisnika - slušamo korisnike i učimo od njih

Najviši je prioritet Grupe zadovoljiti postojeće i buduće potrebe svojih korisnika proizvodima i uslugama najviše kvalitete. Svi ostali prioriteti poslovanja osmišljeni su kao podrška tom cilju. Stoga stalno radimo na novim i inovativnim uslugama prilagođenim potrebama svakog pojedinog segmenta korisnika, na poboljšanju kvalitete i jednostavnosti usluga.

2. Zadržavanje i rast poslovanja

Ti strateški prioriteti odnose se na:

- zaštitu i jačanje temeljnog poslovanja,
- nastavak snažnog rasta širokopojsnih usluga - brzi internet uvijek i svugdje - te daljnje pozicioniranje na tržištima medija,
- istraživanje potencijala za razvoj izvan temeljne djelatnosti,
- pažljivu procjenu prilika za širenje.

Zaštita temeljnog poslovanja - zadržavanje vodeće pozicije u svim segmentima poslovanja

Zaštita postojećeg poslovanja s paketima usluga i cijenama prilagođenim korisnicima, konkurentne cijene, vrhunska kvaliteta, atraktivni paketi ponuda i inovativne usluge kao što je MAXtv ostaju strateški prioriteti Grupe.

Nastavak snažnog rasta širokopojsnih usluga - brzi internet uvijek i svugdje - te daljnje pozicioniranje u segmentu medija

Grupa, koja drži vodeću poziciju na tržištu pokretne i nepokretne telefonije, ima ograničene mogućnosti rasta u tradicionalnim segmentima poslovanja. Stoga se okreće širokopojsnim i medijskim segmentima, u kojima vidi priliku za rast telekomunikacijskih operatora koji pružaju tradicionalne usluge, a

strategija rasta Grupe fokusirana je na širenje širokopojsnih priključaka i usluge temeljene na internetskom protokolu. Promicanjem prihvaćanja tih usluga Grupa i dalje znatno unaprjeđuje poslovanje poslovnih korisnika, kao i način na koji rezidencijalni korisnici međusobno komuniciraju, pristupaju multimedijским sadržajima i razmjenjuju ih. Potaknuta uspjehom MAXtv-a i tportala, Grupa želi dodatno ojačati poziciju u segmentu medija stalnim razvojem inovativnih proizvoda i usluga.

Istraživanje potencijala za razvoj drugih djelatnosti

T-HT Grupa želi ojačati svoju vodeću poziciju u pružanju usluga iz osnovne djelatnosti uzimajući u obzir mogućnosti za rast u drugim segmentima poslovanja. Prvi korak bit će jačanje portfelja integriranih ICT-rješenja, koja objedinjuju telekomunikacijske i usluge informacijske tehnologije.

Pažljiva procjena prilika za širenje

Grupa pomno prati i ocjenjuje razvoj događaja na tržištima susjednih zemalja kako bi uočila i prepoznala prilike za rast. Glavni fokus ostaje na razvijanju ulaganja koje je Grupa već stekla u Bosni i Hercegovini.

3. Kvaliteta i učinkovitost

Strategije za osiguranje kvalitete i učinkovitosti jesu:

- modernizacija nepokretne mreže kako bi se omogućile sve nove usluge i osigurala njihova visoka kvaliteta
- stalna poboljšanja ključnih procesa
- upravljanje troškovima kako bi se zadržale profitne marže na razini najboljih u klasi

Modernizacija nepokretnih mreža kako bi se omogućile sve nove usluge i osigurala njihova visoka kvaliteta

Stalan rast zadovoljstva korisnika i kvalitete usluga zahtijeva ulaganja u novu mrežnu platformu, koja bi svim našim korisnicima omogućila bolje, brže i još pouzdanije usluge. Ulažemo u novu pristupnu mrežu kako bismo omogućili sve buduće usluge koje zahtijevaju veliki kapacitet mreže i tako nastavili s ponudom najnaprednijih telekomunikacijskih usluga.

Stalna poboljšanja korisničkih procesa

U želji da poboljša iskustvo i poveća zadovoljstvo korisnika Grupa se posvetila unaprjeđenju i pojednostavljenju ključnih aspekata korisničke usluge i upravljanja odnosom s korisnicima.

Upravljanje troškovima kako bi se zadržale profitne marže na razini najboljih u klasi

Grupa stalno poboljšava kvalitetu i učinkovitost poslovanja redizajnom procesa, analizom i usporedbom strukture troškova uz istodobno ispitivanje potrebe za kapitalnim ulaganjima kao podrškom budućim prilikama za rast. Svrha tih inicijativa jest da zajednički optimiziraju operativne troškove Grupe i zaštite marže u sve konkurentnijem okružju.

Privlačenje i zadržavanje visokokvalificiranih najboljih zaposlenika i osoblja

Sektor telekomunikacija suočen je s dinamičnim tehnološkim promjenama i stalnim tržišnim izazovima. Stoga sastavnu ulogu u izgradnji odnosa s korisnicima i poticanju njihova zadržavanja ima razvoj kvalificiranih zaposlenika usmjerenih na uslugu te upoznatih s potrebama korisnika i novim uslugama. Svjesna činjenice da znanje brzo zastarijeva i da su uslužno usmjereni zaposlenici osnova kompanije, Grupa ulaže u izobrazbu i obuku svojih zaposlenika te u privlačenje najboljih resursa za budućnost.

4. Kultura temeljena na uslužnosti i radnom učinku

Ovaj skup prioriteta odnosi se:

- na stalno unapređivanje kulture koja se temelji na radnom učinku,
- na razvijanje kulture pružanja vrhunske usluge,
- privlačenje i zadržavanje visokokvalificirane i motivirane radne snage.

Stalno unapređivanje kulture koja se temelji na radnom učinku

Sustav za upravljanje učinkom implementiran je u cijelom T-HT-u. Svake godine teži se poboljšanjima na razini cijele Grupe, što se postiže redovitim pregledima i stalnim usklađivanjem korporativnih, s posebnim naglaskom na poticanju kulture davanja povratnih informacija zaposlenicima u cijeloj Grupi.

Razvijanje kulture pružanja vrhunske usluge

Strateški je cilj Grupe da je korisnici percipiraju kao organizaciju koja stalno zadržava standard izvrsne korisničke usluge. Osmišljeni su posebni projekti i inicijative za poboljšanja usluga na temelju izravne interakcije s korisnicima.

Korporacijska struktura

Kompanija posluje putem poslovne jedinice T-Coma, T-Mobilea i određenog broja manjih ovisnih društava.

Organizacijska struktura

Grupa

Na čelu Grupe je Uprava, zadužena za vođenje poslovanja i odgovorna Nadzornom odboru za sve poslovne rezultate i učinak Grupe. Nadzorni odbor nadzire upravljanje poslovima Grupe i odgovara dioničarima za zakonitost poslovanja Grupe. U tu je svrhu osnovan Revizorski odbor i posebna organizacijska jedinica za usklađenost.

T-Com

T-Com je odgovoran za nepokretnu mrežu Grupe, njezinu veleprodaju te internetske i podatkovne usluge. Poslovna jedinica T-Com obuhvaća Društvo, Iskon i KDS. Četiri korporativne jedinice Društva su: Korporativna jedinica predsjednika Uprave, Korporativna jedinica za financije, Korporativna jedinica za tehniku i informacijske tehnologije i Korporativna jedinica za ljudske resurse. Funkcija tih korporativnih jedinica jest podrška upravljanju Grupom i ostvarivanje sinergije nepokretne i pokretne telefonije. Glavni segment poslovanja T-Coma vodi član Uprave i glavni operativni direktor za nepokretnu mrežu i broadband (COO T-Com). Poslovanje T-Coma organizirano je unutar podjedinica koje vode menadžeri odgovorni za prodaju, financije, marketing, ljudske resurse, za razvoj usluga i sustava mreža te za upravljanje mrežom i korisničkim uslugama. Za organizaciju regionalnih aktivnosti T-Coma zaduženi su Sektor za regionalno upravljanje/regionalnu prodaju i Sektor za regionalnu mrežu. T-Comove regionalne aktivnosti pokrivaju četiri geografska područja: Regiju sjever (središnji ured u Zagrebu), Regiju jug (središnji ured u Splitu), Regiju zapad (središnji ured u Rijeci) i Regiju istok (središnji ured u Osijeku).

T-Mobile

Za razliku od T-Coma, aktivnostima T-Mobilea upravlja samostalni pravni subjekt u potpunom vlasništvu Grupe. Poslovanje T-Mobilea vodi Uprava T-Mobilea koja odgovara Upravi Društva. Glavni operativni direktor pokretne mreže u Grupi jest ex officio predsjednik Uprave T-Mobilea. Upravu T-Mobilea čini još pet članova: glavni direktor za financije (CFO), glavni direktor za mrežu i informacijske tehnologije (CTO), glavni direktor za marketing (CMO), glavni direktor prodaje i usluga (CSO) i glavni direktor ljudskih resursa (CHRO).

T-Com

Pregled

Glavna postignuća u 2008. godini

Pregled

Na hrvatskom tržištu nepokretne telefonije cijele je 2008. godine nastavljen dinamičan razvoj. Glavna obilježja godine bila su:

- još intenzivnija tržišna konkurencija
- T-Com je potvrdio vodeći položaj u svim segmentima tržišta
- T-Comov ADSL zadržao je vodeći položaj na brzorastućem tržištu širokopoljnih usluga, dosegao broj pretplatnika od 472.653 i ostao daleko najpopularniji izbor među hrvatskim korisnicima interneta
- MAXtv je dosegao brojku veću od 135.000 korisnika, pri čemu je važnu ulogu imalo lansiranje MAXtv usluge bez potrebe pretplate na uslugu širokopoljnog internet pristupa (ADSL)
- T-Comove podatkovne usluge: Metro Ethernet je zabilježio snažan porast prihoda
- Veleprodajne usluge: unatoč domaćoj i međunarodnoj konkurenciji T-Com je ostao najveći "igrač" s najrasprostranjenijom pokrivenošću mreže
- T-Com nastavlja prodaju paketa Net Phone usluge

Ukupni prihodi od T-Coma smanjili su se u 2008. godini za 1,0%, na 5.198 milijuna kuna u odnosu na 5.249 milijuna kuna u 2007. godini. Do smanjenja je prvenstveno došlo zbog pada prometa u nepokretnoj telefoniji kao posljedica zamjene nepokretne telefonije pokretnom, te rastuće konkurencije, što je djelomično neutralizirano poboljšanjem rezultata veleprodajnih usluga i znatnim povećanjem prihoda od internetskih usluga, naročito od ADSL-a i IPTV-a.

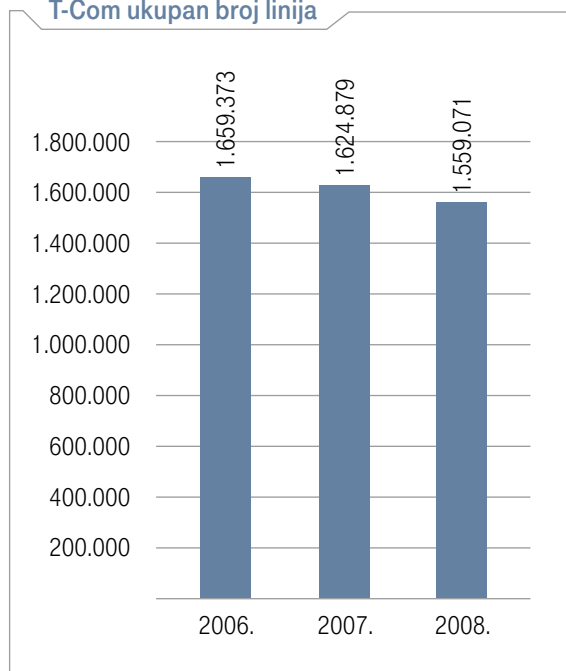
Glavna postignuća u 2008. godini

Nepokretna telefonija

T-Com je zadržao vodeći položaj na tržištu, sa 1,56 milijuna telefonskih linija u nepokretnoj mreži krajem 2008. godine (4,1% manje nego krajem 2007. godine). Broj pristupnih linija T-Coma smanjio se zbog zamjene nepokretne telefonije pokretnom i rastuće konkurencije na tržištu nepokretne telefonije, uključujući neposredni pristup konkurentskoj novoizgrađenoj infrastrukturi i izdvojenoj lokalnoj petlji.

Od svih telefonskih linija na dan 31.12.2008., 92,6% činile su linije POTS i FGSM, 6,8% linije ISDN,

T-Com ukupan broj linija

a 0,6% javne govornice. Prelazak s ISDN-a na POTS uglavnom je posljedica porasta korištenja ADSL-a.

Na kraju 2008. godine govorni promet privatnih korisnika T-Comove nepokretne mreže bio je 10,5% manji nego 2007. godine. Većinu poziva u nepokretnoj mreži činili su nacionalni pozivi upućeni prema nepokretnim i pokretnim mrežama.

U želji da poveća zadovoljstvo korisnika, T-Com je uveo nekoliko novih tarifnih opcija za rezidencijalne i poslovne pretplatnike. Na primjer, paket "Mobitel" nudi jeftinije pozive prema svakoj pokretnoj mreži u Hrvatskoj, a paket "Business International" jeftinije pozive prema međunarodnim pokretnim i nepokretnim mrežama u Njemačkoj, Austriji, Italiji, Sloveniji, Bosni i Hercegovini i Srbiji.

Osim toga, T-Com je nastavio poticati korisnike na prelazak s tarifa Halo na novije pakete Super (promotivne akcije Super 150 i Super 500) kako bi povećao vrijednost korištenja usluga u nepokretnoj telefoniji i potaknuo korisnike na korištenje budućih modela sa fiksnom naknadom uključenom u

pretplatu. Cilj je bio povećati zadovoljstvo korisnika i smanjiti njihov odljev, paralelno utječući na prihode T-Coma.

Uz planove atraktivnijih cijena, s ciljem zadržavanja i smanjenja odljeva korisnika, T-Com inicijative bile su usmjerene na poboljšanja u pružanju korisničkih usluga povećavajući podršku u području dolaznih i odlaznih poziva (bolja tehnička podrška i ciljane marketinške promotivne akcije uključujući teleprodaju). U 2008. Call centar je odgovorio na više od 5.500.000 dolaznih poziva na 0800 brojeve.

U skladu sa svojim opredjeljenjem pružanja telekomunikacijskih usluga svim građanima Hrvatske, T-Com je uveo povoljan paket za osobe koje primaju socijalnu pomoć, s mjesečnom pretplatom od 30 kuna (bez PDV-a).

Internetske usluge

Na kraju 2008. godine T-Com je imao 472.653 korisnika ADSL-a, što je porast od 37% u odnosu na 2007. godinu. Znatno povećanje postignuto je spojem atraktivnih cijena i stalnih nastojanja da se obogate multimedijски sadržaji dostupni pretplatnicima.

T-Comove internetske usluge uključuju pristup internetu (dial-up i širokopoljasni pristup) i s time povezan promet, IP VPN, IP Centrex (VoIP), IPTV, usluge sadržaja i multimedije, uključujući ASP usluge i web hosting.

Nastojanja da se poveća zadovoljstvo korisnika i da ih se što više zadrži uključivala su kampanje koje su promovirale prelazak na veće brzine, tri mjeseca neograničenog internetskog prometa i druge atraktivne ponude, uključujući pogodnosti pri kupnji prijenosnih računala, WLAN modema, ponude antivirusnih programa i ponude uređaja.

Prihodi od internetskih usluga također su se povećali, kao rezultat promotivnih aktivnosti povezanih s proizvodom Net Phone (VoIP), koji uključuje i besplatnu instalaciju novim korisnicima.

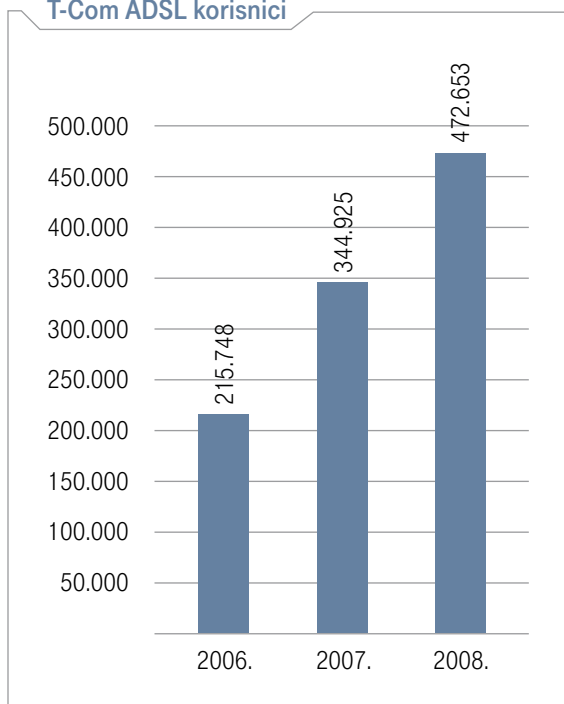
U 2008. godini T-Com je nastavio s preusmjeravanjem korisnika s tradicionalnih podatkovnih usluga na novije podatkovne usluge, što je dovelo do povećanja broja IP VPN pretplatnika za 73,2% u odnosu na

godinu prije. U cilju usklađivanja ponude s ponudom MAXadsl-a za poslovne korisnike, T-Com je izvršio usklađenje cijene za NetPro i VPN usluge.

U Iskonu je 2008. godinu obilježila ekspanzija i porast ukupnih neto prihoda, što je potaknuto udvostručenjem prihoda od širokopoljasnih usluga i porastom baze korisnika pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji (ULL).

Iskon je prva kompanija u Hrvatskoj koja je lansirala usluge bitstream pristupa i ponudila ih korisnicima u cijeloj zemlji. Tijekom 2008. Iskon je također proširio vlastitu mrežnu infrastrukturu i povećao pokrivenost kućanstava. Ponudio je i nekoliko duo-paketa za poslovne i privatne korisnike (sa širokopoljasnim pristupom internetu i telefonom u jednom paketu) i potpisao ugovore s CARnetom o posebnom duo-paketu za korisnike CARneta (studente i zaposlenike u visokoškolskim hrvatskim institucijama i institucijama koje se bave istraživanjem).

T-Com ADSL korisnici

MAXtv

T-Com je 31.12.2008. imao 135.573 korisnika MAXtv-a, što je povećanje od 210,0% u odnosu na prosinac 2007. (43.734 korisnika). Taj uspjeh pripisujemo spoju premium sadržaja, inovativnih proizvoda i koncepta „Try and Buy“ koji korisnicima omogućuje tromjesečni probni period.

U paketima premium sadržaja ponuđene su ekskluzivne TV postaje i programi, uključujući HBO, HBO Comedy, HBO na zahtjev i, u okviru usluge Video na zahtjev, sve više naslova u produkciji najvećih studija, poput MGM-a, Paramounta i NBC-a.

Među našim inovativnim proizvodima valja istaknuti uvođenje televizije visoke razlučivosti (HDTV) koja nudi do sedam kanala, kao i inovacije poput alata za snimanje sadržaja MAXtv-a preko interneta i SMS-a.

T-Com je u 2008. lansirao ponudu MAXtv-a kao samostalnu uslugu kako bi je proširio i na onaj segment korisnika koji u početku nije zainteresiran za pretplatu na širokopojasne usluge.

Potkraj 2008. godine u suradnji s Hrvatskim državnim arhivom, Jadran filmom i Croatia filmom uveden je i projekt MAXtv Digiteka. Njegov je cilj digitalizacija hrvatskih filmskih klasika kako bi se rani naslovi hrvatske kinematografije sačuvali u digitalnom obliku i mogli ponuditi u visokoj razlučivosti, a pretplatnicima MAXtv-a prvih su šest mjeseci ponuđeni besplatno.

tportal.hr

tportal.hr je u 2008. zadržao mjesto najvećega hrvatskog portala, s udjelom od 47,1% prema podacima nezavisne agencije za istraživanje internetskog prometa Gemius. S više od 40 kolumni i online usluga, tportal.hr je namijenjen korisnicima interneta hrvatskog i engleskoga govornog područja te nudi sadržaje dostupne na dlanovnicima, mobilnim uređajima, preko SMS-ina i T-Mobileova wap-portala. Povrh toga, korisnici iPhonea imaju pristup prilagođenim sadržajima s tportala. tportal.hr ima mnogo blogera iz svijeta slavni, popularni video GameReport s recenzijama najnovijih računalnih igrica te Fonoteku koja omogućuje preuzimanje glazbenih sadržaja.

Podatkovne usluge

U 2008. T-Com se usredotočio na preseljenje korisnika s tradicionalnih podatkovnih usluga na nove usluge poput Metro Ethernet i IP VPN-a, uz podršku promotivnih aktivnosti.

Broj T-Comovih linija smanjen je od prosinca 2007. godine za 10,6%. Iako T-Com ima konkurente u pružanju usluga Metro Ethernet i IP VPN, smatramo da su njegove glavne prednosti u odnosu na konkurenciju mrežna pokrivenost i kvaliteta usluge.

Maloprodajni kanali

Prodaja T-Coma podijeljena je na tri središnje prodajne jedinice: Sektor prodaje za ključne i velike poslovne korisnike, Sektor prodaje za male i srednje poslovne korisnike te Sektor prodaje za rezidencijalne korisnike. Postoje i četiri regionalne prodajne jedinice sa sjedištima u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku.

Rezidencijalnim korisnicima i malim poslovnim korisnicima (home-office) na raspolaganju je više od 50 T-Centara u većim hrvatskim gradovima koji prodaju usluge T-Coma i T-Mobilea. T-Com (uključujući Iskon) također ima mrežu posrednih partnera i koristi se konceptom „dućan u dućanu“, te ima teleprodaju i prodaju preko interneta.

Tijekom 2008. godine u maloprodajnim aktivnostima T-Coma i T-Mobilea korištene su pogodnosti učinkovite strukture zajedničkih prodajnih kanala koja uključuje razmjenu resursa između T-Coma i T-Mobilea (korištene su učinkovite strukture zajedničkih prodajnih kanala poput razmjene resursa).

Taj zajednički pristup nudi brojne pogodnosti:

- jedno lice prema korisniku,
- jednaku razinu usluge za svakog korisnika,
- optimizaciju troškova.

Projekt „Jedno lice prema korisniku“ i zajedničke prodajne inicijative T-Coma i T-Mobilea trebali bi promovirati jedinstveni marketinški pristup prema rezidencijalnim i ključnim korisnicima i poslovnim korisnicima. To se postiže na sljedeće načine:

- boljom usredotočenošću na potrebe korisnika,
- objašnjavanjem prednosti i sinergije koje se postižu zajedničkom ponudom,

- unaprjeđenjem procesa prodaje ujednačavanjem prodajnih ponuda i poboljšanjem usluge na prodajnom mjestu,
- poboljšanjem doživljaja svakog korisnika boljom uslugom na svim prodajnim mjestima.

Veleprodaja

T-HT pruža veleprodajne usluge u četiri glavna korisnička segmenta: međunarodni operatori, mobilni operatori, operatori nepokretne telefonije i niz pružatelja usluga (pružatelji usluga s dodanom vrijednošću - VAS, pružatelji usluga pristupa internetu - ISP i pružatelji usluga VoIP).

Prihod od veleprodaje povećao se u 2008. godini za 6,8%, s 1.082 milijuna kuna u 2007. na 1.155 milijuna kuna, što predstavlja 22,2% ukupnog prihoda T-Coma. Porast je prvenstveno potaknut stalnom liberalizacijom tržišta, uvođenjem novih usluga i povećanjem prometa na čvorištima lokalnih mreža. Stalan proces deregulacije u Hrvatskoj pospješio je daljnji rast prihoda od interkonekcije.

Domaće veleprodajno tržište

U 2008. godini nastavljen je rast tržišta interkonekcije temeljen na nizu usluga i opsegu njihove uporabe, premda nije na istoj razini kao prošle godine. Strateški fokus operatora na izdvojenu lokalnu petlju (ULL) još je uvijek zamjetan, što je dovelo do povećanja usluge prenosivosti broja (NP) i stagnacije broja aktivnih korisnika usluge predodabira operatora (CPS) u odnosu na prethodne godine zbog prelaska prijašnjih korisnika te usluge na usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji.

Glavne aktivnosti segmenta veleprodaje u 2008. godini povezane su s aktivacijom novih pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji i isporukom dodatnih lokacija za kolokaciju. Uz kolokaciju za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji (441 lokacija) pripremljeno je još 27 lokacija za kolokaciju u svrhu interkonekcije preko zakupljenih vodova. Broj isporučenih pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji povećao se krajem 2008. godine na 87.072, a porast baze korisnika usluge izdvojene lokalne petlje potaknuo je i porast prometa od interkonekcije.

Tržište usluga s dodanom vrijednošću 2008. je stagniralo zbog promjena u zakonskom okružju povezanih s TV-igrama koje su bile glavni pokretač prihoda na VAS tržištu u 2007. godini.

Tržište podatkovnih usluga tijekom 2008. ostalo je stabilno usprkos snažnoj konkurenciji i nižim maržama. Mobilni operatori ostaju najveći korisnici podatkovnih kapaciteta zahvaljujući rastu mobilnih širokopojasnih mreža i sve češćoj zamjeni nepokretne telefonije pokretnom.

Međunarodno veleprodajno tržište

Usprkos snažnijoj domaćoj konkurenciji i povećanju aktivnosti stranih operatora na tržištu, 2008. bila je uspješna godina za T-Comovo međunarodno veleprodajno tržište.

Navedeni uspjeh može se pripisati pouzdanosti i kvaliteti T-Comovih mreža u odnosu na nove operatore na tržištu. T-Comova fleksibilna politika međusobnog povezivanja (interkonekcije) dovela je do porasta broja međunarodnih interkonekcija sa 42 u 2007. godini na 47 u 2008. Količina prometa terminiranog na međunarodnim destinacijama preko T-Comove veleprodaje povećala se u 2008. za oko 55%, što je rezultat povećanja prodajnih aktivnosti i jačanja T-Comova položaja na regionalnom tržištu. T-Comov položaj na međunarodnom tržištu poboljšan je uvođenjem novih telekomunikacijskih graničnih prijelaza i nadogradnjom postojećih te pomoću virtualne točke prisutnosti (PoP) u Beču.

Pad troškova internetskog upstreama i daljnje širenje mreže ojačali su položaj T-Coma među konkurentima na domaćem i međunarodnim tržištima.

T-Mobile

Pregled

Glavna postignuća u 2008. godini

Pregled

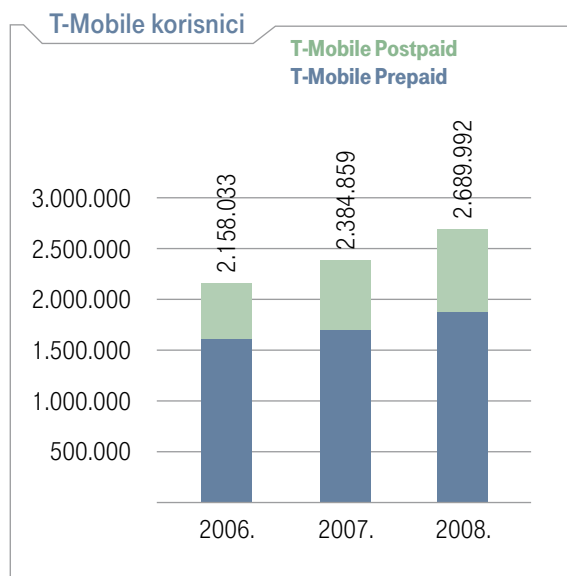
Godina 2008. bila je uspješna za T-Mobile jer je:

- povećao prihode za 6,1%, na 4.430 milijuna kuna, uglavnom zahvaljujući povećanju prihoda od usluga,
- potvrdio svoje vodstvo na konkurentnome hrvatskom tržištu pokretnih komunikacija
- dosegao brojku od gotovo 2,7 milijuna pretplatnika, što je 12,8% više nego u 2007. godini i predstavlja tržišni udjel od 45,9% po broju pretplatnika
- komercijalno pokrenuo sporazum o nacionalnom roamingu s tvrtkom Tele2 u lipnju 2008.
- lansirao atraktivnu ponudu novih proizvoda (npr. Simpa Mix, Simpa internet, Flex obitelj 200 itd.) i tarifne opcije (e.g. opcija Tulum, opcija Dugi razgovori itd.)
- na hrvatsko tržište lansirao Apple iPhone - najpopularniji mobitel na svijetu

Glavna postignuća 2008.

Penetracija pokretne telefonije u Republici Hrvatskoj povećala se sa 113,4% potkraj 2007. na 132,1% krajem 2008. godine.

T-Mobile je zadržao vodeći položaj na tržištu, uz udjel od 45,9% na SIM tržištu (2007.: 47,4%). Potkraj 2008. godine imao je 810.615 post-paid korisnika (2007.: 684.817) i 1.879.377 pre-paid korisnika (2007.: 1.700.042). Zahvaljujući nizu uspješnih marketinških kampanja usmjerenih na poticanje prelaska pre-paid korisnika na post-paid, T-Mobileov udjel post-paid korisnika u ukupnoj bazi korisnika povećao se tijekom 2008. godine sa 28,7% na 30,1%.

Proizvodi i usluge

U 2008. godini na hrvatskome tržištu pokretne telefonije došlo je do nekoliko promjena. T-Mobile je ponudio atraktivnu paletu novih proizvoda osmišljenih da udovolje specifičnim potrebama raznih segmenata korisnika.

Jedan od najzbudljivijih događaja bilo je lansiranje Appleova revolucionarnog iPhonea, ekskluzivno u ponudi T-Mobilea, s tri nove tarife osmišljene tako da udovolje potrebama korisnika iPhonea u segmentu govornih i podatkovnih usluga.

Osim toga, T-Mobile je lansirao "hibridnu" ponudu Simpa Mix koja post-paid korisnicima omogućuje veću kontrolu nad troškovima, nudeći im opciju planiranja budžeta za usluge pokretne telefonije. Tarifa kreirana za obitelj Flex obitelj, koja je već postigla uspjeh, poboljšana je novim paketom Flex obitelj 200. Pre-paid korisnici iskoristili su prednosti promotivnih ponuda koje su za njih osmišljene, uključujući opciju Tulum, opciju SMS/MMS i opciju Dugi razgovori.

T-Mobile je također poboljšao pre-paid ponudu podatkovne pokretne telefonije uvođenjem Simpa Interneta - paketa koji nudi potpunu internetsku povezanost i pristup internetu s bilo kojeg mjesta. Potpomognut izvrsnim portfeljem hardvera i kontrolom troškova, Simpa Internet podigao je mobilni internet u Hrvatskoj na višu razinu.

Uspjeh T-Mobileova postojećeg paketa "Ured za van", koji pruža govorne, podatkovne usluge i atraktivne mobitele za poslovne korisnike, doveo je do novog i jedinstvenog paketa za poslovne korisnike "Ured za van 5000", koji poslovnom korisniku na kojega glasi priključak i njegovim zaposlenicima omogućuje trošenje cijelog novčanog iznosa na govorne i podatkovne usluge. Osim toga, popularna ponuda "Flex Team" i dalje je bila najvažnija među paketima govornih usluga za poslovne korisnike.

U skladu s opredjeljenjem Grupe za "usmjerenost prema korisniku", T-Club je pokrenuo zajednički program lojalnosti T-Mobilea i T-Coma kako bi unaprijedio programe lojalnosti i zadržavanja korisnika u oba poslovna područja.

Razvoj prodaje

Iako je stopa penetracije na SIM tržištu u Hrvatskoj dosegla 132,1%, T-Mobile je uspio poboljšati prodaju, zahvaljujući inicijativama usmjerenim na poboljšanje pružanja usluga korisnicima i povećanje pristupačnosti proizvoda kupcima.

Glavna postignuća Prodaje:

- unapređenje vlastite maloprodajne mreže otvaranjem novih T-Centara i preuređenjem, odnosno premještanjem nekih postojećih maloprodajnih mjesta
- unapređenje mreže posrednih partnera dubljim pokrivanjem tržišta i harmonizacijom portfelja proizvoda
- uvođenje novih prodajnih kanala s ciljem još većeg približavanja korisniku (npr. štandovi u odabranim trgovačkim centrima)
- daljnja automatizacija i pojednostavljenje svih prodajnih procesa
- intenzivna obuka prodajnog osoblja s maksimalnom usredotočenošću na korisnike i njihove potrebe
- ciljani pristupi kako bi se udovoljilo potrebama korisnika u raznim segmentima poslovanja uz podršku specijaliziranih kanala prodaje i konzultantskih usluga
- unapređenje prodaje za rezidencijalne i poslovne korisnike - u velikim hrvatskim gradovima više je od 50 T-Centara koji prodaju i T-Comove i T-Mobileove usluge

T-Com

Mreža i uslužne platforme čine temeljnu infrastrukturu T-HT-a i magistralnu mrežu, koja podržava sve usluge koje nudimo. Duboko vjerujemo da će fleksibilna, pouzdana i troškovno učinkovita infrastruktura, koju nastojimo stvoriti standardizacijom platformi i procesa, osigurati dobre temelje za ostvarenje visokog stupnja zadovoljstva korisnika.

U 2008. godini fokus našeg rada na pristupnoj mreži, jezgrenoj mreži i uslužnim platformama bio je usmjeren na sljedeće aktivnosti:

- Implementacija novih i inovativnih rješenja na T-HT-ovoj IPTV platformi, uključujući MAXtv Video arhiv, Snimalicu, MAXtv High Definition.
- Povećanje kapaciteta magistralne mreže proširenjem naše optičke magistralne mreže.
- Nadogradnja IP mreže kako bi zadovoljila rastuće potrebe za internetskim uslugama, posebice zahtjeve u pogledu velikih brzina za našu IPTV uslugu (za velikim brzinama u IPTV usluzi), MAXtv.
- Početak Programa ubrzanog korištenja širokopoljasa pristupa korištenjem temeljne optičke infrastrukture koja će podržati značajno uvođenje infrastrukture temeljene na FTTH/FTTB-u (optička vlakna do kuće/optička vlakna do zgrade).
- Postupno uvođenje isprobane infrastrukture temeljene na DSLAM-ovima kako bi se ispunili postojeći zahtjevi. T-HT je od trećeg tromjesečja 2008. koristio trećeg dobavljača te infrastrukture sukladno svojoj strategiji višestrukih dobavljača, što poboljšava isporuku usluga T-HT-u i njegovim korisnicima.
- Poboljšanje kvalitete usluge vremena aktivacije, procesa rješavanja kvarova i stabilnosti usluga. Utjecaj tih procesa i tehničkih poboljšanja bio je vidljiv već u trećem tromjesečju 2008. godine. Poboljšanja se nastavljaju, osobito u kvaliteti IPTV usluge.
- Tijekom provođenja tih inicijativa Podjedinica za infrastrukturne telekom usluge odigrala je ključnu ulogu u pružanju podrške strateškim prioritetima Grupe vezanima za Program ubrzanog korištenja širokopoljasa pristupa, osobito prilikom uvođenja FTTH/FTTB-a uz nadogradnju DSLAM-ova i agregacijske mreže Ethernet. Podjedinica za infrastrukturne telekom usluge dobila je u 2008. godini certifikat ISO 9001:2008 za upravljanje kvalitetom.

T-Mobile

U fokusu aktivnosti T-Mobilea u 2008. godini ponovno je bila kvaliteta mreže. U cilju postizanja strateških ciljeva T-HT Grupe i svladavanja znatnog povećanja prometa i broja korisnika, T-Mobile je nastavio s izgradnjom svoje bežične pristupne mreže za podršku visokokvalitetnim govornim i podatkovnim uslugama u pokretnoj telefoniji u cijeloj zemlji. Većina aktivnosti T-Mobilea u području jezgrene mreže bila je usmjerena na ispunjenje preduvjeta potrebnih za usluge sljedeće generacije u pokretnoj mreži (NGMN).

Tijekom 2008. T-Mobile je nastavio s konsolidacijom uslužnih platformi, povećavajući dostupnost svojih usluga i poboljšavajući njihovu kvalitetu te istovremeno smanjujući troškove redovnog poslovanja.

U cilju učinkovitijeg praćenja kvalitete mreže, T-Mobile je također pokrenuo uvođenje sustava Netcool Umbrella, koji će centralizirati sve sustave za praćenje mreže na jednome mjestu. Nadalje, u svrhu poboljšanja sigurnosti podataka T-Mobile je uveo Sustav upravljanja sigurnošću informacija prema međunarodnom standardu ISO27001 a certifikat je dobio u siječnju 2008.

Na temelju rezultata redovitih istraživanja tržišta, T-Mobile stalno radi na unapređenju kvalitete svojih usluga i mreže. Suradnja s drugim članovima grupe T-Mobile International iz regije Adria omogućuje zajedničko razvijanje novih usluga, razmjenu znanja i iskustava, optimizaciju troškova i ubrzanje lansiranja novih proizvoda.

T-Mobile je započeo s uvođenjem programa Upravljanje iskustvom korisnika (CEM) kako bi stekao bolji uvid u pojedinačnu korisničku percepciju T-Mobileove mreže i pokušao riješiti specifične probleme korisnika bržim pristupom, bolje prilagođenim pojedinom korisniku.

IT

Informacijske tehnologije jedan su od ključnih čimbenika koji omogućuju poslovanje u telekomunikacijskom sektoru, posebno u razvoju tržišta i podršci složenim i inovativnim telekomunikacijskim uslugama. U skladu s općim korporativnim strateškim ciljevima, Podjedinica za informacijske i poslovne sustave nadzire aktivnosti vezane za konsolidaciju, integraciju i optimizaciju IT sustava Grupe, kao i pružanje pune operativne podrške u svakodnevnom poslovanju.

Ključan strateški cilj Podjedinice za informacijske i poslovne sustave jest doprinos rastu ukupnih prihoda uz istodobno poboljšanje troškovne učinkovitosti kako bi se poboljšale marže. U cilju pružanja podrške razvoju novih proizvoda, Podjedinica za informacijske i poslovne sustave uvodi programe za smanjenje vremena potrebnog za plasiranje proizvoda na tržište i poboljšanje kvalitete usluga kako bi se povećalo zadovoljstvo korisnika.

Stoga su glavni naponi Podjedinice usmjereni na poboljšanje isporuke usluge, brzo reagiranje na napredne informacije o korisnicima i tržištu te integriranje usluga T-HT Grupe.

U svrhu davanja podrške strateškim ciljevima Društva, Podjedinica za informacijske i poslovne sustave sudjeluje u brojnim važnim projektima: Sustav dokumentacije i dizajna (DDS), korporativni projekt Upravljanje odnosom s korisnicima (CRM), Upravljanje uslugama integriranih informacijskih sustava (IISSM) za T-HT Grupu, Upravljanje poslovnim projektima, Informacijski sustav korporativnog upravljanja (CMIS), kao i Rješenja za prodajna mjesta (POS).

U 2008. godini bilo je još nekoliko uspješnih projekata, poput primjene obračuna govornih i podatkovnih usluga, što je dovelo do potpune komercijalne produkcije sustava za govorne i podatkovne usluge Geneva.

Osim toga, završena je prva faza (Prodaja i marketing) projekta Skladište podataka kako bi se potpomogla analiza korisničkih podataka i upravljanje tim podacima.

Visok radni učinak i učinkovita organizacija

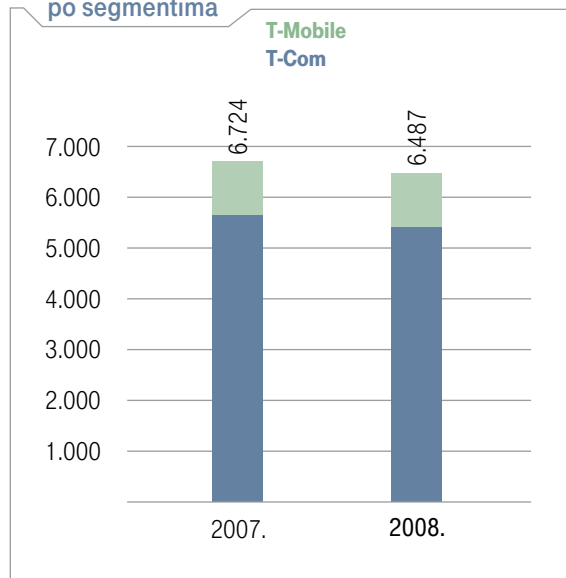
Znanje, sposobnosti i radna učinkovitost naših zaposlenika imaju ključnu ulogu u nizu projekata i inicijativa vezanih uz ljudske resurse na razini T-HT Grupe. Kao kompanija koja vodi računa o profesionalnom razvoju i koja je svjesna činjenice da posluje na konkurentnom tržištu rada, T-HT Grupa njeguje korporativnu kulturu koja se temelji na stalnim poboljšanjima učinkovitosti i radnog učinka.

Kao preduvjet za visok radni učinak, na pojedinačnoj i razini cijele T-HT Grupe, potpisani su novi kolektivni ugovori kako bi se osigurala stabilnost i zadovoljstvo u cijelom HT-u i T-Mobileu. Uveden je novi sustav plaća koji bi trebao omogućiti fleksibilnost i uskladiti naknade s pojedinačnim radnim učinkom i kompetencijama.

U Korporativnoj jedinici za ljudske resurse u 2008. godini u potpunosti je primijenjen IT sustav, HRnet. Sustav je uveden s ciljem pojednostavljenja i modernizacije administrativnih poslova pomoću funkcije samousluge za zaposlenike i uspostavljanja nove razine podrške za rukovoditelje.

Restrukturiranje kompanije nastavljeno je u 2008. daljnjom provedbom programa optimizacije broja radnika, kao rezultat ključnih organizacijskih promjena i uvođenja naprednih tehnologija potrebnih za održavanje konkurentnosti Grupe na tržištu punom izazova i promjena.

Broj zaposlenih po segmentima

Ulaganje u znanje

T-HT intenzivno potpomaže sustavni razvoj svojih zaposlenika programima uglavnom fokusiranim na edukaciju u području usmjerenosti prema korisniku projektnog menadžmenta, komunikacije, novih tržišta i telekomunikacijskog okruženja. U edukaciji je 2008. sudjelovalo više od 3.000 zaposlenika i rukovoditelja. Kako bi osigurala stalne i rentabilne prostore za edukaciju, kompanija je otvorila novi Edukacijski centar T-HT-a.

Programi edukacije menadžmenta uglavnom su bili usmjereni na područja vodstva, usmjerenosti na uslugu i vještine razvoja ljudi.

Posebna je pozornost posvećena zapošljavanju i poticanju mladih stručnjaka da podrže razvoj i implementaciju novih tehnologija i aplikacija te tako stvore solidne temelje za svoj budući razvoj. Konceptija unapređivanja kvalitete poslovanja Six Sigma primjenjuje se u cijelom T-Mobileu u svrhu poboljšanja operativne učinkovitosti i povećanja zadovoljstva korisnika.

Bliže korisniku

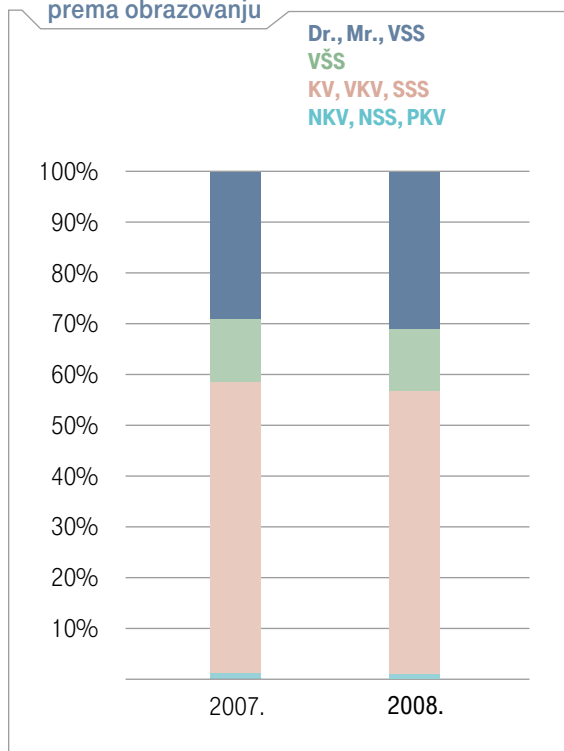
Razvoj organizacije usmjerene na uslugu i korisnika glavni je prioritet Grupe. U 2008. godini kao podrška tome cilju pokrenuto je nekoliko projekata, uključujući projekt "Tehničar kao prodavač". Cilj mu je bio osposobiti tehničare za prodaju T-HT-ovih usluga i proizvoda privatnim korisnicima te malim i srednjim tvrtkama.

Nakon uspješne implementacije nagrađivanog T-Mobileova projekta "Blizu korisniku - menadžment na usluzi" (prva nagrada na DT-ovoj HR globalnoj konferenciji u veljači 2008. i Grand Prix za najbolju internu komunikaciju na konferenciji HUOJ-a - hrvatske udruge PR-agencija u lipnju 2008.), program je proširen kako bi uključio i višu razinu menadžmenta.

HT je prošle godine započeo projekt boljeg upoznavanja rukovoditelja s korisnicima izravnim kontaktom u tri ključna područja: T-Centrima, tehničkim terenskim grupama i pozivnim centrima za brigu o korisnicima. Do kraja godine najviši menadžment uspješno je završio program.

S ciljem poboljšanja organizacije, T-HT redovito provodi projekt "Istraživanje zadovoljstva zaposlenika". Istraživanje se u 2008. godini temeljilo se na postizanju visokog radnog učinka u cijeloj organizaciji uvidom u dva ključna pokazatelja: angažman i uslužno ponašanje, koji utječu na sve naše aktivnosti.

Zaposlenici prema obrazovanju

Korporativna društvena odgovornost

Donacije i sponzorstva
Ekologija

Korporativna društvena odgovornost u potpunosti je integrirana u dugoročnu strategiju T-HT Grupe. T-HT redovito surađuje s obrazovnim, kulturnim i znanstvenim ustanovama, s nevladinim organizacijama koje se brinu o osobama s posebnim potrebama, osobama u nepovoljnom položaju ili bolesnicima te s organizacijama koje promiču vrijednosti civilnog društva. Sponzorska strategija Grupe usredotočena je na kulturne aktivnosti i sport, i na korporativnoj razini i u aktivnostima njezinih poslovnih jedinica - T-Coma i T-Mobilea. Osim toga, T-HT Grupa ima razrađenu politiku zaštite okoliša koja je jedna od njezinih strateških odrednica.

Donacije i sponzorstva

Grupa

Već četiri godine T-HT je prvi partner UNICEF-a u Hrvatskoj i osigurao je financijsku pomoć njegovim projektima te pomoć u dobrima. Time je T-HT Grupa otvorila put novim oblicima društvenog angažmana hrvatskih kompanija prema humanitarnim organizacijama. Stavljena su na raspolaganje ne samo novčana sredstva nego i sva vlastita znanja i tehnologija, sa svrhom promoviranja i postizanja određenih ciljeva važnih za cijelo društvo. Osim financijske pomoći, T-HT UNICEF-u donira i izradu i slanje uplatnica koje zajedno s telefonskim računima stižu svim korisnicima omogućujući im da i sami doniraju sredstva za pomoć UNICEF-ovim projektima.

Tako je predstavljena kampanja "Prekini lanac!", s ciljem zaustavljanja elektroničkoga nasilja među djecom, u kojoj su zajedno sudjelovali UNICEF, Hrabri telefon i sva tri hrvatska mobilna operatora.

U suradnji s UNICEF-om i hrvatskom nogometnom reprezentacijom T-HT je organizirao humanitarnu akciju za posjetitelje tportala, koji su na aukciji mogli kupiti nogometnu loptu s potpisima naših nogometnih reprezentativaca i najpoznatijega UNICEF-ova ambasadora dobre volje, Davida Beckhama.

Specijalnoj bolnici za kronične bolesti dječje dobi Gornja Bistra T-Hrvatski Telekom uručio je donaciju u iznosu od 100.000 kuna. Dio iznosa prikupljen je internom aukcijom nagrađenih fotografskih uradaka zaposlenika T-HT Grupe, a dio iz budžeta kompanije,

i pomoći će bolnici u Gornjoj Bistri da kupi novi, prijeko potreban uređaj za ultrazvuk.

U suradnji s Europapress holdingom i Hrvatskom radio-televizijom, T-HT Grupa je na inicijativu Udruge Pet+ pokrenula i humanitarnu akciju "Ovisni o nama" za prikupljanje sredstava potrebnih za dovršetak izgradnje Terapijske zajednice za rehabilitaciju i liječenje ovisnika o opojnim drogama u selu Orle kod Velike Gorice. Potreban iznos od tri milijuna kuna ujedno će pokriti i troškove rada zajednice u prvih godinu dana.

T-HT je također pokrenuo blagdansku akciju "Darujmo znanje". Donacija vrijedna više od 1,2 milijuna kuna namijenjena je realizaciji dvadeset obrazovnih projekata. Kako bi podržao realizaciju konkretnih projekata te naglasio važnost znanja za čitavo društvo, T-HT je odabrao dvadeset ustanova ili udruga koje okupljaju razne skupine: djecu predškolske dobi, srednjoškolce i studente, djecu i odrasle s posebnim potrebama te osobe treće životne dobi.

Izložba, odnosno natječaj "T-HT nagrada@msu.hr", jedinstven je partnerski projekt Muzeja suvremene umjetnosti i T-Hrvatskog Telekoma, s najvećim novčanim iznosom za otkup djela suvremene umjetnosti koji neka domaća kompanija dodjeljuje jednom hrvatskom muzeju. Na ovogodišnji, drugi natječaj "T-HT nagrada@msu.hr" odazvalo se čak 152 hrvatskih umjetnica i umjetnika svih naraštaja, različitih pristupa suvremenom vizualnom izričaju.

Projekt digitaliziranja hrvatskog filmskog arhiva "MAXtv Digiteka" T-Hrvatski Telekom predstavio je u suradnji s Hrvatskim državnim arhivom, Hrvatskom kinotekom, Jadran filmom i studijem Vizije. Cilj projekta je očuvanje bogate hrvatske filmske građe, lakše upravljanje i korištenje njome. U prvoj godini digitalno su obrađena dva filma: "Breza" Ante Babaje i "Vuk samotnjak" Obrada Gluščevića. Filmovi su u Videoteci MAXtv-a besplatno dostupni prvih šest mjeseci a digitalni master doniran je Hrvatskoj kinoteci.

T-HT je u 2008. nastavio i višegodišnju tradiciju sponzoriranja Hrvatskih narodnih kazališta u Osijeku, Splitu, Rijeci te Gradskoga dramskog kazališta Gavella u Zagrebu.

Također, u donacijskoj akciji "Bliže osmjesima" zaposlenici cijele T-HT Grupe prikupili su darove za djecu u bolnicama i dječjim domovima diljem Hrvatske. Više od 4.000 prikupljenih darova pružilo je radost djeci koja blagdane provode daleko od svoje obitelji.

U natječaju "Zajedno smo jači" treću godinu zaredom ključnu ulogu imali su zaposlenici T-HT-a koji su predlagali projekte iz područja znanosti i obrazovanja. Od 230 zamolbi pristiglih iz svih dijelova Hrvatske odabrano je 25 projekata kojima su dodijeljena financijska sredstva u ukupnom iznosu od 1.250.000 kuna. Cilj toga jedinstvenog natječaja bila je potpora regionalnim projektima koji zaslužuju društveno prepoznavanje i podršku u ostvarenju.

Osim tih velikih kampanja, Grupa je pružila financijsku potporu mnogim drugim vrijednim humanitarnim projektima. Financijski je potpomogla hrvatski Caritas, Kliniku za dječje bolesti u Zagrebu, Zakladu "Ana Rukavina" te mnoge druge humanitarne organizacije i bolničke ustanove.

I prošle godine humanitarnim organizacijama ustupljen je humanitarni broj telefona kako bi građani mogli donirati telefonskim pozivom. Tako široke akcije ističu važnost trenutka kad se cjelokupna zajednica mobilizira da bi pomogla onima kojima je najpotrebnije.

T-HT je već drugu godinu zaredom partner Microsofta u projektu "Imagine Cup", koji okuplja studentske i učeničke timove iz cijelog svijeta u području razvoja informatičke i komunikacijske tehnologije. Osnovna tema i misao vodilja natjecanja Imagine Cup 2008. bila je izrada rješenja i sadržaja za pomoć očuvanju održivog okoliša i podizanje svijesti o važnosti odgovornog odnosa prema prirodi.

S obzirom na golem utjecaj sporta na društvo u cjelini, Grupa je i 2008. nastavila suradnju s Hrvatskim olimpijskim odborom kao njegov glavni sponzor, povezujući tako vrijednosti T-HT-a s najboljom tradicijom Olimpijskih igara: poštenim natjecanjem i poticanjem mladih na naporan rad kako bi ostvarili svoje ciljeve i postali vrijedni članovi zajednice.

Na iznimnoj konferenciji koju je T-HT organizirao 1. listopada sudjelovali su svjetski poznati predavači čija djela i misli inspiriraju ljude diljem svijeta: dirigent i glazbeni direktor Bostonske filharmonije Benjamin Zander, koji na jednostavan način spaja glazbu i rukovođenje, te osnivač Wikipedije i internetski poduzetnik Jimmy Wales.

Protekle godine T-HT je podupro i najveću tehnološku konferenciju u Hrvatskoj, WinDays 2008, konferenciju MIPRO, 18. konferenciju Zagrebačke burze, natječaj Vidi Web Top 100 te druge manifestacije povezane s telekomunikacijskim sektorom, ekonomskim razvojem i razvojem IT-zajednice. Osiguravši sredstva ili potrebnu telekomunikacijsku infrastrukturu i opremu brojnim međunarodnim i nacionalnim forumima i konferencijama, T-HT je još jedanput potvrdio svoju ulogu vodećega telekomunikacijskog operatora u Hrvatskoj.

T-Com

U skladu sa svojom strategijom sponzoriranja nogometa, najpoznatijega timskog sporta u Hrvatskoj, T-Com je nastavio s kampanjom "Volim nogomet" kako bi osigurao kvalitetne uvjete za njegov razvoj i potaknuo sportsku kulturu. U sklopu tog projekta, kojim više godina sponzorira Udruge Prve HNL te četiriju prvoligaških nogometnih klubova (Dinamo, Hajduk, Osijek, Rijeka), od prošle godine jedan je od ključnih sponzorskih partnera hrvatske nogometne reprezentacije.

U želji da popularizira kulturna događanja u Hrvatskoj i potpomogne njihovo održavanje, T-Com već četvrtu godinu nastavlja i s projektom KulTurist, koji objedinjuje T-Comova sponzorstva velikih kulturnih manifestacija. Za cjelokupnu realizaciju projekta u prošloj godini T-Com je izdvojio više od četiri milijuna kuna, u financijskoj pomoći i uslugama. Lista festivala koje je sponzorirao prošle godine proširena je u odnosu na 2007. i obuhvaća devet projekata: Vukovar film festival, Festival igranog filma u Puli, Splitsko ljeto, Libertas film festival, Međunarodni festival malih scena u Rijeci, Zagrebdox, Međunarodni dječji festival Šibenik i Cest is d'Best, a T-Com i dalje podupire i Kazalište Ulysses.

T-Comov internetski portal tportal.hr utemeljio je 2008. najunosniju književnu nagradu u Hrvatskoj, "roman@tportal.hr", u iznosu od čak 100.000 kuna. Ona je za najbolji domaći roman objavljen u 2007. godini dodijeljena Daliboru Šimpragi, autoru romana "Anastasia".

Kao vodeći pružatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj, T-Com je djeci u domovima omogućio besplatan pristup brzom internetu - MAXadslu, osigurao osobna računala za pristup internetu i besplatno gledanje televizijskih sadržaja na MAXtv-u. Donacijom je obuhvaćeno 17 domova i njihove podružnice širom zemlje. MAXtv i MAXadsl donirani su na razdoblje od dvije godine na 29 lokacija na kojima djeluju dječji domovi. Ukupna donacija iznosila je više od 250.000 kuna i zamišljeno je da postane dugoročan projekt kojim bi se dječji domovi trajno oslobodili plaćanja usluga širokopolasnog interneta i interaktivne digitalne televizije.

T-Mobile

U skladu sa svojom socijalnom odgovornošću i idejom da učinkovita komunikacija pomaže u zaštiti i spašavanju ljudskih života, T-Mobile je u 2008. godini nastavio s doniranjem medicinske opreme za vozila hitne medicinske pomoći u Splitu, Varaždinu i Puli, a svaka donacija iznosila je 300 tisuća kuna. Također, splitskoj Ustanovi hitne medicinske pomoći T-Mobile je donirao monitor za praćenje vitalnih funkcija.

T-Mobile i popularna pjevačica Nina Badrić donirali su Centru za autizam u Zagrebu 55.000 kuna prikupljenih na njezinu humanitarnom koncertu održanom 9. veljače 2008. pod generalnim sponzorstvom T-Mobilea u zagrebačkom Hypo centru.

Prošle godine T-Mobile je aktivno podupirao i jedrenje. Sponzorirao je dvije prestižne regate, Uskršnju regatu i Mrdujsku regatu, te je bio generalni sponzor Otvorenog prvenstva Hrvatske za klasu Optimist (jedriličarske T-Mobile Lige 13), regate

ACY Match Race 2008 i Cro-a-sail Teama. T-Mobile također je osobni sponzor jedriličara Ivana Kljakovića Gašpića Bambija, prvaka Hrvatske u klasi Finn.

Pod pokroviteljstvom T-Mobilea dvaput u 2008. godini organiziran je demo-festival Minival. Manifestacija koja se održavala u Zagrebu, Splitu, Osijeku i Rijeci privukla je više od 50 neafirmiranih bendova.

T-Mobile je i sponzor albuma Luke Nižetića "Na tren i zauvijek", koji je ekskluzivno objavio na telefonu Sony Ericsson W350i, a također je sponzorirao njegovu turneju.

Ekologija

Briga o zaštiti okoliša već je niz godina jedna od konstanta u poslovanju T-HT-a, što se očituje u stalnim poboljšanjima izvedbe na tom planu, a ekološki kriteriji uključeni su u najvažnije poslovne procese usmjerene na udovoljavanje potrebama korisnika.

Gospodarenje otpadom, jednim od najznačajnijih aspekata okoliša u Društvu, provodi se na zakonom propisan način, uz poštivanje hijerarhije na čijem je prvome mjestu sprječavanje nastajanja otpada, a slijedi odvojeno prikupljanje radi recikliranja i propisno zbrinjavanje otpada predavanjem ovlaštenim sakupljačima. U svrhu odvojenog prikupljanja određenih vrsta otpada, u krugu Društva postavljeno je više spremnika: za stari papir, PET boce, uloške za toner, rabljene baterije, male EE uređaje i pribor. Na nekoliko prikladno odabranih lokacija u tvrtki diljem zemlje postavljeni su spremnici za staro motorno ulje, antifriz, filtre i uljno pakiranje te je organizirano prikupljanje fluorescentnih cijevi i akumulatora. U T-Centrima korisnicima je omogućeno da prilikom kupnje novoga bez naknade predaju na zbrinjavanje stari terminalni uređaj, a postavljeni su i spremnici za prikupljanje rabljenih baterija.

U protekloj godini intenzivirane su aktivnosti hortikulturnog uređenja okoline objekata u vlasništvu Društva: obrezano je zapušteno drveće, zamijenjeno je staro i zasađeno novo na pojedinim lokacijama koje graniče s javnim površinama.

T-HT je svoju društvenu odgovornost dokazao i projektima "Zelena komunikacija" i "Zajedno smo jači", provedenim prošle godine. U sklopu ekološkog projekta "Zelena komunikacija" u suradnji s Hrvatskim šumama pošumljeno je ukupno dvadeset hektara šumskog zemljišta, a ostvarenju projekta pridonijeli su volonterskim radom i zaposlenici kompanije. Četiri lokacije u Hrvatskoj pošumljena su hrastom lužnjakom i crnim borom, a ukupna vrijednost projekta iznosi 500.000 kuna.

Za razliku od tog, izrazito ekološki osmišljenog projekta, u okviru projekta "Zajedno smo jači" među nagrađenim projektima raznih sadržaja četiri su imala ekološku tematiku. Prirodoslovnom društvu Drava iz Virovitice potpora je dana za ostvarenje projekta monitoringa populacija bregunica i orla štekavca na području rijeke Drave, Institutu za oceanografiju i ribarstvo iz Splita za znanstvenoistraživački projekt utvrđivanja vremena zadržavanja E. coli kao pokazatelja onečišćenja mora, Filozofskom fakultetu u Splitu za filološko i antropološko istraživanje jadranske kulture i pripreme za Virtualni maritimni muzej Adriatika, a Eko-centru Caput Insulae Beli iz Rijeke za istraživačko-edukacijski rad na zaštiti prirode, točnije, populacije bjeloglavih supova. Ukupna vrijednost četiri ekološka projekta te akcije iznosi 320.000 kuna.

Velik napredak postignut je u voznom parku T-HT-a, koji većinom čine motorna vozila na dizelski pogon, a prošlih je godina uvelike obnovljen vozilima s boljim faktorom emisije CO₂. Prošle godine kupljeno je 220 vozila na ekološki najprihvatljiviji plinski pogon, koja čine oko 15% svih vozila u voznom parku, te je u rad uključen sustav za upravljanje voznim parkom.

U području zaštite okoliša T-Mobile sustavno slijedi, pa čak i premašuje zakonske uvjete održavajući sustav upravljanja okolišem ISO 14001 uveden još 2002., koji tvrtku obvezuje da razvija svijest o ekološkim pitanjima među svojim zaposlenicima i u široj javnosti. U rujnu 2008. ovlaštena certifikacijska tvrtka provela je recertifikaciju sustava i ponovno je utvrđeno da zaposlenici T-Mobilea imaju visoku ekološku svijest, da je zaštita okoliša duboko ugrađena u njihovo svakodnevno poslovanje i da je T-Mobile sustavno i predano ekološki angažiran. Nakon uspješno provedene prosudbe, postojeći certifikat produžen je i za sljedeće tri godine.

Kao odgovorna telekomunikacijska tvrtka, T-Mobile podupire i potiče obuhvatna i detaljna znanstvena istraživanja te prati ispitivanja učinka elektromagnetskog zračenja koje provodi niz organizacija, neovisnih skupina, stručnih timova i znanstvenika. T-Mobile vodi svoje poslovanje u skladu s Uredbom o zaštiti od elektromagnetskih polja koju je donijelo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske.

El mayor monstruo marino

Un "monstruo" fosilizado descubierto en una isla del Atlántico es el mayor reptil marino conocido por la ciencia. Los expertos, especialistas noruegos, lo llaman "La gran criatura" - la que se conoce como "El Monstruo" - mide 1,5 metros de la cabeza a la cola. Durante la última expedición de campo, los científicos descubrieron los restos de otro pliosauro que se cree pertenece a la misma especie de "El Monstruo" y pudo haber sido igual de colosal.

Scientists advance brought in understanding the genes of plants that can survive in a drought. Researchers in Ireland and the United States say they have discovered a gene that controls the amount of water a plant absorbs. It also controls the amount of water vapour it releases into the atmosphere.

Africa
Americas
Asia-Pacific
Europe
Middle East
South Asia

Portada
Internacional
América Latina
Economía
Ciencia y Tecnología
Cultura y Sociedad
Deportes

Participa
A fondo
Video
Audio
A través de
Tiempo

Monstruo

Financijski pregled za 2008. godinu

Konsolidirani prihod

Konsolidirani troškovi redovnog poslovanja

Profitabilnost T-HT Grupe

Financijska pozicija

CAPEX

Financijski rezultati T-Com segmenta

Financijski rezultati T-Mobile segmenta

Financijski pregled za 2008. godinu

58

Konsolidirani prihod

Ukupni konsolidirani prihodi povećali su se u 2008. godini za 2,7%, na 8.816 milijuna kuna u odnosu na 8.580 milijuna kuna u 2007. godini. Porast prihoda potaknut je prvenstveno internetskim i veleprodajnim uslugama te pokretnom telefonijom.

Konsolidirani troškovi redovnog poslovanja

Ukupni konsolidirani troškovi redovnog poslovanja prije amortizacije povećali su se u 2008. godini za 5,0%, na 5.125 milijuna kuna u odnosu na 4.883 milijuna kuna u 2007. godini, uglavnom kao rezultat povećanja troškova trgovačke robe, materijala, energije i troškova usluga što je djelomično neutralizirano smanjenjem troškova vrijednosnog usklađenja kratkotrajne imovine i troškova zaposlenika.

Troškovi trgovačke robe, materijala i energije

Troškovi trgovačke robe, materijala i energije povećali su se za 27,5%, na 1.105 milijuna kuna (sa 867 milijuna kuna u 2007.), prvenstveno zbog porasta troškova modema i terminalne opreme za internetske usluge kao što su ADSL i IPTV, kao i troškova robe u području pokretne telefonije koja se prodaje izravnim i neizravnim kanalima.

Troškovi usluga

Troškovi usluga povećali su se za 15,8%, na 1.357 milijuna kuna (s 1.172 milijuna kuna u 2007.), zbog povećanja usluga nacionalnog povezivanja i međunarodnih telekomunikacijskih usluga. To povećanje djelomično je neutralizirano smanjenjem usluga čišćenja uslijed izdvajanja tih usluga.

Ostali troškovi

Ostali troškovi smanjili su se za 1,9%, na 1.525 milijuna kuna (s 1.555 milijuna kuna u 2007.), uglavnom zbog smanjenja troškova održavanja i troškova konzultantskih usluga.

Troškovi primanja zaposlenih

Ukupni troškovi primanja zaposlenika prije jednokratnih stavki, vezanih za troškove otpremnina, smanjeni su za 3,3%, na 1.157 milijuna kuna u odnosu na 1.197 milijuna kuna u 2007. godini što je rezultat T-HT-ova programa smanjenja broja zaposlenika koji je u tijeku.

U 4. tromjesečju 2008. izvršena su rezerviranja za otpremnine u iznosu od 45 milijuna kuna, u odnosu na 79 milijuna kuna u 2007. godini. Rezultat je smanjenje troškova zaposlenika nakon jednokratnih stavki za 5,8%, na 1.202 milijuna kuna (u odnosu na 1.276 milijuna kuna u 2007.). Na dan 31.12.2008. Grupa je imala 6.487 zaposlenika u usporedbi sa 6.724 zaposlenika na dan 31.12.2007.

Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji Grupe

Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji Grupe povećani su u 2008. godini za 11,0%, na 159 milijuna kuna (sa 143 milijuna kuna u 2007.), što je rezultat kapitalizacije usluga uključivanja novih korisnika i veće realizacije kapitalnih ulaganja u odnosu na 2007. godinu.

Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine

Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine smanjeno je za 39,1%, na 95 milijuna kuna (sa 156 milijuna kuna u 2007.), uglavnom zbog poboljšanja naplate potraživanja.

Amortizacija

Amortizacija je smanjena za 1,2%, sa 1.362 milijuna kuna u 2007. na 1.346 milijuna kuna u 2008. godini, što je rezultat niže amortizacije za inteligentne platforme. Većina tih platformi potpuno je amortizirana u 2007. godini. Smanjenje je kompenzirano većim ulaganjima u nepokretnu mrežu.

Profitabilnost T-HT Grupe

EBITDA

EBITDA (prije jednokratnih stavki) je smanjena za 1,0%, sa 4.050 milijuna kuna u 2007. godini na 4.009 milijuna kuna, jer je porast troškova redovnog poslovanja blago veći od povećanja ukupnih prihoda.

Jednokratne stavke

U 2008. godini jednokratne stavke iznosile su 45 milijuna kuna i odnosile su se na rezerviranja troškova otpremnina. U 2007. godini jednokratne stavke iznosile su 95 milijuna kuna od čega je 79 milijuna kuna potrošeno na sredstva rezervirana za troškove otpremnina, a 16 milijuna kuna za troškove IPO-a.

Dobit iz redovnog poslovanja (EBIT)

Konsolidirana dobit iz redovnog poslovanja povećana je za 3,3%, na 2.602 milijuna kuna (u odnosu na 2.519 milijuna kuna u 2007.), uglavnom zbog smanjenja troškova otpremnina i manjih troškova od vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine.

Neto dobit

Konsolidirana neto dobit smanjena je u 2008. za 6,6%, na 2.310 milijuna kuna u odnosu na 2.473 milijuna kuna u 2007. godini. To je prvenstveno rezultat nižih prihoda od ulaganja po metodi udjela a vezano s ulaganjima Grupe u HT Mostar d.o.o koje uključuje jednokratnu dobit od 235 milijuna kuna u 2007. godini.

Bez te jednokratne dobiti, konsolidirana neto dobit bila bi viša za 3,2% i iznosila bi 2.310 milijuna kuna u odnosu na 2.238 milijuna kuna u 2007. godini.

Financijska pozicija

Bilanca

Ukupna vrijednost aktive smanjena je za 0,7%, na 15.179 milijuna kuna (sa 15.292 milijuna kuna u 2007.), što je uglavnom rezultat smanjenja kratkotrajne imovine (novac i novčani ekvivalenti i oročeni depoziti) vezano uz isplatu dividende.

Ukupna dugotrajna imovina povećana je sa 7.741 milijuna kuna na dan 31.12.2007. na 7.978 milijuna kuna na dan 31.12.2008., zahvaljujući većim ulaganjima u širokopojasni pristup i temeljnu infrastrukturu.

Smanjenje ukupne kratkotrajne imovine sa 7.551 milijuna kuna na dan 31.12.2007. na 7.201 milijun kuna na dan 31.12.2008. uglavnom se odnosi na isplaćenu dividendu i veća investicijska ulaganja.

Ukupni upisani kapital i rezerve smanjeni su na 12.440 milijuna kuna (2007: 12.543 milijuna kuna), uglavnom zbog veće isplate dividende (isplaćena u svibnju u iznosu od 2.421 milijuna kuna).

Novčani tijek

Novčani tijek u iz redovnog poslovanja glavni je izvor sredstava T-HT-a, koji Grupi omogućuje financiranje kapitalnih ulaganja i isplate dividende. U odnosu na 2007. godinu, neto novčani tijek u iz redovnog poslovanja smanjen je za 1,4%, što je rezultat više plaćenog poreza na dobit u iznosu od 125 milijuna kuna, dok je neto novčani tijek iz financijskih aktivnosti smanjen zbog manje isplaćene dividende u

iznosu od 196 milijuna kuna. Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata u iznosu od 1.864 milijuna kuna rezultat je restrukturiranja oročenih depozita s dospijecom preko tri mjeseca na oročene depozite s dospijecom do tri mjeseca, a u svrhu očekivanog rasta kamata na kratkoročne depozite.

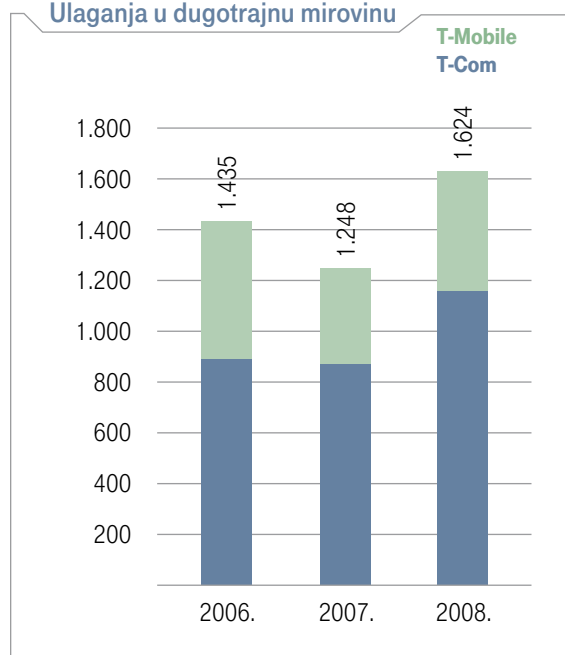
CAPEX

Kapitalna ulaganja povećana su u 2008. godini za 30,1%, na 1.624 milijun kuna (sa 1.248 milijuna kuna u 2007.).

Kapitalna ulaganja T-Coma povećana su za 32,3%, na 1.156 milijuna kuna (sa 874 milijuna kuna u 2007.), i uglavnom su bila usmjerena na širokopojasnu mrežu ADSL, MAXtv, IT podršku i održavanje jezgrene pristupne mreže.

Kapitalna ulaganja T-Mobilea povećana su za 25,1%, na 468 milijuna kuna (sa 374 milijuna kuna u 2007.), uglavnom zbog daljnjeg ulaganja u razvoj mreža i platformi druge i treće generacije.

Ulaganja u dugotrajnu mirovinu

Financijski rezultati T-Com segmenta

Prihodi

Ukupni prihodi T-Coma pali su za 1,0%, na 5.198 milijuna kuna (u odnosu na 5.249 milijuna kuna u 2007.). Pad se prvenstveno može pripisati padu prometa u nepokretnoj telefoniji, koji je posljedica zamjene nepokretne telefonije pokretnom kao i rastuće konkurencije.

Smanjenje je djelomično kompenzirano vrlo dobrim rezultatima u segmentu veleprodajnih usluga i znatnim povećanjem prihoda od internetskih usluga, naročito ADSL-a i IPTV-a.

Prihodi od nepokretne telefonije

Prihodi od nepokretne telefonije pali su za 10,1%, na 2.798 milijuna kuna (u odnosu na 3.113 milijuna kuna u 2007.), što predstavlja 53,8% prihoda T-Coma.

Smanjenje prihoda od nepokretne telefonije prvenstveno je posljedica pada prometa u nepokretnoj telefoniji zbog zamjene nepokretne telefonije pokretnom i rastuće konkurencije, što je dovelo do prelaska korisnika drugim operatorima (usluga predodabira operatora (CPS), pristup izdvojenoj lokalnoj petlji (ULL). Prelazak drugim operatorima preko pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji nastavio se i u 2008.; broj korisnika usluge predodabira operatora ostao je stabilan u odnosu na 2007., ali se broj korisnika usluge prenosivosti broja povećao za 127.283. Spoj tih faktora doveo je u 2008. godini do 9,7% nižeg nacionalnog i međunarodnog prometa i 15,8% nižeg prometa iz nepokretne u pokretnu mrežu.

Prihodi od internetskih usluga

Prihodi od internetskih usluga povećani su za 33,2%, na 901 milijun kuna (sa 676 milijuna kuna u 2007.), što je rezultat zamjene dial-up usluga širokopojasnim uslugama i porasta novih internetskih usluga.

Doprinos Iskona prihodu nakon konsolidacije iznosio je 93 milijuna kuna (2007.: 70 milijuna kuna).

Baza korisnika ADSL-a zabilježila je snažan porast i dosegla brojku od 472.653 korisnika u prosincu 2008., što je povećanje od 37,0% u odnosu na 344.925 pretplatnika u prosincu 2007.

ARPA za ADSL blago je pala za 1,6% zahvaljujući našim stalnim nastojanjima da ponudimo intenzivne promotivne akcije i konkurentnije cijene s ciljem veće penetracije širokopojasnih usluga i zadržavanja

najvećeg tržišnog udjela u Hrvatskoj. Oba strateška cilja predstavljaju važne temelje za dugoročni uspjeh našeg poslovanja.

Naša usluga MAXtv zabilježila je posebno snažan porast. Broj pretplatnika trostruko se povećao (210,0%), sa 43.734 u prosincu 2007. na 135.573 u prosincu 2008. Izvrsne rezultate pripisujemo spoju inovativnih proizvoda i intenzivnih promotivnih aktivnosti u ponudama premium sadržaja.

Prihodi od podatkovnih usluga

Prihodi od podatkovnih usluga, koji čine 3,8% ukupnih prihoda T-Coma, smanjeni su u 2008. godini za 5,7%, na 199 milijuna kuna s 211 milijuna kuna u 2007. godini. To je rezultat prelaska naših korisnika s tradicionalnih podatkovnih usluga na jeftinije usluge temeljene na IP-u. U okviru dugoročne strategije u području podatkovnih usluga, T-Com se usredotočio na migraciju korisnika s tradicionalnih podatkovnih usluga prema novim uslugama, kao što su Metro Ethernet i IP VPN, potpomognutu raznim promotivnim aktivnostima.

Prihodi od veleprodajnih usluga

Poslovni segment veleprodajnih usluga čini 22,2% ukupnih prihoda T-Coma. Prihodi od veleprodaje porasli su za 6,8%, na 1.155 milijuna kuna (2007.: 1.082 milijuna kuna). To je prvenstveno rezultat stalne liberalizacije tržišta i uvođenja novih usluga, što je dovelo do povećanja prihoda od pružanja infrastrukturnih usluga nacionalnim operatorima (izdvojena lokalna petlja, kolokacija, DTK itd.). Nastavak procesa deregulacije u Hrvatskoj pospješio je daljnji rast prihoda od međupovezivanja. Većina prihoda od veleprodaje (60%) dolazi od usluga prometa u sličnom omjeru kao i u 2007. godini. Terminacijom međunarodnog prometa u Republiku Hrvatsku i susjedne zemlje i dalje se ostvaruje većina prihoda u našem međunarodnom veleprodajnom poslovanju.

Troškovi redovnog poslovanja

Troškovi redovnog poslovanja prije amortizacije bez jednokratnih stavki u iznosu od 45 milijuna kuna (2007.: 95 milijuna kuna) povećani su za 4,7%, na 3.338 milijuna kuna (s 3.189 milijuna kuna u 2007.), prvenstveno zbog povećanja troškova trgovačke robe, međunarodnih telekomunikacijskih usluga i troškova zakupnina.

- Troškovi trgovačke robe, materijala i energije značajno su se povećali za 41,6%, na 511 milijuna kuna (sa 361 milijuna kuna u 2007.), prvenstveno zbog povećanja troškova trgovačke robe u području pokretnih telekomunikacija te troškova modema i terminalne opreme za usluge kao što su ADSL i IPTV, potrebnih za održavanje znatnog rasta baze korisnika širokopojasnih usluga.
- Troškovi usluga povećani su za 7,9%, na 1.114 milijuna kuna (sa 1.033 milijuna kuna u 2007.), prvenstveno zbog povećanja troškova međunarodnih telekomunikacijskih usluga, do kojega je došlo zbog povećanja međunarodnog tranzitnog prometa, i naknada za autorska prava vezanih za porast televizijskih i filmskih sadržaja MAXtv-a.
- Ukupni troškovi primanja zaposlenika (prije jednokratnih stavki u iznosu od 79 milijuna kuna u 2007. i 45 milijuna kuna u 2008.) smanjeni su za 5,0% na 931 milijun kuna (2007.: 980 milijuna kuna), što je uglavnom rezultat nastavka programa smanjenja broja zaposlenika.
- Ostali troškovi ostali su na razini 2007. godine u iznosu od 890 milijuna kuna. Značajni porast troškova najma i lizinga i troškova iznajmljivanja privremene radne snage kompenzirani su padom troškova održavanja i savjetodavnih usluga.
- Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji Društva povećani su za 21,1% u 2008. godini na 136 milijuna kuna (2007.: 113 milijuna kuna), što je rezultat veće kapitalizacije usluga uključivanja za nove korisnike.
- Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine smanjeno je sa 54 milijuna kuna u 2007. godini na 29 milijuna kuna u 2008. godini, što je rezultat kompenzacije nižih troškova od vrijednosno usklađenih potraživanja većim otpisom zastarjelih zaliha.
- Amortizacija je u 2008. godini smanjena kao rezultat smanjenja vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine u odnosu na prošlu godinu.

Profitabilnost T-Coma

EBITDA

EBITDA (prije jednokratnih stavki u iznosu od 95 milijuna kuna u 2007. i 45 milijuna kuna u 2008.) smanjena je u 2008. godini za 8,4%, na 2.071 milijun kuna (u odnosu na 2.259 milijuna kuna u 2007.), prvenstveno zbog povećanih troškova usluga (međunarodne telekomunikacijske usluge i naknade za autorska prava), troškova trgovačke robe i troškova

zakupa u odnosu na prihode koji su uglavnom ostali isti. Marža EBITDA-e iznosila je u 2008. godini 39,8% (2007.: 43,0%).

EBIT

EBIT je smanjen za 9,8%, na 1.133 milijuna kuna (2007.: 1.257 milijuna kuna), kao rezultat razvoja EBITDA-e.

CAPEX

Kapitalna ulaganja povećana su za 32,3%, na 1.156 milijuna kuna (2007.: 874 milijuna kuna). Povećanje je uglavnom bilo usmjereno na ulaganje u širokopojasnu mrežu ADSL, MAXtv, IT podršku i održavanje pristupne mreže. Omjer kapitalnih ulaganja i prodaje bio je viši za 5,5 postotnih poena i iznosio je 22,2% u odnosu na 16,7% u 2007. godini.

Financijski rezultati T-Mobile segmenta

Prihodi

Ukupni prihodi T-Mobilea povećani su za 6,1%, na 4.430 milijuna kuna (sa 4.174 milijuna kuna u 2007.), uglavnom kao rezultat 7,7 postotnog povećanja prihoda od post-paid usluga, na 2.645 milijuna kuna, zahvaljujući snažnom rastu baze post-paid pretplatnika. To je povećanje djelomično neutralizirano smanjenjem cijena poziva.

Troškovi redovnog poslovanja

Ukupni troškovi redovnog poslovanja T-Mobilea prije amortizacije iznosili su 2.652 milijuna kuna (2007.: 2.522 milijuna kuna), što predstavlja povećanje od 5,2%. Do toga je došlo zbog povećanja troškova robe u području pokretne telefonije.

- Troškovi trgovačke robe, materijala i energije povećani su za 17,2%, na 725 milijuna kuna (sa 618 milijuna kuna u 2007.), što je uglavnom rezultat povećanja troškova robe u području pokretne telefonije koja se prodaje izravnim i neizravnim kanalima.
- Troškovi usluga povećani su u 2008. za 5,0%, na 890 milijuna kuna (sa 848 milijuna kuna u 2007.), zbog porasta usluga telefonije koja je rezultat veće baze pretplatnika.
- Ostali troškovi smanjeni su za 3,3%, na 710 milijuna kuna (sa 735 milijuna kuna u 2007.), što je rezultat nižih troškova troškova uključivanja i nižih troškova provizije vezanih za novi sustav obračuna provizija.

- Ukupni troškovi primanja zaposlenika u T-Mobileu povećani su za 4,6%, na 228 milijuna kuna (sa 218 milijuna kuna u 2007.), što je rezultat nešto većeg broja zaposlenika i više prosječne plaće u odnosu na 2007. godinu.
- Amortizacija T-Mobilea smanjena je jer je većina inteligentnih platformi u potpunosti amortizirana u 2007. godini.

Profitabilnost T-Mobilea

EBITDA

EBITDA za pokretnu telefoniju povećana je u 2008. godini za 8,3%, na 1.938 milijuna kuna u odnosu na 1.790 milijuna kuna u 2007. godini. Do povećanja je došlo zahvaljujući tome što su porast u pokretnoj telefoniji i ostali prihodi nadmašili porast troškova redovnog poslovanja. Prihodi od pokretne telefonije bili su 6,1%, a ostali prihodi 16,8% viši nego 2007. godine, što je rezultat veće (uspješnije) naplate otpisanih potraživanja iz prethodnih godina i većih popusta koje su odobrili dobavljači. EBITDA marža iznosi 43,8% (2007.: 42,9%).

EBIT

EBIT za pokretnu telefoniju povećao se za 16,4%, na 1.469 milijuna kuna (2007.: 1.262 milijuna kuna), što je rezultat gore navedenih razloga.

CAPEX

Kapitalna ulaganja povećala su se za 25,1%, na 468 milijuna kuna (sa 374 milijuna kuna u 2007.). Uglavnom se ulagalo u daljnji razvoj mreža i platformi druge i treće generacije. Sukladno tome, omjer kapitalnih ulaganja i prihoda bio je u 2008. veći za 1,6 postotnih poena na razini od 10,6% (2007.: 8,9%).

Konsolidirana financijska izvješća

Opće informacije

Izvješće ovlaštenog revizora

Konsolidirani račun dobitka i gubitka

Konsolidirana bilanca

Konsolidirano izvješće o tijeku novca

Konsolidirano izvješće o priznatim prihodima i rashodima

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća

Izveštaj posloводства

Pregled poslovanja za 2008. godinu prema najboljem saznanju Uprave sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

Odgovornost za financijska izvješća

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da konsolidirana financijska izvješća za svaku financijsku godinu budu pripremljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI), koje objavljuje Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja Grupe za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo trajnosti poslovanja pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća.

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako značajno odstupanje obznani i objasni u konsolidiranim financijskim izvješćima; te
- da se konsolidirana financijska izvješća pripreme po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani financijski položaj Grupe, kao i njihovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti. Uprava je odobrila konsolidirana financijska izvješća za izdavanje dana 17. veljače 2009. godine.

HT - Hrvatske telekomunikacije d.d.
Savska cesta 32
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

26. veljače 2009. godine

Potpisano u ime Grupe,

Ivica Mudrinić
Predsjednik Uprave

Dioničarima društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d.:

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih financijskih izvješća („financijska izvješća“) dioničkog društva HT - Hrvatske telekomunikacije (dalje: „HT d.d.“, „T-HT“ ili „Matično Društvo“) i njegovih povezanih društava (zajedno, dalje: Grupa) koja uključuju konsolidiranu bilancu na dan 31. prosinca 2008. godine, konsolidirani račun dobitka i gubitka, konsolidirano izvješće o priznatim prihodima i rashodima i konsolidirano izvješće o novčanom tijeku za godinu tada završenu, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i bilješki, (koja su prikazana na stranicama 74 do 117).

Odgovornosti Uprave

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih financijskih izvješća u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja. Odgovornosti Uprave uključuju: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješća u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikaza uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih prosudaba primjerenih u danim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je izraziti mišljenje o tim financijskim izvješćima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju pridržavanje revizora etičkim pravilima, te planiranje i provođenje revizije do razine koja je potrebna za postizanje razumnog uvjerenja o tome da u financijskim izvješćima nema značajnih pogrešnih iskaza.

Revizija uključuje provođenje postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama prikazanim u financijskim izvješćima. Odabir postupaka ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika značajnih pogrešnih prikaza u financijskim izvješćima uzrokovanih prijevarom ili pogreškom. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole važeće za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješća koje sastavlja Društvo kako bi odredio odgovarajuće revizorske

postupke u danim okolnostima, ali ne i za izražavanje mišljenja o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje procjenjivanje primijenjenih računovodstvenih politika i primjerenost utvrđenih računovodstvenih procjena Uprave, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvješća.

Vjerujemo da su nam pribavljeni revizorski dokazi dostatni i čine razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju konsolidirana financijska izvješća prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim aspektima financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2008. godine, rezultate njenog poslovanja te novčane tijekomove za godinu tada završenu sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Poseban naglasak

Bez kvalificiranja našeg mišljenja, skrećemo vam na pažnju sljedeće:

Vlasništvo nad distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom i pravo korištenja

Kao što je objašnjeno u bilješci 11, imovina (uključujući kanalizaciju kao dio telekomunikacijske mreže) stečena je prijenosom od pravnog prethodnika T-HT-a, javne tvrtke HPT, putem „Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija“ i uložena u temeljni kapital pri stvaranju Društva od strane Republike Hrvatske 1. siječnja 1999. godine. Unatoč ranije spomenutom pravnom prijenosu, dio mreže T-HT-a smatran nekretninama, a koji je poznat pod nazivom distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK ili kanalizacija) nema svu potrebnu dokumentaciju koja je obavezna u skladu s ostalim hrvatskim zakonima (građevinske dozvole, uporabne dozvole i sl.), a njezin veći dio još uvijek nije upisan u zemljišnim knjigama. Ovaj problem bi mogao biti značajan pri dokazivanju vlasništva trećim stranama. Postoje događaji neovlaštenog ulaska u kanalizacijske sustave T-HT-a od strane konkurenata i određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (primarno Grada Zagreba) koji mogu imati materijalan utjecaj na financijska izvješća u slučaju da T-HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava na neki dio DTK-a.

Neto knjigovodstvena vrijednost telekomunikacijske kanalizacije T-HT-a na dan 31. prosinca 2008. godine iznosi 857 milijuna kuna.

Nadalje, dana 16. rujna 2008. godine društvo Zagreb digitalni grad d.o.o. koje je podružnica Zagrebačkog Holdinga d.o.o. (ZHZDG) podnijelo je tužbu protiv T-HT-a. ZHZDG navodi da je Grad Zagreb vlasnik DTK na području grada Zagreba i traži plaćanje iznosa od 120 milijuna kuna uvećanog za kamate.

Tužba se temelji na odlukama usvojenim od strane Skupštine grada Zagreba tijekom 2006. i 2007. godine prema kojima je DTK definiran kao komunalna infrastruktura u vlasništvu grada Zagreba. T-HT je ove odluke stavilo pred Ustavni sud Republike Hrvatske i podnijelo tužbu Trgovačkom sudu u Zagrebu u kojoj se traži da se ugovori zaključeni između ZHZDG i ostalih operatora koji se temelje na spomenutim zakonima proglašene nepravomoćnima. Pravni postupak je još u tijeku.

Odvjetnik kojeg je T-HT angažirao u slučaju ZHZDG te koji T-HT zastupa i u slučaju pred Ustavnim i Trgovačkim sudom, čvrsto je uvjeren da presuda neće biti riješena u korist ZHZDG niti u dijelu koji se odnosi na vlasništvo nad DTK, ni u dijelu koji se odnosi na plaćanje 120 milijuna kuna, ukoliko se presuda bude temeljila na zakonskom okviru Republike Hrvatske.

T-HT je procijenio i iskazao postojanje rizika, uključujući i pribavljanje pravnog mišljenja o navedenoj situaciji, no kako je ovaj problem vrlo složen i ovisan o budućim pravnim postupcima i odlukama, T-HT ne može sa sigurnošću utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda i hoće li ishod rezultirati umanjnjem vrijednosti telekomunikacijske kanalizacije bilo zbog nemogućnosti utvrđivanja prava, ili kao rezultat naknada za pravo služnosti koje se mogu pojaviti, a mogu imati retroaktivan učinak.

Postupak pri Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja

Kao što je objašnjeno u bilješci 28, konkurent VIPnet d.o.o. podnio je pritužbu Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja zbog okvirnih ugovora koje su T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. sklopili sa svojim ključnim i velikim kupcima koji navodno sadrže odredbe koje sprečavaju tržišno natjecanje. Dana 12. srpnja 2007. godine, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja je donijela rješenje kojim se utvrđuje da su T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. zlouporabili vladajući položaj sklapanjem ovih okvirnih ugovora. Agencija je pokrenula postupak pred Prekršajnim sudom protiv društava T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. radi utvrđivanja je li došlo do prekršaja, i ako je, radi utvrđivanja kazne. T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. podnijeli su prvi zapisnik koji sadrži pisanu obranu i očekuju prvo saslušanje pred Prekršajnim sudom u proljeće ove godine. Kazna za kršenje Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja može iznositi do 10% godišnjih prihoda društava T-HT-a i T-Mobile Hrvatska d.o.o.

Sličnu pritužbu glede okvirnih ugovora podnio je u lipnju 2006. godine Hrvatskoj agenciji za telekomunikacije (Hrvatskoj Agenciji za poštu i telekomunikacije prema zakonu iz 2008. godine) konkurent u fiksnom poslovanju OT - Optima Telekom d.o.o. Agencija je navedeni slučaj predala na razmatranje Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka kako bi ono ocijenilo je li došlo do prekršaja. Odluka inspektora za telekomunikacije još nije donesena, te nije postignut nikakav pomak u ovom slučaju do sada. Kazna za kršenje Zakona o telekomunikacijama mogla bi potencijalno iznositi od 1% do 5% ukupnog godišnjeg prihoda T-Com segmenta.

T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. snažno brane obje ranije navedene situacije. U Hrvatskoj ne postoji praksa materijalno značajnih podmirenja niti po Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti zbog prekršaja. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su oba procesa u tijeku, Grupa nije u mogućnosti pouzdano utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda, no ipak vjeruje da bi eventualni troškovi podmirenja ako na posljertku budu traženi konačnom odlukom bili znatno manji nego ranije navedene maksimalne kazne.

Tužbe po Zakonu o zaštiti potrošača

Kao što je objašnjeno u bilješci 28, T-HT je trenutno u procesu zbog navodnog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. Tužitelji su privatni korisnici usluga T-HT-a (kao i Društvo za zaštitu potrošača) koji tvrde da su pristupne naknade T-HT-a iz korisničkih ugovora nepravedne i u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti potrošača.

T-HT snažno osporava valjanost tužbi i namjerava se žaliti na izrečenu presudu. T-HT vjeruje da će žalba biti usvojena. Uprava i pravni savjetnici T-HT-a smatraju ovu tužbu neosnovanom i da je T-HT naplaćivao naknade korisnicima u skladu s tada važećim ugovorom o koncesiji koji je odobrila Vlada Republike Hrvatske i smatraju da je vjerojatnost suprotnog rješenja u ovom slučaju neznatna.

Nisu izvršena rezerviranja u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima ni po jednom od navedenih naglasaka.

Ernst&Young d.o.o.
Zagreb
Republika Hrvatska

Slaven Đuroković

26. veljače 2009. godine

Konsolidirani račun dobiti i gubitka

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

68

Konsolidirana financijska izvješća

	Bilješke	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Prihodi od pruženih usluga		8.734	8.340
Prihodi od prodane robe		82	240
Prihodi od osnovne djelatnosti	3	8.816	8.580
Ostali prihodi		274	258
Troškovi prodane robe, materijala i energije		(1.105)	(867)
Troškovi usluga	4	(1.357)	(1.172)
Troškovi primanja zaposlenih			
Bruto plaće		(867)	(902)
Porezi, doprinosi i ostali troškovi plaća		(273)	(271)
Troškovi otpremnina	6	(48)	(79)
Troškovi ostalih dugoročnih primanja zaposlenih	20	(14)	(24)
Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji		159	143
Amortizacija dugotrajne imovine	5	(1.346)	(1.362)
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	5	(17)	(74)
Umanjenje vrijednosti ulaganja	12	(1)	(2)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine		(94)	(154)
Ostali troškovi	7	(1.525)	(1.555)
Ukupni troškovi iz osnovne djelatnosti		(6.488)	(6.319)
Dobitak iz osnovne djelatnosti		2.602	2.519
Prihodi od kamata		356	331
Financijski rashodi		(34)	(19)
Udjel u dobitku od ulaganja u pridružena društva	12	1	2
Prihod od ulaganja u zajednički pothvat	13	17	256
Dobitak iz redovnih aktivnosti prije poreza		2.942	3.089
Porez	8	(632)	(616)
Dobitak financijske godine		2.310	2.473
Zarada po dionici			
- osnovne i razrijeđene zarade po dionici, za dobit godine pripisivu redovnim dioničarima Društva	9	28,21 kuna	30,20 kuna

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog računa dobiti i gubitka.

Konsolidirana bilanca

Na dan 31. prosinca 2008. godine

	Bilješke	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Imovina			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	10	972	1.005
Nekretnine, postrojenja i oprema	11	6.428	6.153
Ulaganja u pridružena društva	12	2	2
Ulaganja u zajedničke pothvate	13	365	348
Ulaganja raspoloživa za prodaju	14	37	43
Goodwill		77	77
Dugotrajna potraživanja		37	41
Odgođeno porezno sredstvo	8	60	72
Ukupna dugotrajna imovina		7.978	7.741
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	16	314	230
Potraživanja	17	1.293	1.266
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		105	62
Ulaganja raspoloživa za prodaju	14	53	93
Oročeni depoziti	18 b)	213	2.533
Novac i novčani ekvivalenti	18 a)	5.223	3.367
Ukupna kratkotrajna imovina		7.201	7.551
Ukupna imovina		15.179	15.292

Konsolidirana bilanca (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2008. godine

70

Konsolidirana financijska izvješća

	Bilješke	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna Ispravljeno
Kapital i obveze			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	23	8.189	8.189
Zakonske rezerve	24	409	409
Rezerve iz tržišne vrijednosti	25	(1)	2
Zadržani dobitak	25	3.843	3.943
Ukupni kapital i rezerve		12.440	12.543
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	22	105	90
Obveze prema zaposlenicima	20	187	201
Prihod budućih razdoblja	21	128	143
Dugoročni krediti i ostale dugoročne obveze		21	20
Ukupne dugoročne obveze		441	454
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	19	1.590	1.442
Rezerviranja za otpremnine	6	139	231
Ostale ukalkulirane obveze	26	192	149
Prihod budućih razdoblja	21	292	378
Obveza poreza na dobitak		82	95
Kratkoročni krediti i tekuće dospijeeće dugoročnih kredita		3	-
Ukupne kratkoročne obveze		2.298	2.295
Ukupne obveze		2.739	2.749
Ukupni kapital i obveze		15.179	15.292

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ove konsolidirane bilance.

Potpisali u ime HT Grupe i odobrili za izdavanje 26. veljače 2009. godine:

Ivica Mudrinić

Jürgen P. Czapan

Konsolidirano izvješće o tijeku novca

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

71

Konsolidirana financijska izvješća

	Bilješke	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Poslovne aktivnosti			
Neto dobitak		2.310	2.473
Amortizacija	5	1.346	1.362
Gubitak od umanjenja vrijednosti dugotrajne imovine	5	17	74
Porez na dobit	8	632	616
Dobitak od kamata		(328)	(308)
Dobitak od otuđenja imovine		(13)	(3)
Prihod od ulaganja u zajednički pothvat	13	(18)	(251)
Povećanje zaliha		(111)	(60)
Povećanje potraživanja i predujmova		(84)	(128)
Primljene dividende		-	(5)
Povećanje / (smanjenje) obveza i odgođenog plaćanja troškova		31	(53)
(Smanjenje) / povećanje obveza prema zaposlenicima	20	(14)	6
Plaćene kamate		(7)	-
Povećanje / (smanjenje) rezerviranja		15	(5)
Vrijednosno usklađenje zaliha		27	6
Ostale negotovinske stavke		8	7
Povećanje / (smanjenje) priznatih aktuarskih gubitaka		-	(2)
Plaćeni porez		(699)	(574)
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		3.112	3.155
Ulagačke aktivnosti			
Kupnja dugotrajne imovine	10,11	(1.624)	(1.245)
Kupnja dugotrajne financijske imovine		-	(25)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		39	17
Primici od prodaje dugotrajne financijske imovine		14	14
Primici od prodaje kratkotrajne financijske imovine		405	143
Kupnja financijske imovine raspoložive za prodaju		-	(29)
Primici od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju		1.971	2.258
Primici od dospjele financijske imovine koja se drži do dospeljeća		-	145
Primici od kamata		380	309
Primici od dividendi		-	5
Neto novčani tijekovi iz ulagačkih aktivnosti		1.185	1.592

Konsolidirano izvješće o tijeku novca (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

72

Konsolidirana financijska izvješća

	Bilješke	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Financijske aktivnosti			
Otplata dugoročnih kredita		(1)	(6)
Otplata obveze za najmove		(11)	(3)
Isplaćena dividenda	25	(2.421)	(2.617)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima		(2.433)	(2.626)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		1.864	2.121
Efekt promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente		(8)	(8)
Novac i novčani ekvivalenti 1. siječnja		3.367	1.254
Novac i novčani ekvivalenti 31. prosinca	18 a)	5.223	3.367

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvješća o tijeku novca.

Konsolidirano izvješće o priznatim prihodima i rashodima

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

73

	Bilješke	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Prihodi i rashodi priznati izravno u kapital			
Gubici od vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	14	(3)	(10)
Odgođene porezne obveze za stavke izravno priznate u kapital		(3)	(1)
Ostalo		14	1
Neto prihod priznat izravno u kapital		8	(10)
Dobit poslovne godine		2.310	2.473
Ukupno priznati prihodi i rashodi poslovne godine		2.318	2.463

Računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvješća o priznatim prihodima i rashodima.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

74

1. Korporativne informacije

HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. ("HT d.d.", „T-HT“ ili "Društvo") je dioničko društvo čiji je većinski vlasnik društvo Deutsche Telekom A.G. (51%) Registrirana adresa ureda Društva je Savska cesta 32, Zagreb, Hrvatska.

Broj zaposlenika Grupe na dan 31. prosinca 2008. godine bio je 6.487 (2007.: 6.724).

Osnovne aktivnosti Grupe opisane su u bilješki 3. Konsolidirana financijska izvješća HT d.d. za godinu završenu 31. prosinca 2008. odobrena su za objavu u skladu s odlukom Uprave donesenom 17. veljače 2009. godine. Ova financijska izvješća mora odobriti i Nadzorni Odbor u skladu sa hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima.

2. Osnova izvješćivanja

Konsolidirana financijska izvješća su sastavljena prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke financijske imovine raspoložive za prodaju koja se iskazuje po fer vrijednosti (vidi bilješku 14) kako je dalje navedeno u računovodstvenim politikama. Konsolidirana financijska izvješća Grupe prikazana su u hrvatskim kunama koja je funkcionalna valuta Grupe. Iznosi objavljeni u financijskim izvješćima izraženi su u milijunima kuna ako nije drugačije navedeno.

Konsolidirana financijska izvješća pripremljena su u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI).

2.1. Promjene u računovodstvenim politikama

Usvojene računovodstvene politike su sukladne prošlogodišnjim, osim u sljedećem:

Grupa je tijekom godine usvojila sljedeće nove i dopunjene MSFI-je i smjernice Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvješćivanja (IFRIC). Usvajanje dopuna standarda i tumačenja nema utjecaja na financijska izvješća Grupe. Međutim, na temelju tih promjena javila se potreba za dodatnim objavljivanjem.

IFRIC 11, MSFI 2 - Transakcije s vlastitim dionicama i dionicama grupe

Grupa je prihvatila tumačenje IFRIC-a 11 koji regulira situacije kada je zaposleniku dano pravo na glavničke instrumente Grupe koji će se priznavati kao transakcije mjerene glavničkim instrumentima čak i u slučaju da Grupa kupi glavničke instrumente od treće strane ili dioničara. Grupa je dopunila računovodstvene politike sukladno navedenom iako nije izdala glavničke instrumente koji bi bili regulirani ovim tumačenjem.

IFRIC 12 - Sporazumi o koncesijama za usluge

Ovo tumačenje objavljeno je u studenom 2006. godine. Odnosi se na pružatelje koncesijskih usluga i objašnjava kako evidentirati prava i obveze koje proizlaze iz sporazuma o koncesijama za usluge. Kako Grupa nema sporazuma na koje se IFRIC 12 odnosi, ovo tumačenje nema utjecaja na njena financijska izvješća. Grupa je dala dodatne informacije o sporazumima o koncesijama za usluge u bilješki 32.

Financijska izvješća uključuju financijska izvješća društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. i sljedećih ovisnih društava:

Društvo	Zemlja	Vlasnički udjel 2008. godina	Vlasnički udjel 2007. godina
T Mobile Hrvatska d.o.o.	Republika Hrvatska	100%	100%
Iskon Internet d.d.	Republika Hrvatska	100%	100%
KDS d.o.o.	Republika Hrvatska	100%	100%

Dodaci MRS-u 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje i MSFI 7 Financijski instrumenti: Objavljanje

Dodatak standardima, objavljen u listopadu 2008. godine, dopušta društvu pod određenim uvjetima reklasifikaciju nederivirane financijske imovine (osim one određene po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nakon početnog priznavanja) iz kategorije po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Dodatak također dopušta društvu prebacivanje financijske imovine koja zadovoljava definiciju kredita i potraživanja (ukoliko nije određena kao raspoloživa za prodaju) iz kategorije raspoloživo za prodaju u kategoriju krediti i potraživanja ukoliko društvo ima namjeru i mogućnost držati tu financijsku imovinu u predvidivoj budućnosti. Društvo je dopunilo računovodstvene politike sukladno navedenom iako nije koristilo mogućnost reklasifikacije.

IFRIC 14, MRS 19 - Ograničenja imovine od definiranih primanja, minimalni zahtjevi financiranja i njihova interakcija

IFRIC 14 daje smjernice kako utvrditi ograničenje iznosa definiranih primanja koji se mogu priznati kao imovina u okviru MRS-a 19 Naknade zaposlenicima. Grupa je dopunila računovodstvene politike sukladno navedenom, iako primjena ovog tumačenja nema utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe. Objavljeni su određeni novi standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda čija je primjena obvezna za Grupu u razdobljima koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine ili kasnije. Grupa nije počela s ranijom primjenom niti jednog takvog standarda ili tumačenja, a primijenit će ih s datumom stupanja na snagu, kako slijedi:

MSFI 1 Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja i MRS 27 Konsolidirana i odvojena financijska izvješća (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine)

Ova dopuna dopušta onima koji prvi put primjenjuju MSFI-je procjenu bilo fer vrijednosti ili knjigovodstvene vrijednosti po dotadašnjoj računovodstvenoj praksi pri mjerenju početnog troška ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva u odvojenim financijskim izvješćima uklanjajući definiciju metode troška iz MRS-a 27, zamjenjujući je sa zahtjevom objavljivanja

dividendi kao prihoda u odvojenim financijskim izvješćima ulagatelja. Ne očekuje se utjecaj izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 27 na financijski položaj Grupe, jer Grupa ne primjenjuje MSFI-je prvi put, a primljene dividende već se objavljuju kao prihod u odvojenim financijskim izvješćima.

MSFI 2 Isplate s temelja dionica (revidiran, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine)

U siječnju 2008. godine Odbor za međunarodne standarde izdao je dopunu MSFI-u 2 koja pojašnjava definiciju uvjeta odobravanja i propisuje računovodstveni prikaz otkazane naknade. Ne očekuje se da će dopuna MSFI 2 imati utjecaja na financijski položaj i rezultat Grupe, budući da nije bilo događaja na koje bi se ovo tumačenje primjenjivalo.

MSFI 8 Segmenti poslovanja (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine)

Odbor za međunarodne standarde izdao je MSFI 8 u studenom 2008. godine. MSFI 8 zamjenjuje dosadašnji MRS 14 Segmenti poslovanja. Grupa je zaključila da su poslovni segmenti propisani MSFI-em 8 jednaki segmentima poslovanja utvrđenim sukladno MRS-u 14.

MRS 23 Troškovi posudbe (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine)

Odbor za međunarodne standarde izdao je dopunu MRS-u 23 u travnju 2008. godine. Revidirani MRS 23 traži kapitaliziranje troškova posudbe koji su izravno vezani uz kupnju, izgradnju ili proizvodnju imovine. Prema prijašnjoj politici Grupa je priznavala ove troškove u razdoblju u kojem su nastali. Ne očekuje se utjecaj izmjene MRS-a 23 na financijska izvješća Grupe.

IFRIC 13 Programi lojalnosti kupaca (na snazi za razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2008. godine)

IFRIC 13 traži priznavanje bodova za nagrađivanje lojalnosti kupaca kao posebnih komponenti u transakciji prodaje kojom su odobreni te se stoga dio fer vrijednosti primljene naknade alocira na nagradne bodove i priznaje kroz razdoblje njihovog ispunjavanja. Grupa primjenjuje takav program i

trenutno priznaje rezerviranje za program lojalnosti kupaca kroz troškove. Usvajanjem IFRIC-a 13 promijenit će se prezentiranje u računu dobiti i gubitka i bilanci.

IFRIC 15 Sporazumi o izgradnji nekretnina (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine)

Ovo tumačenje odnosi se na evidentiranje prihoda i s njima vezanih troškova u društvima koja izgrađuju nekretnine izravno ili preko podugovaratelja. Sporazumi na koje se ovo tumačenje odnosi su sporazumi o izgradnji nekretnina. Pored izgradnje nekretnina, takvi sporazumi mogu sadržavati isporuku ostalih proizvoda i usluga. Ne očekuje se utjecaj ovog tumačenja na financijska izvješća Grupe.

IFRIC 16 Zaštita neto ulaganja u inozemstvu (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. listopada 2008. godine)

Ovo tumačenje odnosi se na društvo koje se štiti od rizika promjene tečaja koji nastaje zbog neto ulaganja u inozemstvu i koje želi primjenjivati računovodstvo zaštite sukladno MRS-u 39. Grupa ne primjenjuje zaštitu pa se ne očekuje utjecaj ovog tumačenja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

IFRIC 17 Dodjela nenovčane imovine vlasnicima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009. godine):

IFRIC 17 primjenjuje se na sljedeće vrste nerekipročnih dodjela imovine društva njegovim vlasnicima koji djeluju sukladno svojim ovlastima:

- (a) Dodjele nenovčane imovine (na primjer nekretnine, postrojenja i oprema, poslovi definirani u IFRS-u 3, vlasnički udjeli u drugim društvima ili grupama namijenjenim prodaji definiranim u IFRS-u 5) i
- (b) Dodjele koje vlasnicima omogućuju izbor primanja nenovčane imovine ili novca. Ovo tumačenje primjenjuje se samo na dodjele u kojima svi vlasnici iste vrste vlasničkih instrumenata imaju jednak tretman. Tumačenje se ne odnosi na dodjelu nenovčane imovine koju i prije i nakon dodjele u suštini kontrolira ista strana ili strane. Ovo izuzeće primjenjuje se na odvojena, pojedinačna i konsolidirana financijska izvješća društva koje vrši dodjelu. Kako Grupa ne dodjeljuje vlasnicima nenovčanu imovinu, ne očekuje se utjecaj ovog tumačenja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

Poboljšanja MSFI-ja

U svibnju 2008. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) izdao je prvi dio dodataka standardima, prvenstveno s ciljem uklanjanja nedosljednosti i pojašnjavanja odredbi. To su zasebne prijelazne odredbe za svaki standard. Grupa je počela s ranijom primjenom slijedećih dopuna standarda:

MRS 1 Prezentiranje financijskih izvješća: Imovine i obveze koji se drže za trgovanje sukladno MRS-u 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje ne prikazuju se izravno kao kratkoročne stavke u bilanci. Grupa je dopunila svoju računovodstvenu politiku te analizirala razlikuju li se očekivanja menadžmenta vezana uz dospijeće financijske imovine i obveza od trenutne klasifikacije financijskog instrumenta. Navedeno nije uzrokovalo reklasifikaciju financijskih instrumenata na datum bilance.

MRS 16 Nekretnine postrojenja i oprema: zamjenjuje naziv „neto prodajna cijena“ s izrazom „fer vrijednost umanjena za troškove prodaje“. Grupa je dopunila svoju računovodstvenu politiku, a to nije dovelo do promjene u financijskom položaju Grupe.

MRS 23 Troškovi posudbe: Definicija troškova posudbe je revidirana s ciljem da se dvije stavke troškova posudbe prikažu kao jedna - trošak kamate koji se računa korištenjem efektivne kamatne stope sukladno MRS-u 39. Grupa je dopunila svoju računovodstvenu politiku, a to nije dovelo do promjene u financijskom položaju Grupe.

MRS 28 Ulaganje u pridružena društva: Ako se ulaganje u pridruženo društvo prikazuje po fer vrijednosti sukladno MRS-u 39, primjenjuje se zahtjev MRS-a 28 da se objavi i priroda i opseg značajnih ograničenja na mogućnost pridruženog društva da prenese sredstva Grupi u obliku gotovine ili otplate kredita. Primjena ovog dodatka nema utjecaja na Grupi budući da Grupa ne vrednuje ulaganja u pridružena društva po fer vrijednosti sukladno MRS-u 39. Ulaganje u pridruženo društvo je pojedinačno sredstvo za potrebe provođenja testa umanjenja imovine. Stoga, test umanjenja vrijednosti se ne alocira zasebno goodwillu koji se nalazi u vrijednosti ulaganja. Ovaj dodatak nema utjecaja na Grupi budući da se takva politika već primjenjivala.

MRS 31 Udjeli u zajedničkim pothvatima: Ako se ulaganje u zajednički pothvat prikazuje po fer vrijednosti sukladno MRS-u 39, primjenjuje se zahtjev MRS-a 31 da se prikažu obveze pothvatnika i zajedničkog pothvata, kao i sažetak financijskih podataka o imovini, obvezama, prihodima i troškovima. Primjena ovog dodatka nema utjecaja na Grupu budući da se ulaganja u zajednički pothvat ne prikazuju po fer vrijednosti sukladno MRS-u 39.

MRS 36 Umanjenje imovine: Ako se za procjenu „fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje“ koriste diskontirani novčani tijekovi, potrebno je objaviti bilješku o diskontnoj stopi na isti način na koji se objavljuje i bilješka kada se diskontirani novčani tijekovi koriste za procjenu „vrijednosti u upotrebi“. Primjena ovog dodatka nema izravan utjecaj na financijska izvješća Grupe budući da se za procjenu „fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje“ ne koriste diskontirani novčani tijekovi.

MRS 38 Nematerijalna imovina: Troškovi oglašavanja i promidžbene aktivnosti terete troškove Grupe kada Grupa ima pravo na primitak usluga ili dobara. Ovaj dodatak nema utjecaja na Grupu budući da Grupa ne sudjeluje u takvim promidžbeni aktivnostima. Također, uklonjena je mogućnost da se koriste druge metode amortizacije osim linearne metode. Grupa je prilikom redovnog razmatranja korisnih vjekova nematerijalne imovine zaključila kako je upotreba linearne metode amortizacije još uvijek prikladna.

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke

Pri izradi financijskih izvješća, menadžment je koristio određene procjene i pretpostavke koje utječu na objavljene prihode, rashode, imovinu i obveze te objavljivanje potencijalnih obveza na datum izvješća. Međutim, neizvjesnost vezana uz ove pretpostavke i procjene može rezultirati značajnim izmjenama knjigovodstvene vrijednosti odnosno imovine ili obveza u budućim razdobljima. Slijede ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjena neizvjesnosti na datum bilance koje nose znatan rizik značajnih izmjena knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini:

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Test umanjenja goodwilla Grupa temelji na izračunu vrijednosti u upotrebi koji koristi model diskontiranog novčanog tijeka. Novčani tijekovi uzeti su iz budžeta za sljedećih pet godina i ne sadrže restrukturiranje na koje se Grupa još nije obvezala niti značajna buduća ulaganja koja će poboljšati imovinsku osnovu testirane jedinice koja stvara novac. Nadoknadivi iznos najosjetljiviji je na diskontnu stopu korištenu u modelu diskontiranog novčanog tijeka, kao i na očekivane buduće priljeve novca i stope rasta korištene pri ekstrapolaciji.

Ostala nefinancijska imovina testira se na umanjenje vrijednosti kada postoje pokazatelji kako se neto knjigovodstvena vrijednost možda neće moći nadoknaditi. Detalji o neto knjigovodstvenoj vrijednosti i utjecaju na rezultat za razdoblje dani su u bilješkama 10 i 11.

2.4. Sažetak računovodstvenih politika

a) Dobitak iz osnovne djelatnosti

Dobitak iz osnovne djelatnosti definiran je kao rezultat prije poreza na dobit i financijskih stavaka. Financijske stavke uključuju prihod od kamata na novac u bankama, depozite, trezorske zapise, ulaganja raspoloživa za prodaju koja nose kamatu, prihod od dividendi od pridruženih društava, troškove kamata na posudbe, dobitke i gubitke od prodaje financijskih instrumenata raspoloživih za prodaju te pozitivne i negativne tečajne razlike po cjelokupnoj monetarnoj imovini i obvezama iskazanim u stranim valutama.

b) Poslovne kombinacije i goodwill

Poslovne kombinacije iskazuju se primjenom metode računovodstva stjecanja. To uključuje priznavanje prepoznatljive imovine (uključujući prethodno nepri-znatu nematerijalnu imovinu) i obveza (uključujući potencijalne obveze i isključujući buduća restrukturiranja) stečenog poslovanja po fer vrijednosti.

Goodwill stečen poslovnom kombinacijom početno se mjeri po trošku koji je razlika između troška poslovne kombinacije i učešća Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog Društva. Nakon početnog priznavanja, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnom kombinacijom se od datuma

stjecanja raspoređuje na svaku jedinicu koja stvara novac Grupe, ili grupe jedinica koje stvaraju novac, a za koje se očekuje da će imati koristi od sinergija kombinacije, bez obzira jesu li ostala imovina ili obveze Grupe dodijeljene tim jedinicama ili grupama jedinica. Svaka jedinica ili grupa jedinica na koju je goodwill raspoređen predstavlja najnižu razinu unutar Grupe na kojoj se goodwill prati za potrebe internog upravljanja.

c) Ulaganja u pridružena društva

U financijskim izvješćima Grupe ulaganja u pridružena društva (uobičajeno ulaganja uz vlasnički udio u iznosu od 20% do 50% u temeljnom kapitalu društva) u kojima HT d.d. ima značajan utjecaj vode se primjenom metode udjela umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti imovine. Procjena vrijednosti ulaganja u pridružena društva vrši se u slučaju kada postoji naznaka da je ta vrijednost umanjena ili više ne postoje gubici od umanjenja priznati u prethodnim razdobljima.

d) Ulaganja u zajedničke pothvate

Grupa ima udio u zajedničkom pothvatu koje je zajednički kontroliran subjekt, a ulagači imaju ugovor kojim se uspostavlja zajednička kontrola nad ekonomskim aktivnostima subjekta. Grupa priznaje svoj udio u zajedničkom pothvatu koristeći metodu udjela. Financijska izvješća zajedničkog pothvata pripremljena su za isto razdoblje kao i financijska izvješća matice.

Po potrebi se vrše prilagodbe kako bi se računovodstvene politike uskladile s Grupnim. U financijskim izvješćima Grupe eliminira se udio Grupe u nerealiziranim dobitcima i gubicima iz transakcija između Grupe i njenog zajednički kontroliranog društva. Gubici iz transakcija priznaju se odmah ukoliko je iz gubitka razvidno smanjenje neto utržive vrijednosti kratkotrajne imovine ili gubitak od umanjenja imovine. Ulaganje u zajednički pothvat prestaje se priznavati od datuma kada Grupa prestaje imati zajedničku kontrolu nad zajedničkim pothvatom.

e) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku. Nematerijalna imovina se priznaje ako će buduće gospodarske koristi koje se mogu pripisati imovini ući u društvo, a trošak imovine može se pouzdano izmjeriti. Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina iskazuje se prema trošku umanjenom

za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Nematerijalna imovina amortizira se po linearnoj metodi tijekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe. Ne postoji nematerijalna imovina za koju se procjenjuje neograničen korisni vijek uporabe te se razdoblje amortizacije razmatra jednom godišnje na kraju svake financijske godine.

Korisni vijekovi uporabe nematerijalne imovine su sljedeći:

UMTS licenca	20 godina
Patenti i koncesije	5 - 10 godina
Softver i ostala imovina	5 godina

f) Nekretnine, postrojenja i oprema

Pojedinačni predmet nekretnina, postrojenja i opreme, koji zadovoljava kriterije priznavanja kao imovina, mjeri se po trošku. Trošak pojedinog predmeta nekretnina, postrojenja i opreme obuhvaća nabavnu cijenu, uključujući uvozne carine i nepovratne poreze kod kupovine, nakon odbitka odobrenih popusta i sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu uporabu.

Osim direktnih troškova; troškovi interno izgrađenih sredstava proporcionalno uključuju trošak indirektnog materijala i radne snage, kao i administrativne troškove vezane za proizvodnju ili pružanje usluga. Nakon početnog priznavanja kao imovine, pojedinačni predmet nekretnine, postrojenja i opreme iskazuje se po iznosu troška umanjenog za akumuliranu amortizaciju i akumulirane troškove umanjenja vrijednosti.

Svaka stavka nekretnina, postrojenja i opreme značajnog udjela u trošku ukupne vrijednosti stavke se amortizira odvojeno.

Amortizacija se obračunava linearno.

Korisni vijek uporabe novostečene imovine:

Građevinski objekti	10 - 50 godina
Telekomunikacijska oprema i uređaji	
Kabeli	10 - 18 godina
Kabelska kanalizacija i cijevi	30 godina
Oprema	2 - 15 godina
Uređaji, vozila, IT i uredska oprema	4 - 15 godina
Ostala dugotrajna imovina	2 - 30 godina

Korisni vijek trajanja, metoda amortizacije i ostatak vrijednosti preispituju se na kraju svake poslovne godine i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene se priznaju kao promjene u računovodstvenim procjenama.

Imovina u pripremi predstavlja nedovršenu imovinu i iskazuje se po trošku nabave.

Amortizacija imovine započinje kada je imovina spremna za uporabu.

g) Umanjenje vrijednosti imovine

Određivanje umanjenja vrijednosti imovine uključuje korištenje procjena koje sadrže, ali nisu ograničene na uzroke, trenutak i iznos umanjenja vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti temelji se na mnogim čimbenicima poput promjene tržišnih uvjeta, očekivanjima rasta industrije, povećanju troška kapitala, promjenama budućih mogućnosti financiranja, tehnološkoj zastarjelosti, prestanku pružanja usluga, troškovima zamjene, iznosima plaćenim u usporedivim transakcijama i ostalim promjenama okolnosti koje ukazuju na postojanje umanjenja vrijednosti. Nadoknadivi iznos i fer vrijednosti obično se utvrđuju metodom diskontiranog novčanog tijeka koja sadrži razumne pretpostavke o tržištu. Utvrđivanje pokazatelja umanjenja vrijednosti, kao i procjena budućih novčanih tijekova i određivanje fer vrijednosti imovine (ili grupe imovina) zahtijeva od menadžmenta značajne procjene pri prepoznavanju i vrednovanju pokazatelja umanjenja vrijednosti, očekivanih novčanih tijekova, primjenjivih diskontnih stopa, korisnih vjekova upotrebe i ostataka vrijednosti. Konkretno, procjena novčanih tijekova pri određivanju fer vrijednosti djelatnosti podrazumijeva neprestano ulaganje u mrežnu infrastrukturu potrebno za rast

budućih prihoda kroz nove podatkovne proizvode i usluge, za koje su raspoloživi tek ograničeni povijesni podaci o potražnji. Potražnja za tim proizvodima i uslugama manja od očekivane uzrokovala bi niže prihode, manji novčani tijek i potencijalno umanjenje na fer vrijednost ulaganja, što bi nepovoljno utjecalo na buduće rezultate poslovanja.

Ukoliko je imovini raspoloživoj za prodaju umanjena vrijednost, razlika između troška (neto od otplate glavnice i amortizacije) i trenutne fer vrijednosti, umanjenju za gubitke od umanjenja vrijednosti prethodno priznate u računu dobiti i gubitka, se prebacuje iz kapitala u račun dobiti i gubitka. Ukidanje umanjenja vrijednosti vlasničkih instrumenata klasificiranih kao raspoloživih za prodaju ne priznaju se u račun dobiti i gubitka. Ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti dužničkih instrumenata se provode kroz račun dobiti i gubitka; ukoliko se povećanje fer vrijednosti instrumenta može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti u račun dobiti i gubitka.

h) Goodwill

Goodwill se testira se na umanjenje vrijednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promjene okolnosti ukazuju da bi neto knjigovodstvena vrijednost mogla biti umanjena. Umanjenje goodwilla se utvrđuje procjenom nadoknadivog iznosa, temeljem procjene vrijednosti u upotrebi, jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica), na koju se goodwill odnosi. Kada je iznos koji je moguće povratiti od jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) manji od neto knjigovodstvene vrijednosti jedinice koja stvara novac (ili grupe

jedinica) kojoj je goodwill dodijeljen, priznaje se gubitak od umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti koji se odnose na goodwill ne mogu se ukinuti u sljedećim razdobljima. Grupa provodi godišnji test umanjenja vrijednosti goodwilla na dan 31. prosinca. Više detalja dano je u bilješci 15.

i) Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj vrijednosti između troška nabave i neto ostvarive vrijednosti, nakon rezerviranja za zastarjele i suvišne stavke. Neto ostvariva vrijednost je prodajna cijena u uobičajenom tijeku poslovanja, umanjena za troškove dovršetka, marketinga i distribucije. Trošak se utvrđuje na osnovi vaganog prosječnog troška.

j) Potraživanja

Potraživanja su iskazana prema fer vrijednosti dane naknade i knjiže se po amortiziranom trošku, nakon ispravka za umanjenje vrijednosti.

k) Strane valute

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na datum transakcije. Novčana imovina i obveze u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum bilance. Dobitak ili gubitak nastao iz promjene tečaja nakon datuma transakcije evidentira se u računu dobitka i gubitka u sklopu financijskih prihoda odnosno financijskih rashoda.

l) Operativni najmovi

Najamnine koje proizlaze iz ugovora o najmu priznaju se kao trošak po linearnoj metodi tijekom razdoblja najma, čak i ako se plaćanja ne vrše prema toj osnovi.

m) Oporezivanje

Porez na dobit temelji se na rezultatu poslovne godine i uključuje odgođeno oporezivanje.

Odgođeno oporezivanje računa se uz pomoć metode bilančne obveze.

Odgođeni porezi na dobit odražavaju neto porezni učinak privremenih razlika između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvješćivanja i iznosa korištenih za potrebe obračuna poreza na dobit osim ukoliko te razlike nisu početno prepoznate kao izuzetci. Odgođena porezna sredstva i obveze mjere se primjenom poreznih stopa za koje

se očekuje da će se primijeniti na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje nadoknada ili podmirenje tih privremenih razlika temeljem poreznih stopa koje su u primjeni na datum bilance.

Mjerenje odgođenih poreznih obveza i sredstava odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji poduzeće očekuje, na datum bilance, povrat ili podmirenje knjigovodstvenog iznosa svoje imovine i obveza.

Odgođena porezna sredstva i obveze ne diskontiraju se, i razvrstavaju se kao dugoročna imovina i obveze u bilanci. Odgođena porezna sredstva priznaju se kada postoji vjerojatnost da će na raspolaganju biti dostatna oporeziva dobit u odnosu na koju se mogu iskoristiti odgođena porezna sredstva.

Tekući porez i odgođeni porez terete se ili odobravaju direktno u glavnici ako se porez odnosi na stavke koje su odobrene ili terećene, u istom ili različitom razdoblju, direktno na glavnici.

n) Obveze prema zaposlenicima

Grupa pruža druga dugoročna primanja zaposlenima (vidi bilješku 20). Ove obveze uključuju troškove jednokratnih otpremnina i jubilarnih nagrada (po godinama radnog staža) utvrđene korištenjem metode predvidive obveze poslodavca po zaposleniku. Metoda predvidive obveze poslodavca po zaposleniku uzima u obzir svako razdoblje radnog staža iz kojeg proizlazi dodatno povećanje obveze poslodavca za utvrđene naknade zaposlenicima i mjeri svaku obvezu posebno da bi se utvrdila konačna obveza.

Troškovi minulog rada se priznaju ravnomjerno kroz prosječno razdoblje dok se ne steknu izmijenjena primanja. Troškovi minulog rada priznaju se odmah ukoliko su primanja već stečena odmah po uvođenju ili po izmjenama definirano planu naknada. Prihodi ili rashodi nastali izostankom ili podmirivanjem obveze se priznaju kad se izostanak ili podmirivanje dogodi. Obveza za otpremnine je mjerena sadašnjom vrijednošću procijenjenog budućeg novčanog tijeka koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice, gdje su valuta i uvjeti državnih obveznica usklađeni s valutom i procijenjenim uvjetima definirane obveze za naknade. Aktuarski dobiti i gubici se priznaju izravno u račun dobiti i gubitka za razdoblje u kojem nastanu.

Grupa pruža kratkoročne naknade za smrt u službi koje se priznaje kao trošak u razdoblju nastanka.

o) Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kada postoji vjerojatnost da će gospodarske koristi povezane s transakcijom ući u poduzeće i kad se iznos prihoda može pouzdano mjeriti. Prihodi za sve usluge priznaju se isključujući PDV i popuste kod pružanja usluga.

Prihodi od fiksne telefonije sadrže prihode od priključenja i mjesečne naknade, prihode od telefonskih razgovora te prihode od dodatnih usluga u fiksnoj telefoniji. Prihod od priključenja (naknade za aktivaciju) priznaje se ravnomjerno kroz buduća razdoblja ovisno o prosječnom vijeku upotrebe korisničkog priključka.

Prihodi od veleprodaje sadrže prihode od međusobnog povezivanja za domaće i inozemne operatore.

Prihodi od mobilne telefonije sadrže prihode od priključne pristojbe, mjesečne naknade i razgovora post-paid korisnika, razgovora pre-paid korisnika, razgovora pretplatnika međunarodnih mobilnih operatera prilikom roaminga u mreži društva T-Mobile, prodaju mobilnih aparata i prihod od međusobnog povezivanja u zemlji povezan s pokretnom mrežom. Prihodi od mjesečnih naknada, neiskorištenih tarifnih paketa i unaprijed naplaćenih bonova se priznaju u računovodstvenom razdoblju kada su zarađeni u skladu s principom realizacije. Prije njihove realizacije priznati su kao odgođeni prihodi.

Prihodi od produkata koji se sastoje od više elemenata u mobilnom poslovanju (proizvodi koji se prodaju u paketu) se priznaju u skladu sa US GAAP pravilom EITF 00-21 kako dozvoljavaju Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja. Prihodi od produkata koji se sastoje od više elemenata se dijele na pojedine računovodstvene jedinice. Naknada dobivena za takav paket se alocira na pojedine računovodstvene jedinice unutar paketa na osnovi njihovih relativnih fer vrijednosti. Dio naknade paketa koji se odnosi na prodani proizvod, a koji ne čini zasebnu računovodstvenu cjelinu se spaja sa iznosom koji se dodjeljuje drugom odgovarajućem proizvodu unutar paketa. Odgovarajuća metoda priznavanja prihoda se primjenjuje na kombinaciju tih proizvoda kao da se radi o jednoj računovodstvenoj cjelini. Iznos naknade koja se dodjeljuje pojedinom proizvodu unutar paketa ograničen je iznosom naknade koja ne ovisi o isporuci dodatnih proizvoda ili o zadovoljavanju drugih definiranih uvjeta (neovisnim iznosom).

Prihodi od Interneta i podatkovnih usluga sadrže prihode od najma vodova, frame relay, ATM, Ethernet usluge, ADSL pristupa i prometa, pristupa fiksnoj liniji, WEB poslužitelja, VPN i prihode od Internet prometa prema T-Com pozivnom broju, multimedijske usluge, IP telefon (pristup i promet) i IPTV. Takav se prihod priznaje u knjigovodstvenom razdoblju u kojem je nastao.

Prihodi od dividendi priznaju se kada Grupa stekne pravo na njih. Prihodi od kamata priznaju se kada kamata nastane (koristeći efektivnu kamatnu stopu, odnosno stopu koja diskontira primitke kroz očekivani vijek financijskog instrumenta na neto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine).

p) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju i kratkoročna, visoko likvidna ulaganja koja se lako pretvaraju u poznate iznose novca s prvobitnim dospijećima od tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti.

q) Krediti

Troškovi kredita, koji uključuju kamate i ostale troškove koji nastaju u svezi uzimanja kredita, uključujući tečajne razlike koje proizlaze iz kredita u stranim valutama, knjiže se kao trošak u razdoblju njihova nastanka.

Obveze po kreditima se prvo priznaju po vrijednosti primljenih sredstava, isključujući trošak transakcije.

r) Ulaganja

Osim kredita i potraživanja, sva ostala ulaganja su razvrstana u ulaganja raspoloživa za prodaju.

Ulaganja raspoloživa za prodaju razvrstana su u kratkotrajnu imovinu ako ih menadžment ima namjeru realizirati unutar 12 mjeseci od datuma bilance. Svaka kupovina i prodaja ulaganja priznaje se na datum podmirenja.

Ulaganja se početno iskazuju po trošku, a to je fer vrijednost naknade koja je dana za njih, uključujući troškove transakcije.

Ulaganja raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže radi trgovanja nakon početnog priznavanja se iskazuju po fer vrijednosti bez smanjenja za troškove transakcije na temelju njihove tržišne cijene na datum bilance.

Dobici ili gubici nastali svođenjem na fer vrijednost ulaganja raspoloživih za prodaju priznaju se izravno

u rezerve u glavnici, sve dok se ulaganje ne proda ili otuđi na drugi način, ili sve dok se ne bude smatralo umanjenim, u kom trenutku se kumulativni dobitak ili gubitak koji je ranije bio priznat u vlasničkoj glavnici uključuje u neto dobit odnosno gubitak za odgovarajuće razdoblje.

Financijski instrumenti se općenito priznaju čim Grupa postane stranka u ugovornom odnosu financijskog instrumenta. Ipak, u slučaju redovne kupovine ili prodaje (kupovine ili prodaje financijske imovine prema ugovoru čije odredbe zahtijevaju isporuku unutar roka utvrđenog općenitim pravilima ili dogovorima na odnosnom tržištu), dan dospijeca je bitan za početno priznanje i prestanak priznavanja. Financijska imovina prestaje se priznavati kada primljen novac ili su istekla prava za primanje novca za imovinu. Financijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza prema dugovanju izvršena ili otkazana ili istekla.

s) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo u slučaju kada Grupa ima postojeću obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava koja čine gospodarske koristi kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum bilance i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutnu procjenu.

U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze. Kada se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava protok vremena priznaje se kao financijski trošak. Rezerviranja za otpremnine priznaju su kada se Grupa obveže raskinuti ugovore o radu sa zaposlenicima, to jest kada Grupa ima napravljen detaljan formalan plan za raskid ugovora o radu koji je bez realne mogućnosti povlačenja. Rezerviranja za otpremnine obračunata su u iznosima plaćenim ili koji se očekuju da će biti isplaćeni kao u slučaju sličnih dobrovoljnih programa zbrinjavanja viška radnika.

t) Potencijalne obveze

Potencijalne obveze ne priznaju se u financijskim izvješćima. Te obveze objavljuju se u bilješkama osim u slučaju da je mogućnost odljeva sredstava koja predstavljaju gospodarske koristi malo vjerojatna. Potencijalna imovina ne priznaje se u financijskim izvješćima, nego se objavljuje u bilješkama kada je vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

u) Isplate s temelja dionica

Trošak transakcija koje se podmiruju u novcu početno se priznaje po fer vrijednosti na datum dodjele koristeći binomni model (pojednostosti su dane u bilješci 33). Fer vrijednost se priznaje kao trošak kroz razdoblja do datuma utvrđenja kada se priznaje odgovarajuća obveza. Obveza se naknadno vrednuje po fer vrijednosti na svaki datum bilance uključujući datum podmirenja transakcije, dok se promjene fer vrijednosti priznaju u računu dobiti i gubitka.

v) Ispravak pogreške

U ovoj financijskoj godini Grupa je odlučila po prvi puta ukalkulirati trošak neiskorištenog godišnjeg odmora zaposlenika. Kao rezultat ove odluke, troškovi zaposlenika u 2008. godini manji su za 0,2 milijuna kuna (2007.: manji za 2 milijuna kuna), neto dobit za 2008. godinu veća je za 0,2 milijuna kuna (2007.: veća za 2 milijuna kuna), osnovne i razrijeđene zarade po dionici za 2008. godinu veće su za 0,002 kune (2007.: veće za 0,02 kune) te su kratkoročna rezerviranja porasla za 34 milijuna kuna, a zadržana dobit se smanjila za 34 milijuna kuna na 1. siječnja 2007. godine (vidi bilješku 25).

w) Usporedni podaci

Financijska izvješća za prethodnu godinu ispravljena su da bi odgovarala trenutnom prikazu. Ove promjene nisu uzrokovale promjene neto dobiti i ukupne imovine. Glavni ispravak odnosi se na izvješćivanje prihoda od usluga s dodanom vrijednošću koje je Grupa promijenila u 2008. godini iz bruto u neto metodu kako bi u potpunosti udovoljila zahtjevima MRS-a 18. Neto metoda izvješćivanja istog primijenjena je i za

podatke 2007. godine kao usporednog razdoblja. Primjena neto metode izvješćivanja uzrokovala je smanjenje prihoda i troškova za 189 milijuna kuna (2007.: 256 milijuna kuna).

x) Događaji nakon datuma bilance

Događaji nastali nakon datuma bilance koji daju dodatne informacije o poziciji Grupe na datum bilance (događaji za usklađenje) iskazuju se u financijskim izvješćima. Događaji nastali nakon datuma bilance koji nisu događaji za usklađenje objavljuju se u bilješkama kada su značajni.

3. Informacije o segmentima

Za primarni oblik izvješća o segmentima određeni su poslovni segmenti jer na rizike i stope povrata Grupe prvenstveno utječu razlike u proizvodima i uslugama koje pružaju tržištu. Sekundarne informacije su izvješća po zemljopisnim područjima. Poslovni segmenti su organizirani i vođeni odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga koje pružaju, gdje svaki segment predstavlja stratešku poslovnu jedinicu koja nudi različite proizvode i usluge različitim tržištima.

T-Com segment pruža usluge nepokretne telefonije, veleprodajne usluge, usluge Interneta i podatkovne usluge.

T-Mobile pruža usluge pokretne telefonije.

Transferne cijene između poslovnih segmenata su postavljene na tržišnom principu na način sličan u odnosima s neovisnim stranama. Prihodi, troškovi i rezultat segmenata uključuju transakcije između poslovnih segmenata. Te transakcije su eliminirane u konsolidaciji.

Zemljopisni segmenti Grupe temelje se na zemljopisnom položaju njenih korisnika.

Prihodi od poziva koji se terminiraju u pokretnoj mreži za čiji tranzit se koristi mreža T-Com-a se u T-Com segmentu objavljuju kao prihodi od usluga veleprodaje, dok se na razini Grupe svrstavaju pod prihode od pokretne telefonije.

Prihodi od prodaje trgovačke robe pokretne telefonije na prodajnim mjestima T-Com-a se u T-Com segmentu objavljuju kao razni prihodi, dok se na razini Grupe svrstavaju pod prihode od pokretne telefonije.

Zbog turističke sezone u ljetnim mjesecima se očekuju veći prihodi i operativna dobit za segment T-Mobile.

U sljedećim tabelama prikazani su prihod i dobit te određena imovina i obveze Grupe po poslovnim segmentima:

Poslovni segmenti

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2008.	T-Com milijuni kuna	T-Mobile milijuni kuna	Svrstavanje milijuni kuna	Eliminacije milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Prihod					
Usluge nepokretne telefonije	2.796	-	-	-	2.796
Usluge veleprodaje	836	-	(117)	-	719
Usluge Interneta	899	-	-	-	899
Podatkovne usluge	199	-	-	-	199
Usluge pokretne telefonije	-	3.994	200	-	4.194
Razno	92	-	(83)	-	9
Prodaja vanjskim korisnicima	4.822	3.994	-	-	8.816
Prodaja između segmenata	376	436	-	(812)	-
Ukupan prihod	5.198	4.430	-	(812)	8.816
Rezultat					
Rezultat segmenta	1.133	1.469	-	-	2.602
Neto financijski prihod	241	99	-	-	340
Dobit prije poreza	1.374	1.568	-	-	2.942
Trošak poreza na dobit	(299)	(333)	-	-	(632)
Neto dobit godine	1.075	1.235	-	-	2.310
Na dan 31. prosinca 2008.					
Imovina i obveze.					
Imovina segmenta	10.924	4.056	-	(168)	14.812
Ulaganja u pridružena društva	2	-	-	-	2
Ulaganja u zajedničke pothvate	365	-	-	-	365
Ukupno imovina	11.291	4.056	-	(168)	15.179
Obveze segmenta	1.787	1.120	-	(168)	2.739
Ukupno obveze	1.787	1.120	-	(168)	2.739
Ostali podaci o segmentu					
Kapitalna ulaganja:					
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.000	342	-	-	1.342
Nematerijalna imovina	157	125	-	-	282
Amortizacija nekretnina, postrojenja i oprema	713	301	-	-	1.014
Amortizacija nematerijalne imovine	167	165	-	-	332
Trošak umanjenja vrijednosti imovine knjižen u računu dobiti i gubitka	(14)	(3)	-	-	(17)
Rezerviranja i obveze prema zaposlenima	250	42	-	-	292

Poslovni segmenti

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2007.	T-Com milijuni kuna	T-Mobile milijuni kuna	Svrstavanje milijuni kuna	Eliminacije milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Prihod					
Usluge nepokretne telefonije	3.110	-	-	-	3.110
Usluge veleprodaje	747	-	(87)	-	660
Usluge Interneta	674	-	-	-	674
Podatkovne usluge	211	-	-	-	211
Usluge pokretne telefonije	-	3.717	186	-	3.903
Razno	121	-	(99)	-	22
Prodaja vanjskim korisnicima	4.863	3.717	-	-	8.580
Prodaja između segmenata	386	458	-	(844)	-
Ukupan prihod	5.249	4.175	-	(844)	8.580
Rezultat					
Rezultat segmenta	1.256	1.263	-	-	2.519
Neto financijski prihod	501	69	-	-	570
Dobit prije poreza	1.757	1.332	-	-	3.089
Trošak poreza na dobit	(341)	(275)	-	-	(616)
Neto dobit godine	1.416	1.057	-	-	2.473
Na dan 31. prosinca 2007.					
Imovina i obveze.					
Imovina segmenta	11.374	3.730	-	(162)	14.942
Ulaganja u pridružena društva	2	-	-	-	2
Ulaganja u zajedničke pothvate	348	-	-	-	348
Ukupno imovina	11.724	3.730	-	(162)	15.292
Obveze segmenta	1.885	1.026	-	(162)	2.749
Ukupno obveze	1.885	1.026	-	(162)	2.749
Ostali podaci o segmentu					
Kapitalna ulaganja:					
Nekretnine, postrojenja i oprema	748	278	-	-	1.026
Nematerijalna imovina	127	95	-	-	222
Amortizacija nekretnina, postrojenja i oprema	692	340	-	-	1.032
Amortizacija nematerijalne imovine	156	174	-	-	330
Trošak umanjenja vrijednosti imovine knjižen u računu dobiti i gubitka	60	14	-	-	74
Rezerviranja i obveze prema zaposlenima	259	32	-	-	291

Prihodi - prema zemljopisnim područjima

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna Ispravljeno
Republika Hrvatska	7.974	7.809
Ostatak svijeta	842	771
	8.816	8.580

4. Troškovi usluga

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna Ispravljeno
Međusobno povezivanje u zemlji	558	506
Međusobno povezivanje u inozemstvu	543	453
Ostali troškovi	256	213
	1.357	1.172

5. Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	1.014	1.032
Amortizacija nematerijalne imovine	332	330
	1.346	1.362
Gubitak od umanjenja vrijednosti	17	74
	1.363	1.436

Detaljno objašnjenje troška amortizacije dugotrajne materijalne imovine i gubitka od umanjenja vrijednosti dano je u bilješkama 10 i 11.

6. Rezerviranja za otpremnine

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Rezerviranja na dan 1. siječnja	231	428
Povećanja priznata u račun dobiti i gubitka	48	79
Iskorištenje	(140)	(276)
Rezerviranja na dan 31. prosinca	139	231

Detaljno objašnjenje troška amortizacije dugotrajne materijalne imovine i gubitka od umanjenja vrijednosti dano je u bilješkama 10 i 11.

7. Ostali troškovi

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna Ispravljeno
Usluge održavanja	369	392
Troškovi promidžbe	287	275
Najamnina	187	128
Prodajne naknade	129	142
Ugovori o djelu	89	49
Poštanski troškovi	68	54
Troškovi obrazovanja i savjetovanja	56	86
Ostali porezi i doprinosi	56	56
Rezerviranja za naknade i rizike (bilješka 22)	42	84
Dnevnice i ostali putni troškovi	25	23
Neotpisana vrijednost rashodovane ili otuđene dugotrajne imovine	7	18
Ostali operativni troškovi	210	248
	1.525	1.555

8. Porezi

a) Porez na dobitak

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Porez tekuće godine	620	607
Odgođeni porezni trošak	12	9
Porez	632	616

b) Uskladba poreza na dobitak i porezne stope

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Dobitak prije poreza	2.942	3.089
Porez od 20% (domaća stopa)	588	618
Neoporezivi prihod:		
Primljene dividende i poticaji za obrazovanje	(3)	(1)
Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	(3)	(3)
Raspuštanje umanjenja ulaganja u zajedničke pothvate	-	(27)
Ostalo	(11)	(3)
Utjecaj porezno nepriznatih rashoda:		
Troškovi reprezentacije	5	5
Učinci porezne kontrole (bilješka 19)	11	-
Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	18	7
Ostali porezno nepriznati troškovi	15	11
Odgođeni porezni trošak	12	9
Porez	632	616

Dijelovi i kretanja odgođenih porezne imovine i obveza su sljedeći:

Odgođena porezna imovina

	2008. godina milijuni kuna	Terećenje u račun dobiti i gubitka milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Umanjenje vrijednosti dugotrajne materijalne imovine	21	(5)	26
Razgraničenje prihoda od priključnih pristojbi	19	(5)	24
Ostalo	20	(2)	22
Ukupno odgođena porezna imovina	60	(12)	72

Odgođeno porezno sredstvo Grupe se javlja s naslova umanjena vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme kao rezultat činjenice da 395 milijuna kuna umanjena vrijednosti iz 2001. godine nije bilo porezno priznato u 2001. godini. Od tog iznosa, 290 milijuna kuna postalo je porezno priznato u razdoblju od 2002. godine do 2008. godine, a preostalih 105 milijuna kuna će biti porezno priznato u narednim razdobljima. Grupa je priznala odgođenu poreznu imovinu sa temelja priznavanja prihoda od priključnih pristojbi u ranijim razdobljima na koje je plaćen porez, a zbog odgađanja tih prihoda na razdoblje vijeka pružanja usluga korisnicima za potrebe izvješćivanja.

U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijava za porez na dobitak i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgovarajućih poreznih organa u bilo kojem trenutku u naredne tri godine nakon završetka porezne godine u kojoj su porezne prijave podnesene. Ograničenje od tri godine počinje s godinom koja slijedi nakon godine u kojoj je predana porezna prijava, npr. 2009.

godina za poreznu obvezu za 2008. godinu. Brojanje tri godine ponovo počinje bilo kojim činom poreznih organa kojemu je namjera naplata poreza, kamate ili kazne do isteka apsolutne zastare od 6 godina.

9. Zarada po dionici

Osnovne zarade po dionici izračunavaju se dijeljenjem dobiti pripisive redovnim dioničarima Društva s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja.

Razrijeđene zarade po dionici izračunavaju se podjelom dobiti pripisive redovnim dioničarima Društva s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja uvećanim za vagani prosječni broj redovnih dionica koje bi bile izdane konverzijom svih razrijeđivih potencijalnih redovnih dionica u redovne dionice.

Slijede podaci o dobiti i dionicama korištenim za izračun osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici:

	2008. godina	2007. godina
Dobit godine pripisiva redovnim dioničarima Društva u milijunima kuna	2.310	2.473
Vagani prosječni broj redovnih dionica za osnovnu zaradu po dionici	81.888.535	81.888.535

10. Nematerijalna imovina

	Licence i koncesije milijuni kuna	Softver milijuni kuna	Ostala imovina milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Nabavna vrijednost					
Stanje 1. siječnja 2007. godine	552	1.292	22	102	1.968
Povećanja	1	23	1	197	222
Prijenosi	16	123	4	(143)	-
Prijenosi sa i na materijalnu imovinu	-	-	-	4	4
Smanjenja	(1)	(5)	(1)	(12)	(19)
Stanje 31. prosinca 2007. godine	568	1.433	26	148	2.175
Povećanja	-	73	24	185	282
Prijenosi	55	180	41	(276)	-
Prijenosi sa i na materijalnu imovinu	-	-	-	22	22
Smanjenja	(15)	(176)	-	-	(191)
Stanje 31. prosinca 2008. godine	608	1.510	91	79	2.288
Akumulirana amortizacija					
Stanje 1. siječnja 2007.	244	586	12	-	842
Amortizacija tekuće godine	74	252	4	-	330
Umanjenje imovine	4	-	-	12	16
Smanjenja	(1)	(3)	(2)	(12)	(18)
Prijenosi	(2)	2	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2007. godine	319	837	14	-	1.170
Amortizacija tekuće godine	69	251	12	-	332
Umanjenje imovine	2	-	-	-	2
Prijenosi sa i na materijalnu imovinu	1	2	-	-	3
Smanjenja	(19)	(172)	-	-	(191)
Prijenosi	(3)	3	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2008. godine	369	921	26	-	1.316
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje 31. prosinca 2007. godine	249	596	12	148	1.005
Stanje 31. prosinca 2008. godine	239	589	65	79	972

U dugotrajnu nematerijalnu imovinu Grupe na dan 31. prosinca 2008. godine uključena je neto knjigovodstvena vrijednost GSM i UMTS koncesija u iznosu od 8 milijuna kuna i 108 milijuna kuna (2007.: 18 milijuna kuna i 115 milijuna kuna). GSM i UMTS koncesije se amortiziraju u razdoblju od 10 godina (počevši od rujna 1999. godine) i 20 godina (počevši od lipnja 2005. godine).

Investicije u tijeku uglavnom predstavljaju ulaganja u softver i licence.

Povećanje nematerijalne imovine

Značajnija povećanja nematerijalne imovine u izvještajnom razdoblju u Grupi odnose se na nadogradnju sistemskog softvera za IPTV u iznosu od 18 milijuna kuna, nadogradnju IT softvera i IT usluge u iznosu od 54 milijuna kuna, te ulaganja

u nematerijalnu imovinu koja se odnosi na mrežu i infrastrukturu u iznosu od 19 milijuna kuna i ulaganja u projekte u iznosu od 10 milijuna kuna.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

Tijekom 2008. godine Grupa je umanjila vrijednost nematerijalne imovine u iznosu od 2 milijuna kuna (2007.: 16 milijuna kuna) koja se uglavnom odnosi na licence za prijenos podataka zbog prelaska na naprednu tehnologiju. Nadoknadi iznos ovih licenci jednak je njihovoj fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, a određen je na temelju najboljih raspoloživih informacija kako bi odrazio iznos koji bi Grupa mogla ostvariti prodajom ove imovine u transakciji između poznatih i voljnih strana, nakon umanjenja za troškove otuđenja.

11. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i građevinski objekti milijuni kuna	Telekom postrojenja i oprema milijuni kuna	Alati, vozila, IT i uredska oprema milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Nabavna vrijednost ili procjena					
Stanje 1. siječnja 2007. godine	1.627	8.659	847	407	11.540
Povećanja	22	353	35	616	1.026
Prijenosi	77	322	66	(465)	-
Prijenosi na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(4)	(4)
Ispravci iz klasifikacije prošlih godina	-	12	-	-	12
Smanjenja	(3)	(89)	(45)	(3)	(140)
Stanje 31. prosinca 2007. godine	1.723	9.257	903	551	12.434
Povećanja	14	446	54	828	1.342
Prijenosi	66	399	63	(528)	-
Prijenosi na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(22)	(22)
Smanjenja	(13)	(128)	(54)	(4)	(199)
Stanje 31. prosinca 2008. godine	1.790	9.974	966	825	13.555

	Zemljište i građevinski objekti milijuni kuna	Telekom postrojenja i oprema milijuni kuna	Alati, vozila, IT i uredska oprema milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Akumulirana amortizacija					
Stanje 1. siječnja 2007. godine	546	4.273	476	1	5.296
Amortizacija tekuće godine	109	802	121	-	1.032
Umanjenje imovine	-	54	-	3	57
Smanjenja	(1)	1	-	-	-
Ispravci iz klasifikacije prošlih godina	-	12	-	-	12
Smanjenja	(1)	(78)	(37)	-	(116)
Stanje 31. prosinca 2007. godine	653	5.064	560	4	6.281
Amortizacija tekuće godine	86	825	103	-	1.014
Umanjenje imovine	-	10	-	5	15
Smanjenja	(9)	(126)	(45)	(3)	(183)
Stanje 31. prosinca 2008. godine	730	5.773	618	6	7.127
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje 31. prosinca 2007. godine	1.070	4.193	343	547	6.153
Stanje 31. prosinca 2008. godine	1.060	4.201	348	819	6.428

U investicije u tijeku Grupe su uključeni rezervni dijelovi u vrijednosti 55 milijuna kuna (2007.: 43 milijuna kuna), umanjeno za rezerviranja 3 milijuna kuna (2007.: 3 milijuna kuna).

Početkom 2001. godine HT d.d. je uložio dodatne napore koji su rezultirali legaliziranjem zemljišta i zgrada koje su prenesene iz HPT-a nakon odvajanja 10. srpnja 1998. godine a aktivnosti upisa vlasništva su formalno još uvijek u tijeku.

Grupa ne posjeduje značajne nekretnine, postrojenja i opremu pripremljenu za rashod niti imovinu koju ne koristi.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

Tijekom 2008. godine Grupa je umanjila vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 15 milijuna kuna (2007.: 57 milijuna kuna), a koje se odnosi na opremu za podatkovnu mrežu I IP terminalnu opremu zbog prelaska na naprednu tehnologiju. Nadoknadivi iznos ove opreme jednak je njenoj fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, a određen je na temelju najboljih raspoloživih

informacija kako bi odrazio iznos koji bi Grupa mogla ostvariti prodajom ove imovine u transakciji između poznatih i voljnih strana, nakon umanjenja za troškove otuđenja.

Smanjenje nekretnina, postrojenja i opreme

Rashod nekretnina, postrojenja i opreme Grupe većim dijelom se odnosi na rashod zemljišta i građevinskih objekata u iznosu od 13 milijuna kuna, na rashod telekomunikacijske opreme i postrojenja u iznosu od 128 milijuna kuna, te starih alata, IT i uredske opreme u iznosu od 54 milijuna kuna (iznosi su izraženi kao nabavna vrijednost).

Vlasništvo nad distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom

Iako je imovina (uključujući telekomunikacijsku kanalizaciju kao dio telekomunikacijske mreže) stečena prijenosom od pravnog prethodnika Društva, javne tvrtke HPT, putem „Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija“ i uložena u temeljni kapital pri stvaranju Društva od strane

Republike Hrvatske 1. siječnja 1999. godine, u skladu s ostalim hrvatskim zakonima, dio mreže Društva smatran nekretninama, a koji je poznat pod nazivom distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK) nema svu potrebnu dokumentaciju (građevinske dozvole, uporabne dozvole i sl.), a njezin veći dio nije upisan u zemljišnim knjigama što bi moglo biti značajno pri dokazivanju vlasništva trećim stranama. Postoje događaji neovlaštenog ulaska u kanalizacijske sustave Društva od strane konkurenata i određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (Grad Zagreb predstavlja najveći problem) koji mogu imati materijalan utjecaj na konsolidirana financijska izvješća u slučaju da T-HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava na neki dio DTK-a.

T-HT je oformio sektor za dokumentaciju i telekomunikacijsku infrastrukturu čija je odgovornost osigurati da sva imovina bude propisno legalizirana, dokumentirana i da sva potrebna dokumentacija bude dostupna svim zainteresiranim odjelima i organima vlasti. Ovaj proces je spor i složen jer ne ovisi samo o Društvu nego i o državnim i lokalnim vlastima. Tijekom 2008., 2007. i 2006. godine, aktivnosti Društva bile su usmjerene na potpisivanje ugovora o pravu puta s lokalnim vlastima i ugovora o korištenju cestovnog zemljišta s Hrvatskim cestama i Županijskim upravama za ceste. Zaključeni su ugovori o služnosti s gradovima Rijekom, Dubrovnikom, Varaždinom, Čakovcem, Gospićem, Požegom, Pulom, Bjelovarom, Slavonskim Brodom, Krapinom i drugim manjim gradovima i zajednicama. Nadalje, ugovori o korištenju cestovnog zemljišta sklopljeni su s Hrvatskim cestama i Županijskim upravama za ceste, pokrivajući većinu mreže koja prolazi cestovnim zemljištem (sa 15 od ukupno 21 županije).

Ukupno je u razdoblju od 2006. do 2008. godine upisano u zemljišne knjige 2.300 km cesta u gradovima, 6.700 km županijskih cesta i 2.250 km ostalih cesta u Hrvatskoj kojima upravljaju Hrvatske ceste. Dakle, situacija s dokumentacijom znatno se poboljšala.

Proces legalizacije ubrzat će se primjenom novog Zakona o elektroničkim komunikacijama koji će obvezati lokalnu upravu i ostale vlasnike zemljišta koja se koriste za izgradnju telekomunikacijske infrastrukture da daju društvu pravo puta ukoliko se ne može postići neko drugo rješenje. Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama stupio je na snagu 1. srpnja 2008. godine.

Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama

obradio je ovo pitanje u velikoj mjeri sukladno s Memorandumom o razumijevanju (pogledati niže). Međutim, moguće su poteškoće i izazovi tijekom postupka donošenja podzakonskih akata vezanih uz Zakon o elektroničkim komunikacijama od strane Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije. U prosincu 2008. godine, Agencija je donijela Pravilnik o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (NN 154/08, stupa na snagu 6. siječnja 2009. godine) kojim prestaju važiti Uvjeti zajedničke uporabe izgrađene telekomunikacijske kanalizacije, a koji regulira pitanje na sličan način. U prosincu 2008. godine, Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije zaključila je javnu raspravu o Pravilniku o potvrdi i naknadi za pravo puta sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama. Nacrt Pravilnika definira naknade za pravo puta.

Vezano za ponudu Vlade Republike Hrvatske (Vlada) za prodaju redovnih dionica, Vlada Republike Hrvatske (RH), Društvo i Deutsche Telekom AG su sklopili Memorandum o razumijevanju kako bi razriješili razna pitanja vezana uz Inicijalnu javnu ponudu, uključujući DTK infrastrukturu. Među ostalim se time postavljaju načela na kojima će se temeljiti određivanje naknade za pravo služnosti i zajedničko korištenje DTK-a.

Vlada Republike Hrvatske se obvezala, u okviru svojih ovlaštenja, da će učiniti razumne napore kako bi osigurala odgovarajući pravni i regulatorni okvir u hrvatskom pravnom sustavu što je prije moguće. Grupa je procijenila i iskazala postojanje rizika, uključujući i pribavljanje pravnog mišljenja o navedenoj situaciji, no kako je ovaj problem vrlo složen, Grupa ne može sa sigurnošću utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda i hoće li ishod rezultirati umanjenjem vrijednosti telekomunikacijske kanalizacije bilo zbog nemogućnosti utvrđivanja prava, ili kao rezultat naknada za pravo služnosti koje se mogu pojaviti, a mogu imati retroaktivni učinak. Zato u ovim konsolidiranim financijskim izvješćima nisu po navedenom napravljena nikakva usklađenja.

Neto knjigovodstvena vrijednost telekomunikacijske kanalizacije Društva na dan 31. prosinca 2008. godine iznosi 857 milijuna kuna (2007. godine: 856 milijuna kuna).

12. Ulaganja u pridružena društva

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u pridružena društva uključuje:

	2008. godina Nerevidirano milijuni kuna	2007. godina Revidirano milijuni kuna
HP d.o.o. Mostar	2	2
Stanje 31. prosinca	2	2

HT d.d. u pridruženom društvu HP d.o.o. Mostar sa sjedištem u Republici Bosni i Hercegovini posjeduje vlasnički udio od 30,29%. Osnovna djelatnost pridruženog društva je pružanje poštanskih usluga.

Promjene ulaganja u pridružena društva Grupe tijekom godine bile su kako slijedi:

	2008 HRK millions	2007 HRK millions
Neto knjigovodstvena vrijednost		
Stanje 1. siječnja	2	99
Reklasifikacija u zajedničke pothvate	-	(97)
Udjel u dobitku od ulaganja u pridružena društva	1	2
Umanjenje vrijednosti ulaganja u pridružena društva	(1)	(2)
Stanje 31. prosinca	2	2

Skraćeni prikaz udjela Grupe u kumulativnim financijskim informacijama pridruženih društava je kako slijedi:

	2008. godina Nerevidirano milijuni kuna	2007. godina Revidirano milijuni kuna
Udio u bilanci pridruženih društava:		
Kratkotrajna imovina	15	22
Dugotrajna imovina	39	40
Kratkoročne obveze	(4)	(13)
Dugoročne obveze	(19)	(18)
Neto imovina	31	31
Udio u prihodima i dobiti pridruženih društava:		
Prihodi	33	17
Dobitak	1	2

13. Ulaganja u zajedničke pothvate

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u zajedničke pothvate uključuju:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
HT d.o.o. Mostar	365	348
Stanje 31. prosinca	365	348

Udio Grupe u nerevidiranom poslovnom rezultatu za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine društva Hrvatske telekomunikacije d.o.o. Mostar i ispravak rezultata za 2007. godinu od 11 milijuna kuna kao rezultat revizije financijskih izvješća je priznat u računu dobiti i gubitka u iznosu 17 milijuna kuna (2007. 14 milijuna kuna je priznato na temelju nerevidiranih rezultata).

Skraćeni prikaz udjela Grupe u kumulativnim financijskim informacijama zajedničkih ulaganja je kako slijedi:

	2008. godina Nerevidirano milijuni kuna	2007. godina Revidirano milijuni kuna
Udio u bilanci pridruženih društava:		
Kratkotrajna imovina	73	103
Dugotrajna imovina	600	606
Kratkoročne obveze	(115)	(129)
Dugoročne obveze	(85)	(112)
Neto imovina	473	468
Udio u prihodima i dobiti pridruženih društava:		
Prihodi	366	347
Dobitak	6	25

14. Ulaganja raspoloživa za prodaju

Dugotrajna ulaganja raspoloživa za prodaju uključuju sljedeće obveznice:

Izdavatelj	Valuta	Kamatna stopa	Dospijeće	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Vlada Republike Hrvatske	HRK	4.75%	8. veljače 2017.	28	33
Ostale vrijednosnice	HRK			9	10
				37	43

Kratkotrajna ulaganja raspoloživa za prodaju uključuju:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Udjeli u investicijskim fondovima:		
ZB Plus	53	42
Erste Money	-	26
PBZ Money	-	25
	53	93

Procijenjena fer vrijednost udjela u investicijskim fondovima i obveznica na dan 31. prosinca 2008. godine određena je njihovom tržišnom vrijednošću ponuđenom na sekundarnom tržištu kapitala na dan bilance.

15. Test umanjenja goodwilla

Za testiranje umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnim kombinacijama alociran je u jedinicu koja stvara novac T-Com, koja je također i izvještajni segment.

Nadoknadivi iznos jedinice T-Com određen je izračunom vrijednosti u upotrebi korištenjem predviđene novčane tijekove iz financijskih planova koji pokrivaju razdoblje od 4 godine. Diskontna stopa nakon poreza primijenjena na predviđene novčane tijekove je 8,67% (2007.: 7,93%), a novčani tijekovi

nakon razdoblja od 4 godine ekstrapolirani su korištenjem stope rasta od 2,2% (2007.: 2,2%). Izračun vrijednosti u upotrebi za jedinicu T-Com najosjetljiviji je pretpostavke o tržišnoj penetraciji, tržišnom udjelu, regulaciji i diskontnoj stopi. Vezano uz procjenu vrijednosti u upotrebi jedinice T-Com, menadžment vjeruje kako niti jedna razumno moguća promjena bilo koje gore navedene pretpostavke ne bi uzrokovala značajno veću knjigovodstvenu vrijednost jedinice od njenog nadoknadivog iznosa.

16. Zalihe

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Trgovačka roba	175	134
Zalihe i rezervni dijelovi	139	96
	314	230

17. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Potraživanja od kupaca	1.167	1.200
Ostala potraživanja	126	66
	1.293	1.266

Na dan 31. prosinca 2008. godine, analiza starosti potraživanja od kupaca je kako slijedi:

	Ukupno milijuni kuna	Nedospjelo neumanjeno		Dani dospijeća - neumanjeni			
		milijuni kuna	< 30 dana milijuni kuna	31-60 dana milijuni kuna	61-90 dana milijuni kuna	91-120 dana milijuni kuna	>120 dana milijuni kuna
2008.	1.167	794	225	89	28	17	14
2007.	1.200	767	271	61	35	25	41

Za sva nenaplaćena potraživanja od kupaca u zemlji preko 120 dana vrši se vrijednosno usklađenje osim za potraživanja po međunarodnom obračunu za koja se usklađenje vrši prema procjeni naplativosti. Međunarodni obračuni čine većinu dospjelih a neispravljenih potraživanja starijih od 120 dana.

Na dan 31. prosinca 2008. godine, potraživanja u nominalnoj vrijednosti od 883 milijuna kuna (2007.: 878 milijuna kuna) su ispravljena. Kretanja u vrijednosnog usklađenja potraživanja bila su kako slijedi:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Na dan 1 siječnja	878	836
Zaduženje tijekom godine	466	367
Otpisani iznosi	(461)	(325)
Na dan 31. prosinca	883	878

18. Novac i novčani ekvivalenti i oročeni depoziti

a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključeni u izvješće o tijeku novca sastoje se od sljedećih bilančnih iznosa:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Novac u banci i blagajni	35	161
Oročeni depoziti s dospijecom do 3 mjeseca	5.188	3.206
Novac i novčani ekvivalenti	5.223	3.367

b) Oročeni depoziti s dospijecom preko 3 mjeseca

Oročeni depoziti s dospijecom preko 3 mjeseca nose kamate od 6,30% do 6,80% i Grupa ih ima pravo povući uz najavu od 1 dana. Oročeni depoziti, denominirani u kunama, nalaze se kod sljedećih domaćih banaka:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Erste Steiermarkische Bank d.d.	135	855
Raiffeisenbank Austria d.d.	50	489
Hrvatska poštanska banka d.d.	26	218
Zagrebačka banka d.d.	2	413
Privredna banka Zagreb d.d.	-	282
Societe Generale - Splitska banka d.d.	-	226
Hypo bank d.d.	-	50
	213	2.533

c) Pregled novca i novčanih ekvivalenata i oročenih depozita po valutama

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
HRK	4.552	5.192
EUR	857	681
USD	27	27
	5.436	5.900

19. Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna Ispravljeno
Obveze prema dobavljačima	1.477	1.360
Obveze vezane uz plaće	72	63
PDV i ostali porezi	19	5
Ostale obveze	22	14
	1.590	1.442

U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijava za porez na dobitak i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgovarajućih poreznih organa u bilo kojem trenutku u naredne tri godine nakon završetka porezne godine u kojoj su porezne prijave podnesene. Slijedom gore navedenog, porezne obveze Grupe od 2004. godine pa nadalje podložne su poreznom nadzoru. Tijekom 2005. godine porezni organi završili su porezni

nadzor poslovanja Društva za razdoblje od 2000. do 2002. godine te kao rezultat nalaza utvrđeni su dodatni porezi i kamate koje Društvo treba podmiriti u iznosu od 92 milijuna kuna. Društvo je uputilo prigovor na zapisnik i žalbu na Rješenje poreznih organa. Tijekom 2007. godine Grupa je rezervirala iznos koji se s razumnom mjerom, očekuje da će biti plaćen. Tijekom 2008. godine okončan je ovaj postupak, te je Društvo platilo 11 milijuna kuna poreznim organima (vidi također bilješku 8).

20. Ostala dugoročna primanja zaposlenih

Ostala dugoročna primanja zaposlenih uključuju naknade za odlazak u mirovinu i jubilarne naknade (temeljem radnog staža). Jednokratni iznos otpremnina ovisi o tome je li zaposlenik zadovoljio sve potrebne uvjete za odlazak u mirovinu, a iznos jubilarne nagrade ovisi o broju godina radnog staža u Grupi. Pravo na naknadu utvrđuje se na temelju odgovarajućih mjesečnih plaća zaposlenih.

Ostala dugoročna primanja zaposlenih utvrđuju se metodom predvidive obveze poslodavca po zaposleniku.

Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pretpostavkama aktuara se priznaju kao prihod/trošak u razdoblju u kojem su nastali.

Kretanja obveza prikazanih u bilanci su sljedeća:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Obveza na početku godine	201	199
Neto trošak prikazan u računu dobitka i gubitka	14	24
Plaćanje na osnovi pripremljene evidencije	(15)	(21)
Aktuarski (dobici)/gubici	(13)	(1)
Obveza na kraju godine	187	201

21. Prihod budućeg razdoblja

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna Ispravljeno
Naknade za priključenje	128	143
Prihod budućeg razdoblja - dugoročni dio	128	143
Unaprijed naplaćeni bonovi	208	190
Naknade za priključenje	35	34
Naknade za pretplatu	23	126
Ostalo	26	28
Prihod budućeg razdoblja - kratkoročni dio	292	378
	420	521

U prosincu 2008. godine Društvo HT d.d. je promijenilo način fakturiranja naknade za pretplatu za privatne korisnike i online usluge. Do prosinca 2008. godine naknada za pretplatu se fakturirala za slijedeći mjesec, dok se sada fakturiranje naknade za pretplatu odnosi na tekući mjesec. Naknada za pretplatu za podatkovne, veleprodajne i mobilne usluge fakturira se za slijedeći mjesec. Prihod od naknada za konekciju priznaje kroz buduća razdoblja ovisno o prosječnom korisnom vijeku trajanja pojedinačne linije kupca.

22. Rezerviranja

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Stanje 1. siječnja	90	95
Povećanja	22	40
Iskorištenje	(7)	(42)
Ukidanje	-	(3)
Stanje 31. prosinca	105	90

Na dan 31. prosinca 2008. godine Grupa ima rezerviranja za nekoliko sudskih sporova i tužbi za koje je Uprava ocijenila da je vjerojatno da će u budućnosti biti riješene protiv Grupe.

23. Dionički kapital

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
81.888.535 redovnih dionica nominalne vrijednosti 100 kuna po dionici	8.189	8.189

Broj izdanih dionica ostao je nepromijenjen u razdoblju između 1. siječnja 1999. godine i 31. prosinca 2008. godine.

24. Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju rezerve propisane Zakonom o trgovačkim društvima u iznosu od 5% dobitka tekuće poslovne godine, sve dok te rezerve ne dosegnu visinu od 5 % temeljnog kapitala. Zakonske rezerve koje ne prelaze navedeni iznos mogu se koristiti samo za pokrivanje gubitaka iz tekuće ili prethodnih godina. Ako zakonske rezerve društva iznose više od 5 % temeljnog kapitala, tada se mogu koristiti i za povećanje temeljnog kapitala Društva.

25. Usklađenje promjena glavnice

	Dionički kapital milijuni kuna	Zakonske rezerve milijuni kuna	Rezerva iz tržišne vrijed. milijuni kuna	Zadržani dobitak milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje 1. siječnja 2007. godine	8.189	403	12	4.127	12.731
Ispravak zbog prikaza troškova neiskorištenog godišnjeg odmora zaposlenika	-	-	-	(34)	(34)
Stanje 1. siječnja 2007. godine, ispravljeno	8.189	403	12	4.093	12.697
Raspodjela neto dobitka	-	6	-	(6)	-
Isplaćene dividende	-	-	-	(2.617)	(2.617)
Ukupno priznati prihodi i rashodi za godinu	-	-	(10)	2.473	2.463
Stanje 31. prosinca 2007. godine	8.189	409	2	3.943	12.543
Isplaćena dividenda	-	-	-	(2.421)	(2.421)
Ukupno priznati prihodi i rashodi za godinu	-	-	(3)	2.321	2.318
Stanje 31. prosinca 2008. godine	8.189	409	(1)	3.843	12.440

Glavna Skupština Društva izglasala je travnju 2008. godine isplatu dividende iz neto dobiti Društva za 2007. godinu u iznosu od 2.421 milijun kuna (29,56 kuna po dionici) koja je isplaćena u svibnju 2008. godine. (2007: 2.617 milijuna kuna, 31,96 kuna po dionici). U veljači 2009. godine Uprava je predložila dividendu u iznosu od 2.457 milijuna kuna (29,99 kuna po dionici). 1.051 milijuna kuna isplatit će se kao predujam dividende po odobrenju Nadzornog odbora, dok će se 1.406 milijuna kuna isplatiti iz dobiti tekućeg razdoblja i zadržane dobiti po odobrenju Skupštine.

26. Ostale ukalkulirane obveze

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Varijabilni dio naknada zaposlenicima	86	37
Neiskorišteni godišnji odmor	33	27
Budžet za uređaje	37	25
Program nagrađivanja vjernosti korisnika	32	21
Ukalkulirana porezna obveza	-	39
Ostalo	4	-
	192	149

27. Ugovorne obveze

a) Ugovorne obveze za operativni najam

Grupa ima ugovorne obveze po ugovorima o operativnom najmu zgrada, opreme i automobila. Trošak operativnog najma sastoji se od sljedećeg:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Trošak tekuće godine (bilješka 4)	203	128

Iznos budućih minimalnih obveza po ugovorima o operativnom najmu koji se ne mogu otkazati, a sklopljeni su za razdoblje duže od jedne godine, na dan 31. prosinca je sljedeći:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Unutar jedne godine	134	124
Između 2 i 5 godina	494	445
Iznad 5 godina	466	494

Ugovori se prvenstveno odnose na najam nekretnina i vozila.

b) Ugovorne obveze za kapitalna ulaganja

Na dan 31. prosinca, Grupa ima ugovorne obveze za kapitalna ulaganja kako slijedi:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Nematerijalna imovina	117	46
Nekretnine, postrojenja i oprema	264	305
	381	351

28. Potencijalne obveze

a) Sudski sporovi

U vrijeme sastavljanja ovih konsolidiranih financijskih izvješća postoji nekoliko neriješenih pravnih slučajeva protiv Grupe. Po mišljenju Uprave, rješavanje tih tužbi neće imati materijalno značajan negativan utjecaj na financijski položaj Grupe osim za određene tužbene zahtjeve za koja su napravljena rezerviranja (vidi bilješku 22) i osim za tužbe gdje se ne može predvidjeti ishod.

Konkurent VIPnet d.o.o. podnio je pritužbu Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja zbog okvirnih ugovora koje je su T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. sklopili sa svojim ključnim i velikim poslovnim korisnicima koji navodno sadrže odredbe koje sprečavaju tržišno natjecanje. Agencija je pokrenula postupak za ocjenu usklađenosti okvirnih ugovora i dodataka sa Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja. Grupa je dostavila Agenciji sve tražene okvirne ugovore i dodatke, kao i pretplatničke ugovore od 1. siječnja 2003. godine nadalje. Agencija je pokrenula administrativni postupak kako bi ocijenila jesu li T-HT i T-Mobile zloupotrijebili vladajući položaj sklapanjem navedenih okvirnih ugovora. Dana 12. srpnja 2007. godine, Agencija je donijela rješenje kojim se utvrđuje kako su T-HT i T-Mobile zloupotrijebili vladajući položaj sklapanjem ovih okvirnih ugovora. Agencija je naredila promjenu nekih odredbi u nekoliko pregledanih okvirnih ugovora. Iako je ovom zahtjevu udovoljeno, T-HT i T-Mobile su koristili svoje pravo da ovaj slučaj prijavi Upravnom sudu. U Odluci je, među ostalim, navedeno da će Agencija započeti postupak pred Prekršajnim sudom protiv društva T-HT i T-Mobile da bi se utvrdilo je li počinjen prekršaj, a ako je počinjen, da bi se utvrdila kazna. Postupak je započet. Društva su podnijela prvi zapisnik koji sadrži pisanu obranu i očekuju prvo saslušanje pred Prekršajnim sudom do proljeća ove godine. Kazna za kršenje Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja može iznositi do 10% godišnjih prihoda T-HT-a i T-Mobilea. Sličnu pritužbu glede okvirnih ugovora podnio je u lipnju 2006. godine Hrvatskoj agenciji za telekomunikacije (Hrvatskoj Agenciji za poštu i komunikacije prema zakonu iz 2008. godine) konkurent u fiksnoj telefoniji Optima Telekom d.o.o. Agencija je navedeni slučaj predala na razmatranje Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka kako bi ono ocijenilo je li došlo do prekršaja. Odluka

inspektora za telekomunikacije još nije donesena, te nije postignut nikakav pomak u ovom slučaju. Potrebno je naglasiti kako bi kazna za povredu Zakona o telekomunikacijama mogla iznositi između 1% i 5% ukupnog godišnjeg prihoda poslovnog segmenta T-Com. Kazna, obračunata na osnovi 1% godišnjeg prihoda za promatrano razdoblje iznosila bi do 50 milijuna kuna.

T-HT i T-Mobile snažno brane obje ranije navedene situacije. U Hrvatskoj ne postoji praksa materijalno značajnih podmirenja niti prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti zbog prekršaja. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su oba procesa u tijeku, Grupa nije u mogućnosti utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda, no ipak vjeruje kako bi eventualni troškovi podmirenja bili znatno manji nego ranije navedene maksimalne kazne.

b) Metoda obračuna javnih govornih usluga i sudski postupak zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača

Državni inspektorat Republike Hrvatske (nadalje: Državni inspektorat) započeo je 29. siječnja 2004. godine inspekcijski postupak u vezi s primjenom odredbi Zakona o zaštiti potrošača, a vezano uz metodu obračuna javnih govornih usluga. Grupa vjeruje kako je suština ove istrage prebačena na sudski postupak zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača, dok su stranke u sporu iste. Nije bilo značajnijeg napretka po tom pitanju od sredine 2004. godine i Društvo vjeruje da će slučaj prijeći u relativnu zastaru. Osim toga, novi Pravilnik o telekomunikacijskim uslugama koji je stupio na snagu sa danom 1. siječnja 2005. godine nalaže Društvu uvođenje najmanje jednog tarifnog paketa koji će imati metodu obračuna od 1 sekunde. Odmah nakon stupanja na snagu Pravilnika o telekomunikacijskim uslugama, Društvo je uvelo novi tarifni sustav koji se temelji na obračunskoj jedinici od jedne sekunde. To značajno umanjuje navedeni rizik budući novi Pravilnik ne zabranjuje tarifne pakete sa metodom obračuna dužom od 1 sekunde što je bilo predmetom pregleda Državnog inspektorata. Trenutno je Društvo u sudskom postupku zbog navodnog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. Tužitelji su privatni korisnici usluga Društva (kao i Društvo za zaštitu potrošača) te tvrde kako su mjesečne pristupne naknade iz korisničkih ugovora nepravedne te u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti potrošača.

Tužitelji također, slično kao u gore opisanom slučaju koji se vodi pred Državnim inspektoratom, osporavaju obračunsku jedinicu Društva od 60 sekundi. Društvo je obaviješteno da je oko 42.000 korisnika potpisalo kolektivnu punomoć u ovom predmetu 2003. godine te je moguće da se Društvo suoči s više tisuća dodatnih tužbi po sličnoj osnovi, iako pravni savjetnici Društva predviđaju da bi mnogi od tih tužbenih zahtjeva bili nevaljani. Pravni savjetnici Društva predviđaju da bi najveća moguća izloženost prema 42.000 tužitelja mogla iznositi približno 150 milijuna kuna uključujući kamate. Izloženost bi mogla biti i veća ukoliko bi se novi korisnici pridružili ovoj tužbi, ukoliko bi se produljilo razdoblje u kojemu je moguće podnijeti tužbeni zahtjev, ili ukoliko bi Društvo bilo dužno platiti dodatne kamate osim onih koje su predviđene. Društvo je u vrijeme podnošenja tužbe imalo približno 1.350.000 korisnika.

Društvo snažno osporava valjanost tužbi i namjerava se žaliti na izrečenu presudu. Društvo je savjetovano da će žalba biti usvojena. Uprava i pravni savjetnici Društva smatraju ovu tužbu neosnovanom i da je Društvo naplaćivalo naknade korisnicima u skladu s tada važećim Ugovorom o koncesiji koji je odobrila Vlada Republike Hrvatske i smatraju da je vjerojatnost suprotnog rješenja u ovom slučaju neznatna. Nadalje, cijene su naknadno potvrđene od strane Regulatora u travnju 2007. godine bez primjedbi.

Dana 12. travnja 2007. godine Općinski sud u Zagrebu donio je presudu protiv Društva, a u korist šest tužitelja koja bi rezultirala potencijalnom izloženosti Društva u iznosu od 12 tisuća kuna za tuženo razdoblje uključujući i kamate do dana 30. lipnja 2007. godine. Otkako je presuda donesena, četiri člana Udruge potrošača podnijela su pojedinačne tužbe temeljene na istoj osnovi kao i nepravomoćna presuda po sudskom postupku zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. I Društvo i Državno odvjetništvo uložili su prigovor na tužbe. Društvo vjeruje kako se o pojedinačnim tužbama ne može niti raspravljati sve dok je suština slučaja još žalba u sudskom postupku zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača.

Tijekom spora i nakon donošenja pisane presude, sve stranke u sporu (tužitelj - Društvo za zaštitu potrošača, općinski državni odvjetnik koji zastupa Republiku Hrvatsku i Društvo) predale su žalbe Županijskom sudu.

Sredinom rujna 2007. godine Društvo za zaštitu potrošača odbijen je zahtjev za odgađanjem izvršenja HANFA-ine odluke o odobrenju Prospekta, kao i

zahtjev Općinskom sudu u Zagrebu za privremenom zabranom Republici Hrvatskoj i Društvu prikupljanja početnih javnih ponuda za obične dionice i ugovore o depozitu. 20. rujna 2007. godine Društvo za zaštitu potrošača podnijelo je Upravnom sudu Republike Hrvatske dvije tužbe protiv HANFA-e tražeći poništenje odobrenja Prospekta, uključujući uputu za obnavljanje postupka. Početkom siječnja 2009. godine T-HT je primio obavijest svog vanjskog odvjetnika kako je Upravni sud Republike Hrvatske odbacio obje tužbe.

Odvjetnici T-HT-a ostaju pri čvrstom vjerovanju kako će Prizivni sud odbaciti presudu Općinskog suda u Zagrebu od 12. travnja 2007. godine pod uvjetom da predmet preuzme neutralan sudac i izostanu utjecaji koji nisu pravne prirode.

c) Spor o vlasništvu nad telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK) s gradom Zagrebom

Vezano uz telekomunikacijsku infrastrukturu navedenu u okviru nekretnina, postrojenja i opreme (vidi bilješku 11), dana 16. rujna 2008. godine društvo Zagreb digitalni grad d.o.o. koji je podružnica Zagrebačkog Holdinga d.o.o. (ZHZDG) podnijelo je tužbu protiv Društva. ZHZDG navodi da je Grad Zagreb vlasnik DTK na području grada Zagreba i traži plaćanje iznosa od 120 milijuna kuna uvećanog za kamatu.

Tužba se temelji na odlukama usvojenim od strane Skupštine grada Zagreba tijekom 2006. i 2007. godine prema kojima je DTK definirana kao komunalna infrastruktura u vlasništvu grada Zagreba. Društvo je ove odluke stavilo pred Ustavni Sud i podnijelo tužbu Trgovačkom sudu u Zagrebu u kojoj se traži da se ugovori zaključeni između ZHZDG i ostalih operatora koji se temelje na spomenutim zakonima proglašene nepravomoćnima. Pravni postupak je još u tijeku.

Odvjetnik kojeg je Društvo angažiralo u slučaju s ZHZDG te koji Društvo zastupa i u slučaju pred Ustavnim i Trgovačkim sudom, čvrsto je uvjeren da presuda neće biti riješena u korist ZHZDG niti u dijelu koji se odnosi na vlasništvo nad DTK, ni u dijelu koji se odnosi na plaćanje od 120 milijuna kuna, ukoliko se presuda bude temeljila na zakonskom okviru Republike Hrvatske. U ožujku 2008. godine Hrvatska Agencija za poštu i elektroničke komunikacije (ranije HAT, sada HAKOM) objavila je Uvjete zajedničke uporabe izgrađene telekomunikacijske kanalizacije (DTK) koji daje pravila vezano uz (i) razjašnjenje

sadašnjeg stanja i (ii) eliminiranje budućih nedoumica vezano uz zajedničko korištenje DTK. Ukoliko se ovi uvjeti budu pravilno primjenjivali, uvesti će red vezano uz ovaj slučaj.

Vezano za gore navedene slučajeve Grupa nije izvršila rezervacije u konsolidiranim financijskim izvješćima.

29. Transakcije s povezanim strankama

Poslovni odnosi navedeni u sljedećim tablicama prvenstveno se odnose na društva u vlasništvu društva Deutsche Telekom AG (DTAG). Grupa ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključuju slanje i primanje međunarodnog prometa prema i od navedenih društava tijekom godine koja je završila na dan 31. prosinca 2008. i 2007. godine. Nadalje, društvo DTAG i T-Mobile Njemačka je pružilo intelektualne usluge Grupi u vrijednosti od 36 milijuna kuna (2007.: 42 milijuna kuna).

Glavne transakcije s povezanim poduzećima tijekom 2008. i 2007. godine uključuju:

Povezano društvo:	Prihodi 2008. godina milijuni kuna	Prihodi 2007. godina milijuni kuna	Troškovi 2008. godina milijuni kuna	Troškovi 2007. godina milijuni kuna
Deutsche Telekom AG, Njemačka	24	29	13	9
HT Mostar, Bosna i Hercegovina	47	30	73	54
T-Mobile, Njemačka	27	2	17	18
Ostali	64	55	57	85
Ukupno međunarodni obračuni	162	116	160	166
Deutsche Telekom AG, Njemačka	-	-	54	36
T-Systems Enterprise services, Njemačka	-	-	4	3
Ostali	-	-	-	1
Ukupno usluge	-	-	58	40
T-Systems Enterprise services, Njemačka	-	-	-	8
Deutsche Telekom AG, Njemačka	-	-	-	2
Ostali	-	-	1	3
Ukupno ugovorne obveze	-	-	1	13
Ukupno povezana društva	162	116	219	219

Bilanca uključuje stanja i transakcije s ovisnim društvima kako slijedi:

Povezano društvo:	Prihodi 2008. godina milijuni kuna	Prihodi 2007. godina milijuni kuna	Troškovi 2008. godina milijuni kuna	Troškovi 2007. godina milijuni kuna
Deutsche Telekom AG, Njemačka	5	3	1	1
HT Mostar, Bosna i Hercegovina	16	13	20	30
T-Mobile, Njemačka	3	4	41	40
Ostali	16	17	78	69
Ukupno međunarodni obračuni	40	37	140	140
Deutsche Telekom AG, Njemačka	-	-	9	9
T-Systems Enterprise services, Njemačka	-	-	3	10
Ostali	-	-	1	1
Ukupno međukompanijske usluge	-	-	13	20
Ukupno povezana društva	40	37	153	160

Grupa posluje u Republici Hrvatskoj na tržištu telekomunikacijskih usluga. Kao rezultat ovakve strateške pozicije Grupe unutar hrvatskog gospodarstva, značajan dio poslovanja obavlja se s Vladom Republike Hrvatske, njenim odjelima i agencijama te društvima u vlasništvu Republike Hrvatske. Grupa pruža telekomunikacijske usluge Vladi Republike Hrvatske, njenim odjelima i agencijama te društvima u vlasništvu Republike Hrvatske pod uobičajenim komercijalnim uvjetima koji nisu povoljniji od uvjeta danih drugim kupcima. Telekomunikacijske usluge pružene Vladi Republike Hrvatske, njenim odjelima i agencijama te društvima u vlasništvu Republike Hrvatske ne predstavlja značajan dio prihoda Grupe.

Naknade članovima Nadzornog odbora

Društvo je utvrdilo naknadu članovima Nadzornog odbora na način da predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi

1,25 prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok članovi Nadzornog odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Sukladno politici DTAG-a, predstavnici DTAG-a ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

Tijekom 2008. godine Društvo je isplatilo ukupan iznos od 0,6 milijuna kuna (2007. godine: 0,3 milijuna kuna) članovima Nadzornog odbora. Društvo nije dalo kredite članovima Nadzornog odbora.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Grupe za 2008. godinu iznosi 40 milijuna kuna (2007.: 37 milijuna kuna). Naknade ključnim članovima menadžmenta odnose se na kratkoročna primanja zaposlenih. Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave Društva i ovisnih društava, Izvršnog odbora T-Coma i izvršni direktori Društva koje zapošljava Grupa.

30. Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnim tržištima usluga. Kao posljedica toga, na Grupu mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta. Grupa također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izloženo je riziku neplaćanja. Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

a) Kreditni rizik

Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnih rizika kod jedne osobe ili grupe osoba sličnih svojstava. Grupa koristi postupke koji osiguravaju na trajnoj osnovi, da se usluge pružaju kupcima odgovarajuće kreditne sposobnosti i da se ne prekorači prihvatljiva granica kreditne izloženosti.

Grupa ne jamči za obveze trećih strana.

Grupa smatra da se njena maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja (vidi bilješku 17)

umanjenom za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum bilance.

Nadalje, Grupa je izložena kreditnom riziku putem novčanih depozita u bankama. Upravljanje rizikom je usredotočeno na poslovanje sa najrespektabilnijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu u tuzemstvu te na svakodnevnom kontaktu sa bankama. Za sve domaće banke u stranom vlasništvu, Društvo je primilo garanciju za depozite od matičnih banaka koji imaju minimalno BBB+ rejting.

b) Rizik likvidnosti

Politika Grupe je održati dovoljno novca i novčanih ekvivalenata ili imati na raspolaganju financijska sredstva putem odgovarajućeg iznosa kreditnih linija za ispunjenje njegovih obveza u doglednoj budućnosti.

Višak novca ulaže se uglavnom u ulaganja raspoloživa za prodaju.

	Godina završena 31. prosinca 2008. milijuni kuna	Godina završena 31. prosinca 2007. milijuni kuna
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze		
Dospijeće za 0 - 30 dana	1.306	1.346
Dospijeće za 31 - 60 dana	29	44
Dospijeće za 61 - 90 dana	42	21
Dospijeće za 91 - 120 dana	131	18
Dospijeće za > 120 dana	82	13
Ukupno	1.590	1.442

	Godina završena 31. prosinca 2008. milijuni kuna	Godina završena 31. prosinca 2007. milijuni kuna
Dugoročni krediti i ostale dugoročne obveze		
Na zahtjev	-	-
do 3 mjeseca	-	-
3 do 12 mjeseci	5	2
1 do 3 godine	3	3
3 do 5 godina	3	3
preko 5 godina	10	12
Ukupno	21	20

c) Rizik kamatne stope

Izloženost Grupe riziku promjena na tržištu kamatnih stopa Grupe vezana je primarno uz novčane depozite Društva u bankama.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti prije poreza Grupe na moguću promjenu kamatnih stopa, s nepromijenjenim ostalim varijablama (kroz utjecaj varijabilne kamatne stope na ulaganja):

	Povećanje/smanjenje baznih poena	Utjecaj na dobit prije poreza milijuni kuna
2008.		
Hrvatska kuna	+100	46
	-100	(46)
Euro	+100	7
	-100	(7)
2007.		
Hrvatska kuna	+50	29
	-50	(29)
Euro	+50	1
	-50	(1)

d) Rizik promjene tečaja

Poslovna valuta Grupe je hrvatska kuna (kuna). Određena imovina i obveze su denominirane u stranim valutama koje se preračunavaju u kune po važećem srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na datum bilance. Razlike koje iz toga proizlaze se knjiže kao prihod ili rashod u računu dobitka i gubitka, ali ne utječu na kratkoročne tijekove novca.

Značajan iznos depozita u bankama denominirani su u stranim valutama, prvenstveno u eurima. Budući na dan bilance nema adekvatnih obveza denominiranih u eurima, Grupa je izložena promjeni tečaja stranih valuta. Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti prije poreza Grupe na moguću promjenu tečaja eura, s ostalim komponentama nepromijenjenima zbog promjene u fer vrijednosti novčane imovine i obveza:

	Povećanje/smanjenje tečaja eura milijuni kuna	Utjecaj na dobit prije poreza milijuni kuna
2008.	+3%	20
	-3%	(20)
2007.	+5%	(1)
	-5%	1

e) Vrednovanje po fer vrijednostima

Fer vrijednost ulaganja koja su raspoloživa za prodaju procjenjuje se na temelju njihove tržišne cijene na datum bilance. Glavni financijski instrumenti Grupe koji nisu vrednovani po fer vrijednostima su potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugoročna potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze. Povijesna knjigovodstvena vrijednost potraživanja i obveza, uključujući rezerviranja, koji su u skladu s uobičajenim uvjetima poslovanja, približno jednaka njihovoj fer vrijednosti.

f) Upravljanje kapitalom

Primarni cilj upravljanja kapitalom Grupe je osigurati potporu poslovanju i maksimalizirati vrijednost dioničarima. Struktura kapitala Grupe odnosi se na dionički kapital koji se sastoji od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti.

Grupa upravlja kapitalom i radi prilagodbe u svjetlu promjena ekonomskih uvjeta. Da bi zadržala ili prilagodila strukturu kapitala, Grupa može prilagoditi isplate dividendi dioničarima, povrat kapitala dioničarima ili izdati novu emisiju dionica. Nije bilo promjena u ciljevima, politikama i procesima tijekom godina završenih 31. prosinca 2008. i 31. prosinca 2007. godine (vidi bilješku 25).

31. Financijski instrumenti

Tabela prikazuje usporedbu po kategoriji knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti financijskih instrumenata Grupe:

	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost	
	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Financijska imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	5.223	3.367	5.223	3.367
Oročeni depoziti	213	2.533	213	2.533
Imovina raspoloživa za prodaju, dugoročna	37	43	37	43
Imovina raspoloživa za prodaju, kratkoročna	53	93	53	93
Financijske obveze				
Zajmovi s kamatama	17	18	17	18

Fer vrijednost imovine raspoložive za prodaju iskazana je po njenoj tržišnoj vrijednosti. Fer vrijednost kredita izračunata je diskontiranjem očekivanih novčanih tijekova po prevladavajućim kamatnim stopama.

Na dan 31. prosinca 2008. godine sva ulaganja su priznata po fer vrijednosti.

32. Koncesijski ugovori

Grupa je potpisnik sljedećih koncesijskih ugovora koji nisu u opsegu IFRIC-a 12:

a) Koncesijski ugovor za pružanje telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži

Sukladno tom ugovoru, Vlada je Društvu kao koncesionaru dodijelila pravo pružanja sljedećih usluga na teritoriju Republike Hrvatske:

- I. Javne govorne usluge putem sredstava javne nepokretne telekomunikacijske mreže,
- II. Međunarodne telekomunikacijske usluge,
- III. Usluge prijenosa podataka,
- IV. Usluge najma vodova u domaćem i međunarodnom prometu,
- V. Tržišne telekomunikacijske usluge u nepokretnoj mreži sukladno članku 25 Zakona o telekomunikacijama.

Ovaj koncesijski ugovor je potpisan 22. rujna 1999. godine, uz dva amandmana potpisana 30. srpnja 2001. godine i 17. listopada 2001. godine. Po isteku ekskluzivnih prava Društva u nepokretnoj mreži 1. siječnja 2003. godine, Zakon o telekomunikacijama nalaže usklađivanje koncesijskog ugovora s odredbama tog zakona. Proces usklađivanja završen je u veljači 2007. godine Ugovorom o usklađenju koncesijskog ugovora sa važećim Zakonom o telekomunikacijama između Vlade Republike Hrvatske i Društva i Ugovorom o izvršenju ugovora o usklađenju koncesijskog ugovora između Vlade Republike Hrvatske, nacionalnog regulatornog tijela i Društva. Slijedom Ugovora o izvršenju, 20. travnja 2007. godine nacionalno regulatorno tijelo donijelo je prema važećem Zakonu o telekomunikacijama Društvu pravo pružanja usluga prema sljedećim odlukama:

1. Odluka kojom se odobrava licenca za pružanje javnih govornih usluga putem nepokretne mreže
2. Odluka kojom se odobrava licenca za davanje u najam vodova
3. Odluka kojom se odobrava licenca za najam telekomunikacijske mreže ili njenih dijelova
4. Odluka kojom se odobrava licenca za pružanje telekomunikacijskih usluga s korištenjem besplatnog radio-frekvencijskog spektra
5. Obavijest o pružanju prijenosa, između ostalog, glasa, zvuka, podataka, dokumenata i slika bez korištenja radio-frekvencijskog spektra osim za javne govorne usluge

6. Odluku kojom se odobrava uspostava veza sa telekomunikacijskim mrežama u drugim zemljama

Ove odluke su potvrdile postojanje i punovažnost prava i autorizacija Društva pod postojećim koncesijskim ugovorom za razdoblje od 30 godina, a koji se može se produljiti pod istim uvjetima. Uvjeti iz koncesijskog ugovora mogu se promijeniti uz suglasnost obje ugovorne strane.

1. srpnja 2008. godine stupio je na snagu Zakon o elektroničkim komunikacijama, usklađen s EU smjernicama, koji je uveo institut općeg ovlaštenja za sve elektroničke komunikacijske usluge i mreže. Treba istaći da, sukladno EU smjernicama, pojedinačne licence se daju za određene modalitete radiofrekvencijskog spektra.

Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama zamijenio je dosadašnji Koncesijski ugovor. Nadalje, Zakon nalaže da društvo koje je dobilo ovlaštenje na temelju prethodno važećih odredbi nastavlja pružati usluge sukladno odredbama novog zakona. Međutim, koncesije (osim prethodno navedenog Koncesijskog ugovora), licence i odluke izdane sukladno ranije važećim odredbama ostaju na snazi dok Nacionalno regulatorno tijelo donese nove provedbene propise koji se odnose na opća ovlaštenja kako je to regulirano odredbama novog Zakona o elektroničkim komunikacijama. Temeljem odluke novog Zakona o elektroničkim komunikacijama, Nacionalno regulatorno tijelo donijelo je nove propise koji se odnose na naknadu za licence, a koji stupaju na snagu s 1. siječnjem 2009. godine. Međutim, ovi propisi izričito navode da se naknade za licencu plaćaju jednu godinu unaprijed. Zato su za 2008. godinu bili važeći dotadašnji načini plaćanja naknada kako slijedi: Naknade za drugu i svaku drugu sljedeću godinu pružanja javnih govornih usluga, najma vodova, iznajmljivanja telekomunikacijske mreže i njenih dijelova, usluge pristupa Internetu, VoIP usluga, telekomunikacijskih usluga s korištenjem besplatnog radio-frekvencijskog spektra i drugih telekomunikacijskih usluga pružanja prijenosa glasa, zvuka, podataka, dokumenata i slika bez korištenja radio-frekvencijskog spektra osim za javne govorne usluge iznose 0,1% od ostvarenog godišnjeg prihoda, primjerice svih fakturiranih prihoda u posljednjih 12 mjeseci dobivenih iz pružanja usluga.

Naknade za korištenje numeracija i frekvencija nisu uključene u gore navedene licence, ali se dodatno plaćaju u skladu sa iznosima propisanim od strane regulatornih tijela. Licence mogu biti prekinute ili ukinute u skladu sa Zakonom o telekomunikacijama. Osim gore navedenih naknada za licence, Društvo je obavezno plaćati dodatnih 0,2% od ostvarenog bruto godišnjeg prihoda ostvarenog u prethodnoj godini od pružanja telekomunikacijskih usluga i aktivnosti za financiranje aktivnosti nadležnog regulatornog tijela za telekomunikacije.

Temeljem odluke nadležnog regulatornog tijela od 28. studenog 2005. godine Društvo ima obvezu obavljanja osnovnih telekomunikacijskih usluga koje su određene člankom 37. Zakona o telekomunikacijama (NN 122/03, 158/03, 177/03, 60/04, 70/05).

b) Ugovor o koncesiji za telekomunikacijske usluge s uporabom radiofrekvencijskog spektra u sustavu globalne pokretne mreže - GSM

Temeljem ovog Ugovora, Grupa je ovlaštena za izgradnju i upravljanje telekomunikacijskim uslugama s uporabom radiofrekvencijskog spektra u sustavu globalne pokretne mreže - GSM.

Dodatak Ugovoru radi dodjele dodatnih frekvencijskih pojaseva Grupi u GSM području sklopljen je 20. ožujka 2008. godine, tako da je Grupi uz inicijalnih 60 uparenih kanala, dodijeljeno još 54 uparena GSM/DCS-1800 kanala.

Trajanje koncesije temeljem ovog Ugovora određeno je na 10 godina, računajući od 16. rujna 1999. godine nakon čega će, u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2008. godine, Grupa obavljati djelatnost i ostvarivati pripadajuća prava temeljem općeg ovlaštenja.

Dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra važe do isteka koncesije, a Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: Agencija) može po službenoj dužnosti ili na zahtjev nositelja dozvole prema potrebi izdati nove dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra.

Temeljem ovog Ugovora Grupa ima obvezu osigurati da barem 95% stanovnika Republike Hrvatske bude u mogućnosti imati pristup GSM mreži u njihovom redovnom boravištu, i osigurati da se GSM mreži može pristupiti na barem 75% područja Republike Hrvatske te izgrađivati GSM mrežu na način da

u svakom trenutku mreža zadovoljava određene propisane parametre kvalitete.

Pored inicijalne naknade za koncesiju plaćene u iznosu od 100 milijuna kuna, Grupa je do kraja 2008. godine plaćala godišnju naknadu za GSM koncesiju u iznosu od 5 milijuna kuna. Za posljednju godinu trajanja ovog Ugovora Agencija je u prosincu 2008. godine izdala račun za naknadu za koncesiju u znatno većem iznosu od iznosa određenog Ugovorom tj. u iznosu od 19.568.724,18 kuna, pozivajući se na izmjenu podzakonskog propisa kojim je regulirana ova materija te predlažući potpisivanje Dodatka osnovnom Ugovoru kojim bi potvrdila izmjena iznosa naknade. Grupa je odbila sklopiti navedeni Dodatak i platilo je nesporni dio računa u iznosu od 5 milijuna kuna.

Grupa također temeljem GSM koncesije mora plaćati godišnju naknadu za uporabu radijskih frekvencija u iznosu od 100 tisuća kuna za jedan upareni GSM kanal. Osim navedenog, Grupa plaća godišnju naknadu u iznosu od 150 kuna za svaku pokretnu radijsku postaju u pretplatničkom sustavu (isključeni pre-paid korisnici) u GSM sustavu, međutim Grupa ima pravo prenijeti tu naknadu na pretplatnikov mjesečni račun.

Dana 1. siječnja 2009. stupili su na snagu pravilnici kojima se određuje nova struktura i visina naknada, a koje će se primjenjivati na Grupi od tog datuma, za korištenje frekvencijskih i numeracijskih resursa, te za financiranje ostalih poslova Agencije. Prema novom načinu izračuna naknada je bitno uvećana, a plaća se za uporabu neuparenog radiofrekvencijskog spektra širine pojasa od 1 MHz prema formuli koja uzima u obzir jediničnu cijenu spektra, koeficijent zagušenja RF pojasa i koeficijent pokrivenosti stanovništva. Nadalje, za svaku godinu uporabe radiofrekvencijskog spektra plaća se naknada za dozvolu za uporabu radiofrekvencijskog spektra u iznosu od 0,5% od ukupnoga godišnjeg bruto prihoda. Naknada koja se plaća za svaku pokretnu radijsku postaju u pretplatničkom sustavu smanjena je na 120 kuna godišnje. Naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra koja se uplaćuje u korist Agencije iznosi 241.809,00 kuna po dodijeljenom MHz, a naknada za obavljanje ostalih poslova Agencije povećana je na 0,32% ukupnog godišnjeg bruto prihoda operatora.

c) Ugovor o koncesiji za frekvencije za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga uz uporabu radiofrekvencijskog spektra u sustavu pokretne mreže treće generacije UMTS

Temeljem ovog Ugovora, Grupa je ovlaštena za izgradnju i uporabu pokretne javne telekomunikacijske mreže i za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga u sustavu pokretne mreže treće generacije UMTS na području Republike Hrvatske.

UMTS koncesijski Ugovor traje 20 godina računajući od 18. listopada 2004. Koncesija se može obnoviti temeljem propisa koji će biti na snazi u trenutku obnove koncesije.

Prijelaz na režim općeg ovlaštenja kako je opisano gore u dijelu koji se odnosi na GSM koncesijski ugovor, primjenjuje se i na ovaj Ugovor

Grupa se temeljem ovog Ugovora obvezuje osigurati osnovne zahtjeve kakvoće usluge i raspoloživosti telekomunikacijske mreže na temelju sljedeće pokrivenosti - najmanje 25% stanovništva Republike Hrvatske u razdoblju od 2 godine od dana dobivanja koncesije; najmanje 50% stanovništva Republike Hrvatske u razdoblju od 5 godine od dana dobivanja koncesije. Grupa je obvezna izgrađivati UMTS mrežu na način da u svakom trenutku mreža zadovoljava određene propisane parametre kvalitete.

Grupi je dodijeljeno 2x15 MHz u uparenom frekvencijskom pojasu i 5 MHz u neuparenom frekvencijskom pojasu.

Pored inicijalne naknade za koncesiju u iznosu od 132 milijuna kuna, Grupa temeljem ovog Ugovora trenutno plaća godišnju naknadu za koncesiju u iznosu od 1% od ukupnog prihoda ostvarenog u pokretnoj mreži UMTS. Agencija je u prosincu 2008. godine izdala račun za petu godinu koncesije umanjen u skladu s gore spomenutim Pravilnikom, te je Grupa platila račun u iznosu od 0,5% od ukupnog prihoda ostvarenog u pokretnoj mreži UMTS. Grupa također mora plaćati godišnju naknadu za uporabu radijskih frekvencija u iznosu od 5 milijuna kuna za svaki dodijeljeni blok od 5 MHz u UMTS mreži (ukupno za 4 bloka).

Podzakonski propisi koje smo spomenuli kod ugovora o koncesiji za GSM kojima se određuje nova struktura i visina naknada, odnose se na jednaki način i na naknade za uporabu UMTS mreže.

33. Isplate s temelja dionica

Na razini društva majke Grupe DTAG-a i na razini Grupe postoje razni Srednjoročni planovi bonusa (MTIP) s ciljem osiguravanja naknada članovima Uprave, višem menadžmentu te ostalim korisnicima. Planovi promiču srednjoročno i dugoročno povećanje vrijednosti Društva, poravnavajući tako interese menadžmenta i dioničara. DTAG od 2004. godine izdaje MTIP-ove na godišnjoj osnovi. Neki članovi Uprave Društva sudjeluju u MTIP-u DTAG-a.

DTAG-ov MTIP općenito se temelji na novčanim isplatama vezanim uz dva cilja isplate s temelja dionica jednake težine - jedan je apsolutan, a drugi relativan. Ukoliko se ostvare oba cilja, isplaćuje se ukupna vrijednost korisnicima MTIP-a, ukoliko se ostvari jedan čimbenik isplaćuje se 50% iznosa, a ako se ne ostvari niti jedan cilj nema isplate.

Apsolutni cilj je postignut ako na kraju plana cijena dionice DTAG-a poraste barem 30% u usporedbi s njenom vrijednosti na početku plana. Cijena se utvrđuje kao nevagana prosječna cijena dionica DTAG-a pri zatvaranju burze u XETRA trgovanju na Frankfurtskoj Burzi tijekom posljednjih 20 dana prije datuma početka i završetka plana.

Relativan cilj je ostvaren ako ukupni povrat na dionicu DTAG-a nadmaši Dow Jones EURO STOXX indeks ukupnog povrata izračunat u postocima tijekom razdoblja trajanja plana. Indeks se utvrđuje kao nevagana prosječna cijena dionica DTAG-a (temelji se na XETRA cijenama pri zatvaranju burze) uvećana za dividende koje su isplaćene i reinvestirane u dionice DTAG-a, bonus dionice itd. te nevagani prosječni Dow Jones EURO STOXX indeks ukupnog povrata tijekom posljednjih 20 dana trgovanja prije datuma početka i završetka plana.

Upravni odbor će, na osnovi nalaza središnjeg tijela Nadzornog odbora, utvrditi je li postignut cilj u cjelini za DTAG i sva sudjelujuća društva i objaviti tu odluku. Gore navedeni ciljevi se stoga primjenjuju na sve planove koje je DTAG do sada izdao.

MTIP za 2004. godinu istekao je 31. prosinca 2006. godine, dok je MTIP za 2005. godinu istekao 31. prosinca 2007. godine. Kako niti u jednom MTIP planu ciljevi nisu dostignuti, sredstva nisu isplaćena. Do datuma objavljivanja ovih izvješća Grupa nije dobila obavijest od DTAG-a o konačnoj odluci vezanoj uz MTIP za 2006. godinu i sljedeće godine. Dodatno, Grupa nagrađuje ključne zaposlenike vlastitim Srednjoročnim planom bonusa (IPO MTIP

2008) neovisnim o prethodno navedenim planovima DTAG-a.

Trajanje IPO MTIP-a 2008 je od 1. siječnja 2008.

godine do 31. prosinca 2010. godine. Plaćanje nagrade ovisi o postizanju dva cilja vezana uz vrijednost dionice. Po isteku trajanja plana, Nadzorni odbor će odrediti je li postignut svaki od ciljeva.

Uprava će, prema nalazu Nadzornog odbora, odrediti i odjaviti stupanj postizanja ciljeva.

Oba cilja imaju jednaku težinu i ne mogu se mijenjati za trajanja IPO MTIP-a 2008. Prvi cilj temelji se na fiksnom umnošku EBITDA-e, a drugi se temelji na

usporedbi kretanja cijene dionice u odnosu na indeks složenog povrata. Ukoliko se ostvare oba cilja, isplaćuje se ukupna vrijednost sudionicima. Ukoliko se ostvari samo jedan čimbenik, sudionicima se isplaćuje 50% iznosa. Same inicijative temelje se na 15%, 20% ili 30% godišnje plaće sudionika na dan 1. siječnja 2008. godine, ovisno o njihovoj razini menadžmenta i odluci Nadzornog odbora. Godišnjom plaćom sudionika smatra se godišnji iznos ukupne fiksne plaće i iznos varijabilne plaće u slučaju 100% ispunjenja ciljeva.

Ukupni trošak svih priznatih MTIP planova za usluge zaposlenika tijekom godine prikazan kako slijedi:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Trošak nastao iz isplata s temelja dionica koje se podmiruju u novcu	3	1

34. Naknade revizorima

Revizor financijskih izvješća Grupe Ernst & Young pružio je u financijskoj godini usluge u vrijednosti od 4 milijuna kuna (2007.: 7 milijuna kuna). Usluge u 2008. godini odnose se na troškove revizije i pregleda financijskih izvješća, s izuzetkom neznčajnih troškova seminara. Usluge u 2007. godini obuhvaćale su troškove revizije i pregleda financijskih izvješća, postupke vezane uz IPO te projekt u području IT-a.

35. Događaji nakon datuma bilance

U 2009. godini Hrvatska Agencija za poštu i elektroničke komunikacije odredila je naknade za međusobno povezivanje niže od dotadašnjih. Do dana ovih izvješća nije se mogla napraviti procjena financijskog utjecaja.

Od 16. siječnja 2009. godine financijska policija je u ovisnom društvu T Mobile Hrvatska d.o.o. započela s pregledom sporazuma o GSM i UMTS koncesiji za razdoblje od 1. siječnja 2005. godine do 31. prosinca 2008. godine. Grupa je razmotrila i procijenila da nema rizika za koji bi trebalo izvršiti odgovarajuću rezervaciju.

Od 31. prosinca 2008. godine nisu nastali nikakvi ostali poslovni događaji ili transakcije koji bi imali značajan utjecaj na financijska izvješća na dan ili za razdoblje tada završeno ili da su od takvog značaja za poslovanje Grupe da bi zahtijevala objavu u bilješkama uz financijska izvješća.

Izjava o odricanju odgovornosti

Ovaj dokument nije, niti predstavlja dio ikakve ponude ili poziva na prodaju ili izdavanje, ni prikupljanje ikakvih ponuda za kupnju ili upisivanje bilo kakvih vrijednosnih papira Društva, niti bi oni ni bilo koji njihov dio ili njihova distribucija trebali predstavljati temelj, niti bi se na njih trebalo oslanjati ni dovoditi ih u vezu s ikakvim ugovorom ili odlukom o ulaganju u svezi s navedenim.

Informacije o trećoj strani navedene ovdje dali su izvori za koje Društvo vjeruje da su pouzdani. Dok je god poduzeto sve razumno da se osigura potpunost i točnost navedenih činjenice, te da su mišljenja i očekivanja navedena ovdje poštena i razumna, ni Društvo ni njegovi savjetnici ne potvrđuju niti daju ikakvu garanciju, izraženu ili pretpostavljenu, za potpunost ili točnost informacija i mišljenja sadržanih ovdje.

Ovaj dokument sadrži određene dalekovidne izjave s obzirom na financijske uvjete, rezultate operacija i poslovanja Grupe. Ta ambiciozna izvješća predstavljaju trenutna stajališta, očekivanja i uvjerenja

Društva glede događanja u budućnosti. Takve izjave podliježu riziku i nesigurnostima, od kojih je najveći dio teško predvidjeti i općenito su izvan kontrole Društva. U slučaju da se ti rizici i nesigurnosti ostvare, ili ako se pretpostavke koje su temelj bilo kojem od navedenih Izvješća dokažu netočnima, stvarni rezultati Društva/Grupe mogu se materijalno razlikovati od onih navedenih ili pretpostavljenih u tim izvješćima. Tvrtka ne može ponuditi jamstvo da će se njezina očekivanja ili ciljevi ostvariti.

Nadalje, neki ključni pokazatelji uspješnosti koje koristi Društvo (mjere koje ne pripadaju Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (IFRS), kao što je dobit prije odbitka (EBITDA) služe kao dodatni pokazatelji operativnog rada Grupe pa ih druge tvrtke koje djeluju u sektoru mogu izračunavati drugačije. Međutim, takve mjere nisu nadomjestak za mjere koje su definirane i zahtijevane od IFRS-a. Stoga ne-IFRS mjere i pokazatelji koji su korišteni u ovom dokumentu ne mogu se izravno uspoređivati s onima koje koriste konkurenti Grupe.

ADSL	III, 5, 18, 29, 38, 39, 58, 59, 58, 60, 61, 81
ATM	7, 81
BILANCA	II, 5, 59, 63, 69, 70, 108
DIONICA	7, 8, 9, 10, 11, 17, 18, 22, 23, 24, 74, 75, 82, 89, 93, 102, 111, 115, 116
DOBITAK	68, 70, 71, 77, 80, 82, 88, 89, 95, 96, 100, 103
DRUŠTVO	4, 9, 16, 17, 19, 20, 65, 66, 67, 74, 75, 76, 78, 93, 100, 102, 105, 106, 107, 108, 109, 113, 114, 118
FGSM	III, 38
FRAME RELAY	7, 81
GRUPA	II, IV, 5, 7, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 48, 49, 52, 53, 58, 64, 65, 66, 74, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 89, 91, 92, 93, 99, 100, 102, 104, 105, 107, 108, 109, 111, 113, 114, 115, 117
GSM	7, 14, 91, 114, 115, 117
HAT	106
HT MOSTAR	6, 59, 107, 108
IMOVINA	II, 59, 65, 69, 75, 77, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 89, 90, 92, 93, 95, 96, 104, 111, 112
INTERNET	III, IV, 5, 7, 22, 29, 30, 32, 33, 35, 38, 39, 40, 41, 44, 45, 54, 74, 81, 83, 84, 85, 113
INVESTICIJE	5, 6, 90, 91, 92
IPO	4, 7, 9, 17, 23, 58, 115, 116, 117
ISDN	III, 38
ISKON	IV, 7, 31, 35, 39, 40, 60, 74

KAPITAL	II, 4, 8, 9, 10, 21, 59, 65, 70, 73, 78, 79, 92, 97, 102, 103, 111
KONCESIJA	74, 91, 115
KONSOLIDIRANI	5, 20, 57, 58, 63, 64, 65, 67, 68, 93, 105, 107
LJUDSKI RESURSI	5, 26, 48
MAXadsl	5, 29, 39, 54
MAXtv	5, 28, 29, 33, 38, 40, 46, 52, 54, 59, 60, 61
NADZORNI ODBOR	3, 4, 5, 9, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 35, 74, 116
ONLINE	40, 102
OPERATOR	III, 4, 7, 9, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 41, 52, 53, 60, 66, 81, 106, 114
ORGANIZACIJA	26, 35, 48, 52, 53, 55
OTPREMNINA	58, 59, 68, 80, 101
PODATKOVNE USLUGE	III, IV, 7, 29, 35, 38, 39, 40, 45, 47, 83, 84, 85
POREZ	59, 68, 69, 70, 71, 73, 77, 78, 80, 84, 85, 87, 88, 89, 97, 100, 103, 110, 111
POST PAID	IV, 4, 44, 45, 61, 81
POTS	III, 38
PRE PAID	IV, 44, 45, 81, 114
PRIHOD	II, IV, 4, 5, 21, 29, 30, 32, 38, 39, 41, 44, 47, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 73, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 95, 96, 101, 102, 103, 105, 107, 108, 111, 113, 114, 115
ROAMING	IV, 4, 28, 29, 44, 81

SIMPA	44, 45
SMS	III, 40, 45
STRATEGIJA	4, 5, 18, 23, 26, 33, 52
TARIFE	38, 45
T-CENTAR	40, 45
T-COM	III, IV, 5, 7, 12, 13, 14, 18, 24, 26, 29, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 45, 46, 48, 52, 53, 54, 57, 59, 60, 61, 66, 81, 83, 84, 85, 97, 105, 108
T-HRVATSKI TELEKOM	52
T-HT GRUPA	II, IV, 7, 28, 29, 30, 33, 48, 52
T-MOBILE	IV, 4, 5, 7, 13, 14, 18, 24, 26, 28, 29, 31, 32, 35, 40, 43, 44, 45, 46, 48, 49, 52, 54, 55, 57, 59, 61, 62, 66, 81, 83, 84, 85, 105, 107, 108
T-PORTAL	5, 33, 40, 52, 54
UMTS	7, 78, 91, 115, 117
UPRAVA	4, 5, 7, 9, 12, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 35, 64, 65, 67, 102, 106, 116
VPN	III, 39, 40, 60, 81
ZAPOSLENICI	4, 6, 7, 17, 24, 34, 45, 49, 53, 55, 70, 71, 75, 80, 82, 103

HT-Hrvatske telekomunikacije d.d.
Savska cesta 32
10000 Zagreb, Hrvatska
www.t.ht.hr